

HÁSKÓLI ÍSLANDS
Hugvísindasvið

Balancen i Juridisk Sprog

**En sammenligning af juridisk sprog i underrets- og højesteretsdomme
med fokus på Sprogpolitik for Danmarks Domstole.**

Ritgerð til BA prófs

Sólveig Eyvindsdóttir

Januar 2011

Háskóli Íslands
Hugvísindasvið
Danska

Balancen i Juridisk Sprog

**En sammenligning af juridisk sprog i underrets- og højesteretsdomme
med fokus på Sprogpolitik for Danmarks Domstole.**

Ritgerð til BA prófs 20 ECTS

Sólveig Eyvindsdóttir

Kt: 260478-3039

Leiðbeinandi. Randi Benedikte Brodersen
Janúar 2011

Ágrip

Dómstólarnir í Danmörku skiptast í þrjú dómstig en ekki tvö eins og hér á landi. Fyrsta dómstig er svokallað *byret*, undirréttir sem dreifast um Danmörku, þar með talið í Færeyjum og Grænlandi. Síðan eru tveir landsréttir og síðast Hæstiréttur sem æðsta dómstig.

Dómstólaráðið í Danmörku gaf út málstefnu árið 2003, byggða á grundvelli ákvæða í Stjórnslöðum en málstefnan heitir *Sprogpolitik for Danmarks Domstole*. Þar eru starfsmenn dómstólanna hvattir til að bæta málnotkun sína út á við svo hinn almenni borgari skilji betur lagatextann sem kemur þaðan, hvort heldur sem er í almennum bréfaskrifum, dómum eða öðrum opinberum gögnum. Lítið hefur verið rannsakað hversu áhrifamikil málstefnan hefur verið í raun og veru en þær rannsóknir sem hafa verið gerðar sýna nokkuð mismunandi niðurstöður. Ein þeirra bendir til að áhrifa hefur gætt til hins betra meðan önnur sýnir að lítið hefur þokast í þeim efnum.

Ég hef valið 5 sérkenni sem einkenna lögfræðiorðaforða og talið þau í 14 útvöldum dómum frá Hæstarétti, dómstólum í Færeyjum og á Bornholm, samtals rúml. 14.000 orð. Sérkennin eru framandorð, samsettar sagnir, sagnarnafnorð, íðorð og íðorðasambönd og loks þolmynd. Ég hef fundið þessi séreinkenni og borið þau saman milli dómstólanna til að svara eftirfarandi spurningum:

- Hvað einkennir þann lögfræðiorðaforða sem þessir þrjú dómstólar nota?
- Hversu lík eða ólík er málnotkun dómstólanna sín á milli með tilliti til þessara sérkenna?
- Standast þessir þrjú dómstólar þá kröfu sem málstefnan frá 2003 leggur fram?

Niðurstaðan er sú, að teknu tilliti til ýmissa þátta, svo sem staðlaðra texta, að dómstólarnir nota mjög svipað orðafar og skrifa á meðfærilegu máli og skiljanlegu. Þó bera dómarnir enn nokkurn keim af orðaforða og setningafræði sem mætti betrumbæta, t.d. samanskrúfuð orðskipan, langar setningar og ýmis íðorð.

Titill: Balancen i Juridisk Sprog

Höfundur: Sólveig Eyvindsdóttir

BA ritgerð í dönsku við Háskóla Íslands 2011

Forord

Årsagen til min beslutning om at beskrive fagsproget, som benyttes inden for retsvæsenet, er enkel. Da jeg begyndte at arbejde som politibetjent syntes jeg, at fagsproget, det juridiske sprog, var svært at forstå. Det var derfor en selvfølge for mig at se nærmere på det, efter at jeg begyndte mit BA-studium i dansk. Da jeg senere fik oplysninger om, at der findes en sprogpolitik indenfor Danmarks Domstole, hvor der stilles krav om et klart og forståeligt sprog blev det først rigtigt interessant at få vide, om de følger politikken.

Når jeg nu har fået et indblik i det juridiske sprog ved at læse mig til om alle dens særtræk ser jeg, at det ikke burde være os almindelige mennesker overlegent. Det juridiske sprog er ofte beregnet som en magtfaktor i vores samfund, men ved at forstå det bliver kløften mellem borger og det offentlige mindre og det leder til, at disse usynlige magtforhold også bliver mindre. Når vi er blevet bedre til at forstå et fagsprog indenfor en bestemt genre som fx juraen, bliver det spændende at se på om de forskellige retskredse følger sprogpolitikken i samme grad.

Jeg vil sige en hjertelig tak til min mand Kjartan Ægir Kristinsson for at have vist mig så stor tålmodighed under mit arbejde og min svigermor, Lára Gylfadóttir for altid at være til stede, når jeg havde brug for det.

Jeg vil takke Áki Andreassen fra Føroya Rættur (den færøske domstol), Signe Kjølner fra Retten på Bornholm og Lisa Rising fra Højesteret for at have været så hurtige med at besvare alle de spørgsmål, som jeg har sendt de sidste måneder gennem e-post.

Til min veninde Ragna Maja Kruse vil jeg sige en hjertelig tak for at have fundet frem dommene fra dombogen i retten på Færøerne og sendt dem til mig. Uden hende ville jeg have oplevet store problemer med at få fat i materiale til opgaven og få det sendt til Island. Også en stor tak til min ven Jóhann Nielsen for korrekturlæsning, Anne Kjærgaard for hendes store input og hjælp til min beslutning af opgavens perspektiv og problemstilling og sidst, men ikke mindst, min vejleder Randi Benedikte Brodersen, som har brugt uendeligt meget tid på at læse igennem udkast efter udkast og hver gang givet mig konstruktiv kritik, som har ført mig til nye vidder i akademisk skrivning.

Til sidst vil jeg takke min mor, Gróa Björnsdóttir som har hjulpet mig til i sådan en grad, både med henblik på økonomisk hjælp og børnepasning, at uden hende ville dette aldrig have lykket og hende står jeg i evig gæld til.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	s. 5
1. Indledning	
1.1 Problemstilling og formål.....	s. 7
1.2 Tidligere forskning.....	s. 9
1.3 Min personlige baggrund.....	s. 11
1.4 Indhold og opbygning.....	s. 11
1.5 Afgrænsning af datamateriale.....	s. 12
2. Teoretisk baggrund	
2.1 Sprog og domme	
2.1.1 Det juridiske sprogbrug.....	s. 13
2.1.2 Mine kilders relevans og anvendelighed.....	s. 18
2.1.3 Forkortede domme.....	s. 18
2.1.4 Dommes opbygning.....	s. 19
2.1.5 De undersøgte særtræk, deres afgrænsning og lixmåling.....	s. 19
2.1.5.1 Fremmedord.....	s. 21
2.1.5.2 Sammensatte verber.....	s. 23
2.1.5.3 Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer.....	s. 24
2.1.5.4 Verbalsubstantiver.....	s. 24
2.1.5.5 Passiver.....	s. 25
2.1.5.6 Tekstens sværhedsgrad - Lix og lange ord.....	s. 26
2.2 Sprogpolitik	
2.2.1 Oversigt over retsvæsenets sprogpolitik.....	s. 28
2.2.2 Vejledning om forvaltningsloven.....	s. 30
2.2.3 Sprogpolitik for Danmarks Domstole.....	s. 31
2.2.4 Sprogpolitikkenes hjælperedskaber.....	s. 34
3. Metoder og materiale	
3.1 Materiale	
3.1.1 Præsentation af de valgte domme.....	s. 34
3.1.2 Begrundelse for valg af materiale.....	s. 35
3.2 Metoder	
3.2.1 Dataindsamlingsmetoder.....	s. 37
3.2.2 Analysemetoder.....	s. 38

3.2.3 Kvalitativ analyse af retternes praksis m.h.t. lix og standardtekster.....	s. 42
3.2.4 Fremstilling af analysen.....	s. 42
4. Analyse og resultater	
4.1 Sprogbrugs- og komparativ analyse.....	s. 44
4.1.1 Fremmedord - sjældne og hyppigt brugte.....	s. 44
4.1.2 Sammensatte verber.....	s. 46
4.1.3 Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer.....	s. 46
4.1.4 Verbalsubstantiver.....	s. 47
4.1.5 Passiver.....	s. 48
4.1.6 Dommenes lix-tal.....	s. 48
4.1.7 Opsummering af resultater.....	s. 49
4.2 Analyse af retternes praksis m.h.t. lix og standardtekster	
4.2.1 Retternes brug af lix.....	s. 50
4.2.2 Retternes brug af standardtekster.....	s. 51
4.3 Problemer i analyseprocessen	
4.3.1 De sammensatte- og de helt almindelige fremmedord.....	s. 52
4.3.2 Problematiske verber og verbalsubstantiver.....	s. 53
4.3.3 Tælling af fagtermer og bearbejdning af deres forekomst.....	s. 54
4.3.4 Passiver og subjektløse sætninger.....	s. 55
4.3.5 Tælling ud fra ordmængde eller sætningsmængde.....	s. 55
5. Diskussion	
5.1 Lever retternes sprogbrug op til Sprogpolitikens krav?.....	s. 56
5.2 Standardtekster i forhold til domskriverens egen tekstskrivning.....	s. 58
5.3 Er sprogbrug mellem 1. og 3. instans-retter sammenlignelig?	s. 59
6. Konklusion	
6.1 Opsummering.....	s. 60
6.2 Konklusion.....	s. 61
Litteratur.....	s. 65
Bilag	
Bilag 1 Analysetabel med samlede ord fra Højesteret	
Bilag 2 Analysetabel med samlede ord fra Føroya Rættur	
Bilag 3 Analysetabel med samlede ord fra Retten på Bornholm	
Bilag 4 De 14 undersøgte domme med kodning	
Bilag 5 De 14 undersøgte domme uden kodning, ubearbejdet.	

1. Indledning

1.1 Problemstilling og formål

Tiltalte fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 5 år fra den 18. marts 2013 at regne, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, jf. § 128.¹

Tiltalte skal fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 2 år fra i dag.²

Disse teksteksempler er taget ud fra to tilfældige domme fra to helt adskilte retskredse, Føroya Rættur og Retten på Bornholm, som begge tilhører Danmarks Domstole. Eksemplerne er taget fra straffedomme om overtrædelse af færdselsloven og er ens med hensyn til indhold frem til oplysningerne i linje 2-3. Her er der tale om juridisk sprog. Det er et fagsprog, der benyttes indenfor de forskellige officielle institutioner, som har at gøre med lov og ret. Den Danske Ordbog (herefter kaldt DDO) definerer *juridisk* som noget, der ”vedrører forholdet til lovene og anvendelse af lovene i praksis”.³ Politikens Nudansk Ordbog (herefter kaldt NO) definerer *juridisk* som noget, ”som har at gøre med myndigheder, der administrerer retsordenen”,⁴ dvs. retsvæsenet. Juridisk sprog benyttes også indenfor politiet og ministerier, der udformer og administrerer love. Disse instanser kommunikerer alle med den almindelige borger og det er derfor nærliggende at stille spørgsmålet, hvorfor dette fagsprog ofte er så indviklet og somme tider svært at forstå. Det er vigtigt, at de offentlige myndigheder kan fremstille deres emne til borgeren i et klart og forståeligt sprog, og derfor har Domstolsstyrelsen udgivet en sprogpolitik⁵ i 2003 med det formål at forbedre Danmarks Domstoles sprogbrug. Denne sprogpolitik præsenterer jeg i afsnit 2.2.3. Det har vækket en stor interesse i mig for sprogpolitikken, og jeg er nysgerrig efter at undersøge, hvilke træk i det juridiske sprog, der blev regnet for at være så svære, at der har været brug for ændringer.

---

¹ Dom afsagt fra Retten på Bornholm den 22. sept. 2010, se Bilag 4, B1.

² Dom afsagt i Føroya Rættur den 28. juni 2010, se Bilag 4, F1.

³ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=juridisk> hentet den 1. dec. 2010

⁴ Becker 2006:678

⁵ <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpolitik/index.htm> hentet den 13. okt. 2010

Da jeg ledte på internettet efter oplysninger om sprogpolitikens effekter i praksis, fandt jeg i første omgang kun én konkret undersøgelse, udført af Anne Kjærgaard, forsker i Dansk Sprognævn og ph.d. studerende. Jeg kontaktede hende og fik yderligere information om undersøgelsen. Tidligere forskning af sprogpolitikken og dens effekter beskriver jeg kort i næste afsnit, 1.2.

Eftersom at sprogpolitikken fra 2003 ifølge Kjærgaards ph.d.-afhandling ikke har virket effektivt nok og som forventet, tager jeg udgangspunkt i, at domstolene ikke har forbedret sprogbrugen i domme de sidste år og endnu skriver et fagsprog, som kan være svært at forstå for lægfolk. Det leder naturligt til spørgsmålet: Hvad er svært at forstå ved juridiske tekster, fx domtekster? For at undersøge det må vi finde de sproglige juridiske særtræk, der er i teksterne. Jo flere af disse særtræk der findes i teksterne, desto sværere må de være. Da Kjærgaards undersøgelse behandler et vist omfang af domme, dels fra Sø- og Handelsretten og dels fra Frederiksberg Ret, giver det anledning til eftertanke, om *alle* retter i Danmark er lige m.h.t. deres brug af det juridiske sprog. Er de juridiske træk brugt i samme omfang? Hvis ikke, hvilken ret ville så vinde præmien ”i sin søgen til et klarere sprog” ifølge sprogpolitikken? For at finde svar på disse spørgsmål rejser jeg følgende en tredelt problemstilling:

1. Hvad kendetegner den juridiske sprogbrug i strafferetsdomme ved Højesteret, Føroya Rættur og Retten på Bornholm med fokus på udvalgte træk?
2. Hvilke indbyrdes ligheder og forskelle er der mellem retterne med hensyn til de udvalgte træk i deres sprogbrug.
3. Lever retternes sprogbrug op til de krav, som Sprogpolitikken for Danmarks Domstole fra 2003 stiller?

Ved at finde svar på disse spørgsmål laver jeg en tredelt fokusanalyse og beskriver Sprogpolitikken (2003) indhold som en del af teorien:

- En sprogbrugsanalyse af juridiske særtræk i 14 domme udleveret fra disse tre retter under Danmarks Domstole. Jeg laver en kvantitativ undersøgelse, hvor jeg definerer og tæller udvalgte juridiske særtræk. De særtræk, som jeg vælger at se nærmere på, er fremmedord, sammensatte verber, faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer, verbalsubstantiver og passiver. Optællingen foregår manuelt.

- En komparativ analyse af de tre retters sprogbrug, dvs. hvor jeg sammenligner retternes sprogbrug med hinanden og bruger resultaterne af sprogbrygsanalysen som udgangspunkt i Sprogpolitikken (2003). Ved at sammenligne retterne på denne måde får vi oplysninger om hvor langt hver af dem er nået til et klarere sprog, set i forhold til hinanden.
- En kvalitativ analyse, hvor jeg undersøger retternes brug af lix og standardtekster i praksis ved at sende retterne en e-post og spørge. Det er gjort dels for at se tekstens sværhedsgrad og dels til at se mulige påvirkende faktorer i undersøgelsens resultater.
- En redegørelse af Sprogpolitikken for Danmarks Domstole (2003) og dens grundlag på hvilket den er bygget, dvs. forvaltningsloven og retternes sprogpoltiske historie.

Formålet med min undersøgelse er dels at give læseren indsigt i det juridiske sprogs verden ved at vise og forklare dens kendetegn ved brug af en række domme og dels at kunne give et indtryk af, hvor på væddeløbsbanen disse tre retter, som jeg har valgt at undersøge, befinder sig i året 2010 i forhold til hinanden og i forhold til, hvor sprogpoltikken vil, at de befinder sig.

Mit materiale består af domme udleveret fra tre retter som tilhører Danmarks Domstole, to byretter og Højesteret. Byretterne er Føroya Rættur og Retten på Bornholm. De 14 domme, 5 fra Højesteret, 5 fra Bornholm og 4 fra Færøerne, indeholder knap 5.000 ord tilsammen fra hver ret, således at jeg totalt undersøger godt 14.000 ord. Valget af to byretter adskilte fra fastlandet er truffet ud fra det princip, at de to byretter skal ligne hinanden med hensyn til deres beliggenhed og antal indbyggere pr. retskreds. Jeg forventer, at netop deres beliggenhed medfører en yderligere uafhængighed fra Højesteret. Jeg vender tilbage til en nærmere præsentation af materialet, i kapitel 3, Metoder og materiale hvor jeg også begrundet mit valg af disse tre retter.

1.2 Tidligere forskning

Anne Kjærgaard har i sin ph.d.-afhandling lavet en undersøgelse, som bl.a. ser nærmere på, hvor effektiv Sprogpolitikken (2003) for Danmarks Domstole har været i praksis, og om den har påvirket domstolenes domskrivning som planlagt. Kjærgaard

undersøger om dommere efter Danmarks Domstoles sprogpoltiske tiltag har grebet ind i og forandret domstolens skriftsprog i de domme, som de har afsagt, med den hensigt at gøre dommene mere forståelige for borgeren. Hun ser på de juridiske træk, som skal forbedres ifølge sprogpoltikken, dvs. overskrifter, sætningslængde, passiver, kancellisløjfer, verbalsubstantiver og minusord (ord der frarådes i Sprogpoltikken (2003)).⁶ Resultaterne, som er offentliggjorte i et tidsskrift for dommere, *Retten Rundt* i juni 2010,⁷ viser, at de dommere, som hun har talt med, ikke har gjort store forandringer, ikke i høj grad i hvert fald. Det skyldes bl.a. det juridiske sprogbrugs stærke tradition. I tidsskriftet nævnes, at Kjærgaard benytter bl.a. domme fra Retten på Frederiksberg og fra Sø- og Handelsretten i sin undersøgelse, og hun sammenligner sprogpoltikkens indflydelse ved Danmarks Domstole og Københavns Kommune, hvor de sidstnævnte er kommet længere i deres brug af nye sprogidealer.

Ved Islands Universitet findes der ingen BA opgaver om juridisk sprog i dansk. Efter at have kontaktet Kjærgaard og spurgt hende om yderligere undersøgelser i Danmark er det blevet klart, at der ikke findes meget af tidligere forskning på området. Kjærgaard nævner dog et speciale aflagt ved København Universitet i 2008 med titlen *Er det stadig sort snak? - Forpligtelsen og effekten af Danmarks Domstoles sprogpoltik* af Katrine Carlsen. Jeg forsøgte at få fat i Carlens speciale via e-post, men uden held.

Efter at have søgt på internettet fandt jeg en cand. ling. merc.-opgave skrevet af Eilijah Julie Jacobsen Kahn i 2010 med titlen *Afkomplisering af juridisk sprog*, afleveret ved Copenhagen Business School. Jacobsen sammenligner danske og engelske domme for at se, hvilket af landene er kommet længst i deres sprogpoltik. Hun benytter og sammenligner nogle strafferetsdomme afsagt fra Højesteret før og efter 2003 som har været tilgængelige på nettet, samt engelske domme afsagt før og efter 1999. Hun drager den konklusion af hendes undersøgelse, at Danmark er nået længere end England. Danske domme er blevet lettere at forstå, mens engelske domme er gået et skridt tilbage i udviklingen.⁸

Jeg nævner til sidst en undersøgelse, som Leif Becker Jensen sprogforsker har gjort i 1998 med titlen, *Kancellistil eller Anders And-sprog? – en undersøgelse af forvaltningssproget og dets institutionelle betingelser*, udgivet af Roskilde

---

⁶ Kjærgaard, Anne, e-post, sendt 3. dec. 2010. *Abstract*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig

⁷<http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Retten%20Rundt/Retten%20Rundt%202010/kap02.htm> hentet den 3. dec. 2010

⁸ Jacobsen Kahn 2010:4

Universitetsforlag. Jeg er blevet gjort opmærksom på undersøgelsen på et for sent tidspunkt til at kunne bruge den men den fortjener at blive nævnt i forbindelse med min undersøgelse. Den handler om kancellisprog som det er i dag, brugt inden for det offentlige, og de problemer dette sprog volder i den sproglige rådgivning.⁹

1.3 Min personlige baggrund

Hvordan i alverden vil jeg kunne lære det juridiske sprogbrug, der bruges i politiets rapporter, og hvordan skal jeg komme igennem eksamen i strafferet uden at dumpe? Det spørgsmål stillede jeg mig selv, da jeg som tyveårig i 1998 skulle begynde min uddannelse ved Lögregluskóli ríkisins, den islandske politiskole. Det islandske juridiske sprog er mindst lige så specialiseret som det danske, som åbenlyst gør den almindelige borger fremmedgjort over for genren. Jeg oplevede det juridiske sprog i politirapporterne og i det hele taget indenfor den juridiske genre som noget, der var mig overlegent. Det var vanskeligt at forstå i nogle tilfælde og ofte virkede det frastødende på mig. Jeg er sikker på, at netop denne oplevelse gælder for flere end kun mig, men det er absolut ikke meningen så vidt Sprogpolitikken (2003) angår. I 3. kapitel om Teoretisk baggrund gør jeg rede for, hvilke træk sprogpolitikken anbefaler skal undgås og forklarer hvilket grundlag Sprogpolitikken er bygget på.

På trods af denne negative oplevelse i starten blev jeg ved og har arbejdet indenfor politisektoren siden da, først som politibetjent, siden som politiassistent i kriminalpræventiv afdeling, så i kriminalafdelingen og nu i det seneste år har jeg arbejdet indenfor økokriminalitet som sekretær, mens jeg gør min BA-uddannelse færdig. Som ansat i kriminalafdelingen arbejdede jeg mest med straffesager, som fx voldssager og seksuelt misbrug, men i begyndelsen af min politikarriere meget med overtrædelse af færdselsloven. Det er på grund af denne erfaring, at jeg vælger at undersøge materiale, som handler om disse emner og ikke fx sager om skatteret, civilret osv.

1.4 Indhold og opbygning

Min opgave indeholder 6 kapitler. I det første kapitel er en indledning til opgaven med tilhørende oplysninger, bl.a. problemstilling, formål, tidligere forskning og indhold.

---

⁹ <http://www.ruforlag.dk/Visning-af-titel.244.0.html?&cHash=aa07237adb&ean=9788778670458> hentet den 13. jan. 2011.

Andet kapitel indeholder teori om juridisk sprog og en redegørelse af Sprogpolitikken for Danmarks Domstole. I teoridelen findes et underkapitel om de juridiske sprogs særtræk, som jeg definerer og kategoriserer i de tilhørende afsnit. I de fleste tilfælde nævner jeg nogle eksempler. Eksemplerne i teoridelen giver jeg mig godvilligt lov til at tage fra de kilder, som jeg bruger til opgaven, men jeg bruger også eksempler fra eget materiale, dvs. de domme, som jeg undersøger.

Det tredje kapitel indeholder analysemetoder og oplysninger om det datamateriale, som jeg bruger til analysen. Der beskriver jeg bl.a. de metoder, som jeg bruger til at analysere dommene, hvordan jeg har indsamlet dem og hvorfor.

Det fjerde kapitel består af en analyse med resultater. Analysen er udarbejdet på baggrund af de indsamlede domme fra hver af de tre førnævnte retter, Højesteret, Føroya Rættur og Retten på Bornholm, tilsammen godt 14.000 ord. I analysen benytter jeg mig af en analysetabel hvor jeg tæller og opstiller alle de træk, som jeg leder efter. Det gøres for at vise, at de begreber, som man siger forekommer i juridisk sprog, faktisk kan findes, hvis man leder efter dem. I analysen ser jeg på hvilke indbyrdes ligheder og forskelle der er mellem retternes sprogbrug med hensyn til de udvalgte træk. Analysetabellen og dommene, med og uden kodning, er vedlagt som bilag. I fjerde kapitel er også et afsnit om problemer opstået i analyseprocessen. Der registrerer jeg de hindringer og retorisk stillede spørgsmål, som jeg er faldet over i analyseprocessen.

Femte kapitel indeholder en diskussion om, bl. a. de tre retter, set på resultaterne, lever op til Sprogpolitikens (2003) krav. Til sidst kommer sjette kapitel, som består af en kort opsummering og en konklusion.

1.5 Afgrænsning af datamateriale

Da jeg på den ene side har arbejdet meget med straffesager, som handler om vold og forskellig slags misbrug og på den anden side overtrædelse af færdselsloven, prøvede jeg at afgrænse mit materiale indholdsmæssigt til kun at dreje sig om domme, som indeholder disse emner. Jeg tog den beslutning at lede efter domme, der lignede hinanden indholdsmæssigt, således at det ordforråd, som jeg undersøger hos retterne, bedre kan sammenlignes.

Jeg fandt nogle domme fra Højesterets hjemmeside, som jeg syntes var interessante i forhold til de emner, som jeg ledte efter. Jeg kontaktede siden den færøske ret og Retten på Bornholm og bad om 5-6 stk. domme til at undersøge,

indenfor de emner, som jeg var ude efter. Jeg nåede ikke at anskaffe helt parallelle domme fra alle tre retter. Derfor findes der en enkelt dom, som handler om overtrædelse af våbenloven men det ligger forholdsvis tæt op ad voldsbegrebet. Det samme gælder med dommene om bedrageri, men som trods alt også er overtrædelse af straffeloven. Jeg kommer nærmere ind på min søgning af materiale i afsnit 3.2.1.

Omfangsmæssigt har jeg valgt at undersøge 14 domme, som varierer indbyrdes i længde, men i alt består af godt 14.000 ord, knap 5.000 fra hver ret. Jeg har valgt at fokusere på en kvantitativ analyse, hvor jeg som nævnt manuelt tæller de træk, som jeg har valgt. Jeg afgrænser materialet på denne måde og mængden af de forskellige træk, som findes i dommene, dels for at gøre opgaven overskuelig og dels for at kunne lægge mere vægt på netop disse træk i sammenligningen mellem de tre retter. Vi må gøre os klart at ved at vælge 14 domme og analysere dem får vi ikke et konkret svar om hvordan alle straffedomme er skrevet generelt men jeg vil kunne påvise hvordan dommenes tendens er i deres anvendelse af juridiske træk.

2. Teoretisk baggrund

2.1 Sprog og domme

2.1.1 Det juridiske sprogbrug

Jeg præsenterer juridisk sprog og kancellistil ved at definere dem og beskrive den særlige syntaks, som så ofte er kendetegnende for juridiske tekster. Jeg forklarer fx hvad en kancellisløjfe er for noget og nævner forskellen mellem juridisk sprog og talesprog ved at uddybe begreberne forvægt, midtervægt og bagvægt. For at have et overblik over dette afsnit, opstiller jeg disse begreber med fed skrift.

I afsnittet nævnes kort de særlige sætningskonstruktioner, som det juridiske sprog byder på, men overordnet set vælger jeg ikke at analysere dommene med henblik på syntaks. Jeg træffer den beslutning, fordi arbejdet med at analysere hver sætning i materialet ikke opvejer den mulige betydningsfuldhed dette særtræk har over for det materiale, som jeg undersøger. De fleste domme, som jeg har valgt, er ved første blik korte og vækker ingen særlig opsigt, hvad sætningslængde angår. Dette hævder jeg på trods af at give eksempler om klassisk forvægt og midtervægt fra teksterne. Jeg var nødsaget til at lede meget grundigt i dommene for at finde disse eksempler, idet langt de fleste sætninger var ret korte i forhold til det typisk syntetiske

sprogbrug, samt det faktum at de lå tættere til det analytiske sprog ved brug af bagvægt.

De træk, som forekommer i min analyse, beskriver jeg derimod i afsnit 2.1.5.1 til og med 2.1.5.5.

Jeg ser på begreberne *juridisk sprog* og *kancellistil* som søskende, dvs. begge ligger indenfor samme fagområde. Juridisk sprog er en mere neutral betegnelse for fagsproget, imens kancellistil, lidt nedsættende sagt, er betegnelsen for det sprog, der er opstået i regeringskontorerne, hvor den oprindeligt blev brugt.¹⁰

Kancellistil defineres i DDO som ”omstændeligt sprog med lange sætninger og indviklet sætningsbygning - især kendt fra juridiske og administrative skrivelser”.¹¹ NO definerer kancellistil som ”en snørklet og omstændelig sproglig stil som især kendes fra officielle skrivelser; kendetegnet ved upersonlige konstruktioner og en strengt logisk opbygning der medfører lange sætninger med mange indskudte sætninger”¹². Sprogforskeren Kirsten Rask beskriver kancellistil som en ”samlende betegnelse for et meget formelt embedsmandssprog, kendetegnet ved forvægt, upersonligt og substantivisk sprog og et højt abstraktionsniveau”.¹³ Kancellistil har som før nævnt en negativ ladet betydning, hvor det længe har været beregnet som særlig svært at forstå. De forskellige tekster hos det offentlige har udviklet sig i det sidste århundrede fra at være meget højtidelige og kancellistilistiske til i dag kun at indeholde enkelte kancellisløjfer. Kjærgaard giver et eksempel som ”De til lovens gennemførelse nødvendige forskrifter og den af sagsøgeren nedlagte påstand”.¹⁴ En af de helt få kancellisløjfer i de domtekster, som jeg har fundet, er følgende eksempel, ”Efter de fremlagte opgørelser og tiltaltes egen forklaring er det godtgjort, at tiltalte på den af ham oprettede konto hævdede 275.979,07 kr.”¹⁵

Kancellistilen stammer fra det Danske Kancelli, dvs. det som var til Grundlovens forberedelse i 1848 det eneste regeringskontor for kongeriget og ekspederede alle statsager.¹⁶ Kancellistilen er mere eller mindre blevet brugt indenfor den officielle sektor siden da og kan derfor beregnes den anden ende af juridisk sprog.

---

¹⁰ Jacobsen, Nielsen 2007:166.

¹¹ http://ordnet.dk/ddo/ordbog?entry_id=11025192&def_id=21039253&query=kancellistil hentet den 3. jan. 2011.

¹² Becker 2006:688

¹³ Rask 2004:50

¹⁴ <http://kommunikationsmaaling.dk/artikel/hvordan-skriver-de-egentlig/> hentet den 5. dec. 2010.

¹⁵ Se Bilag 4, F4, s.4

¹⁶ http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Diverse_historie/Centraladministrationen/Danske_Kancelli hentet den 8. jan. 2011.

Kancellistil findes stadig i forskellige nuancer i fx domme, love, bekendtgørelser etc., men er blevet aftaget meget de sidste årtier. Vi kan derfor gå ud fra at desto sværere en tekst er til at forstå, desto nærmere fører det juridiske sprog sig til kancellistilen. Kancelli på latin betyder skranker; lange, høje borde i offentlige lokaler, hvor kunder betjenes, fx i et apotek eller i en bank. Det skal minde folk om, at kancellisproget skaber ”skranker” mellem mennesker, dvs. de der brugte kancellisproget hævdede sig selv op over dem, der brugte det almindelige sprog.¹⁷

En definition af juridisk sprog findes ikke i ordbøger, men det er et fagsprog som tilhører den juridiske sektor. Fagsprog defineres af DDO ”som det specielle sprog der er knyttet til et bestemt fag”¹⁸ og af NO som ”en række faglige ord og begreber som bruges af fagfolk”¹⁹.

I Danskbogen af John Mogensen m.fl. findes en beskrivelse fra filologen Hans Veirup om sprogets inddeling i videnssprog og erfaringsprog. Ifølge Veirup er juridisk sprog videnssprog. Han beskriver videnssproget som logisk, tankeorienteret, upersonligt, abstrakt, billedfattigt og det bruges mest offentligt. Det modsatte er erfaringssproget, som er sanseligt, handlingsorienteret, personligt, konkret, billedrigt og det bruges mest privat.²⁰ Med denne skildring af de to sproggenrer ser vi straks, at det juridiske sprog passer godt ind i videnssprogsgenren.

Når vi læser juridiske tekster, fx i love, domme, bekendtgørelser, cirkulærer og andre offentlige skrivelser bliver vi nogle gange nødt til at læse lange sætningsperioder uden punktum på en gang for at få bund i, hvad der foregår. Det juridiske sprog har en tendens til at placere biomstændighederne, fx ledsætninger og indskrænkede beskrivelser, først i sætningen og hovedsagen til sidst. Da kan indholdet blive tætpakket med informationer, ofte sådan at teksten bliver uoverskuelig. En sådan sprogbrug kan karakteriseres med fagglosen syntetisk.²¹ Det modsatte af det syntetiske sprog er det analytiske sprog, som kendetegner talesproget.²² Da kommer hovedsagen først og siden bisagen.

Man skelner mellem tre begreber i syntetisk sprogbrug. De kaldes forvægt, midtervægt og bagvægt.²³ For at forstå hvad de betyder, må vi vide, hvad et

---

¹⁷ Jacobsen, Nielsen 2007:166-167.

¹⁸ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=fagsprog&search=S%C3%B8g> hentet den 3. jan. 2011

¹⁹ Becker 2006:357

²⁰ Mogensen, Olsen og Ravn 1999:44-45

²¹ Jacobsen og Nielsen 2007:167

²² Mogensen, Olsen og Ravn 1999:41

²³ Jacobsen og Nielsen 2007:168-169

sætningsskema er, fordi disse begreber er forklaret ud fra skemaets funktion. Den Store Danske beskriver sætningsskemaet som en metode til at beskrive rækkefølgen af sætningsled (subjekt, objekt, verbal, adverbial, konjunkional) i en sætning. Skemaet har et fast antal felter, forbinderfelt, forfelt, centralfelt og slutfelt. Der er i øvrigt fortalt, at sprogforskeren Paul Diderichsen, udviklede det i 1940 og at skemaet er velegnet til dansk på grund af den relativt faste ledrækkefølge.²⁴

- **Forvægt**

Vi taler om forvægt, når en sætning har et omfangsrigt led i forfeltet, fx mange ledsætninger i begyndelsen af sætningen for derefter at indeholde hovedsætningen. Her har vi et eksempel fra sprogforskeren Peter Skautrup, med en definition af kancellistil,

Det således karakteriserede sprog, der især hører hjemme i kancelliets, kollegiernes og ministeriernes embedsskrivelser og dermed også i lovgivningsmagtens skriftlige udfærdigelser (love, anordninger osv.), samt i retsplejens skriftlige beslutninger (domme, vidnesbyrd o.l.) men i øvrigt også kan spores i videre kredsens dokumenter af retslig art, kaldes under et for kancellisprog.²⁵

For at vise en lignende sætningskonstruktion direkte fra en juridisk tekst kan vi tage et eksempel fra en af de domme, som jeg undersøger,

Henset hertil og til det oplyste om, at de nævnte betalinger er sket i nær tilknytning til tiltaltes anmodning om udbetaling af kontanthjælp og at dette har været af væsentlig betydning for kommunens vurdering af, hvorvidt tiltalte var berettiget til kontanthjælp, og til at tiltalte ved vejledning om oplysningspligten burde have indset dette, finder retten, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale.²⁶

---

²⁴http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Sprog/Morfologi_og_syntaks/s%C3%A6tningsskema hentet den 9. jan. 2011.

²⁵ Skautrup 1968:260

²⁶ Se Bilag 4, B5, s. 3

- **Midtervægt**

Når en helsætning har en kraftig udfyldning af pladser i sætningsskemaets centralfelt, dvs. indeholder mange led, kalder vi det midtervægt. Jeg fandt ingen helsætninger i de domme jeg undersøger, som kunne give et godt eksempel på midtervægt, da største delen består dels af ret korte helsætninger og dels af længere helsætninger med forvægt eller bagvægt. Det følgende eksempel er taget fra Dansk Sprog, en grundbog,

Sympatikonflikten, som alene består i et pålæg til egne medlemmer om ikke at foretage ekspeditioner i forbindelse med klagerens forretninger, findes under hensyn til de indklagedes interesse i også at opnå overenskomst med klageren ikke at gå ud over det rimelige.²⁷

- **Bagvægt**

Modsat til forvægt og midtervægt er bagvægt typisk brugt i talesprog. Da kommer helsætningen først og siden en række ledsætninger,

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 18.750 kr. + moms i salær samt 1.717 kr. i godtgørelse for positive udlæg til den beskikkede forsvarer, advokat Peter B. Hjørne, samt 1.950 kr. + moms i salær til den tidligere beskikkede forsvarer advokat Peter Paldan Sørensen.²⁸

Vi kan finde flere eksempler om bagvægt,

Tiltalte er straffet ved Retten på Bornholms dom af 26. april 2010 efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. stk. 1, jf. § 53, stk. 1, med fængsel i 10 dage.²⁹

Helsætninger med temmelig meget bagvægt forekommer ret almindeligt i de domme, som jeg undersøger, selv om det juridiske sprog normalt karakteriseres af

---

²⁷ Jacobsen og Nielsen 2007:168

²⁸ Se Bilag 4, B3, s. 8

²⁹ Se Bilag 4, B1, s. 2

forvægt og midtervægt, imens bagvægt mere er brugt i analytiske sprogbrugsformer, såsom talesprogsnært skriftsprog.³⁰

Det juridiske sprog og talesproget er to yderpunkter i hver sin ende af den stilistiske skala således at når vi kender disse to sprogs særtræk kan vi bruge dem som udgangspunkt når vi ser på andre sprogbrugsformer.³¹

2.1.2 Mine kilders relevans og anvendelighed

En af de kilder, som jeg bruger som grundlag for min teori om juridiske særtræk er *Juridisk Grundbog 3, Dommen*, skrevet i 1989 af W.E. von Eyben, dommer og professor i retsvidenskab. Jeg kan ikke andet end stille det spørgsmål om von Eybens bog endnu er relevant for juridisk sprog sådan som det forekommer i dag. Årsagen er landsdommer, Christian Baches udsagn og problematik i bogen *Dommen* (2003) om von Eybens afhandling om *Juridisk stil og sprogbrug*. Der siger Bache at von Eybens bog ”er på mange måder stadig læseværdig. Men et gennemsyn af domssamlingerne for de seneste år viser alligevel at den sprogpraksis som von Eyben vendte sig mod i stor udstrækning er gået af brug”³². Jeg gør mig klart, at den klassiske kancellistil, fx 10 linjer uden punktum, som Bache peger på sjældent ses nu til dags, ikke fylder ret meget i de domme jeg undersøger, men at vi endnu ser elementer fra den her og der og muligvis mere i visse typer dokumenter, som fx love og traktater. Vi kan derfor være enige i, at sprog og stil i domme er blevet forbedret de sidste 20 til 30 år. Spørgsmålet er bare, om retterne i Danmark er nået lige langt i udviklingen.

2.1.3 Forkortede domme

Ifølge Eyben afgav et domskonciperingsudvalg under Dommerforeningen i 1981 en betænkning som gik ud på generelt at forenkle domme i borgerlige sager. Retsplejerådet afgav et forslag bygget på denne betænkning som siden blev indført ved lov i Retsplejeloven i 1984. Med dette har første instans, byretterne, lov til at anvende en kort domsform. Begrundelsen for kortere skrevet domme er dels det stigende antal sager, men også for at rationalisere arbejdet med domsskrivningen i

---

³⁰ Jacobsen og Nielsen 2007:169

³¹ Jacobsen og Nielsen 2007:166

³² Bache, Kistrup, Larsen: 1

byretterne.³³ Hvis dommen skal forkortes, kræves det, at det fremgår af dommen, at den ikke indeholder en fuldstændig sagsfremstilling. Christian Bache, landsdommer, siger, at efter udgivelsen af Sprogpolitikken (2003) for Danmarks Domstole er der blevet lagt mere vægt på at domme i hele landet fremtræder ensartede. De skal have et vist fælles præg og derfor arbejdes der *mod* den tradition, at danske dommere sætter et personligt præg på deres arbejde.³⁴ Retten på Bornholm benytter sig specielt af den mulighed at forkorte sine domme. Vi kan ikke sammenligne byretterne med hinanden uden at tage forbehold på dette. Retten på Bornholm bruger den mulighed ikke at fremlægge en fuldstændig sagsfremstilling, i hvert fald i domme B1 og B2.

2.1.4 Dømmes opbygning

Hvis vi generelt ser på en almindelig doms opbygning, så indeholder den en række elementer, som altid er til stede eller forklares, hvis de mangler. Først angives *domshovedet*, hvor parternes navne fremkommer og deres sagførere præsenteres. Siden handler indledningen om den konkrete sag, *begivenheder og forhold*, dvs. den tvistighed, der er opstået mellem parterne. Efter indledningen genfortælles parternes *påstande og anbringender*, siden *bevisførelsen og proceduren*. I bevisførelsen fortæller sagførerne om deres parts side og giver en vurdering af de retsregler, der muligvis kan bruges. Efter dette følger *præmisserne*. Da er det dommerens tur at vurdere de ting, der er fremkommet ved sagen og af den begrundelse afgøre, hvad der skal gøres, dvs. enten dømme eller frikende. Til sidst kommer *domskonklusionen*. Den kan fx indeholde sagens omkostninger og en diskussion om emnet, hvis dommerne er flere.³⁵

2.1.5 De undersøgte særtræk, deres afgrænsning og lixmåling

Der findes en vis mængde sproglige træk, som kendetegner det juridiske sprog. Af dem kan vi specielt nævne fremmede ord, fagspecifikke termer, sammensatte verber, verbalsubstantiver, sammensatte substantiver og passiver samt flere. Vi må også nævne den særlige syntaks, som ofte kendetegner juridiske tekster med fx kancellisløjfer og helsætninger, fyldte med ledsætninger. Disse træk beskrives i de forskellige kilder, bl.a. i Sprogpolitikken for Danmarks Domstole og i

---

³³ Eyben 1989:96

³⁴ Bache 2003:15

³⁵ Faber 2001:67

sprogpolitiske vejledninger, der er blevet udgivet helt tilbage til 1969. Jeg vælger at forklare og analysere følgende træk:

- Fremmedord
- Sammensatte verber
- Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer
- Verbalsubstantiver
- Passiver

Desuden måler jeg lixtallet i teksterne. Jeg finder belæg for at se nærmere på disse træk, da Sprogpolitikken (2003) nævner dem samt flere som relevante i udarbejdningen af et lettere skrevet sprog hos domstolene.³⁶

Kjærgaard tager også udgangspunkt i Sprogpolitikken (2003) i hendes valg og søgning af særtræk. Hun vælger overskrifter, sætningslængde, passiver, cancellisløjfer, verbalsubstantiver og minusord (ord der frarådes at bruge i politikken)³⁷ Jeg udelader med vilje at undersøge overskrifter, sætningslængde og cancellisløjfer. Jeg leder ikke efter overskrifter, da de spiller en større rolle i skrivning af offentlige breve, ligesom det er breve, som Kjærgaard bruger som materiale i undersøgelsen af overskrifter. Jeg undersøger ikke sætningslængde og cancellisløjfer af tidsmæssige hensyn, eftersom jeg bruger excerpering i min metode, men ikke den maskinelle metode³⁸ Kjærgaard anvender for at finde sætningslængde og cancellisløjfer.

Jeg vil lige bruge nogle ord på de sammensatte substantiver som er et af de træk jeg nævnte i begyndelsen af afsnittet og som hverken jeg eller Kjærgaard undersøger nærmere. De sammensatte ords paradis er lovparagraffer. De indeholder et hav af ord, som man ikke bruger i hverdagen. Det juridiske sprog er kendt for dens såkaldte bændelormsmetode. I stedet for at sætningen selv svulmer op, så er det ordene, der kobles sammen. Gode, men lidt ekstreme eksempler, taget fra Ping- og Pamperssprog af sprogforskeren Erik Hansen, er disse sammenkoblede substantiver:

---

³⁶ Læs mere om de træk Sprogpolitikken nævner på s. 29.

³⁷ Kjærgaard, Anne, e-post, sendt 3. dec. 2010. *Abstract*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig

³⁸ Kjærgaard benytter sig af WordSmith Tools, et computerprogram som kan stilles således at den automatisk finder alle cancellisløjfer i undersøgelsesmaterialet. Jeg bruger ikke dette program for denne gang da arbejdet med det kræver visse sagkundskaber som jeg ikke har tid til at tilegne mig.

”Landbrugsinformationsvirksomhed, termoluminescensdosimeter”³⁹ og ”speciallægepraksisplanlægningsstabiliseringsperiode”,⁴⁰ det sidste på 52 bogstaver.

Jeg vælger i min undersøgelse at udelade de sammensatte substantiver som unægtelig også spiller en stor rolle, men som skaber problemer i en analyse. Ved sammensatte substantiver opstår det problem at skulle tælle ord som har den mulighed at kunne stå som to ord, fx *spirituskørsel*, *kørsel mens påvirket af alkohol*. Det er uretfærdigt at tælle disse ord med da vi ved, at domskriveren ikke har mulighed for at udskifte ordet eftersom det fremkommer sådan i færdselsloven og i øvrigt tit ikke skaber et bedre eller tydeligere stiltræk ved nærmere forklaring. Så findes de sammensatte ord, der er helt almindelige og som ikke regnes for at være kendetegnende for det juridiske fagsprog specielt, fx *førerret*, *lovændring*, *synshandicappet* og *statskasse*.⁴¹

Jeg vier hvert træk, markeret ovenfor med kuglepunkt, et afsnit i teorikapitlet. Af disse særtræks valg og fravalg ser vi, at det juridiske sprog har mange sproglige træk, ikke bare dem jeg og Kjærgaard ser på, men også flere, som forkortelser, ”lumske” ord, som Sprogpolitikken kalder dem, osv.⁴² Det er en kombination af alle disse træk, som medvirker til at gøre det juridiske sprog kompliceret.

2.1.5.1 Fremmedord

Et almindeligt træk man støder på, når man læser en juridisk tekst, er ord man ikke forstår eller kender fra dagligdagstekster og som uden tvivl føles som fremmede i dansk. Både ord og almindelige begreber indenfor jura kan man finde på latin, græsk engelsk og fransk. De er kommet ind i sproget som låneord og har senere hen hæftet sig til fagsproget, nogle gange hvor de har en helt speciel betydning indenfor området. Begrebet *Låneord* defineres i NO som ”ord der er kommet ind i et sprog fra et andet sprog og som er fuldt tilpasset det modtagende sprogs struktur fra et andet sprog”.⁴³ Låneordene vil med andre ord bøjes i løbet af en tidsperiode efter det danske grammatiske bøjningssystem. Det parallelle begreb med låneord er fremmedord. Det defineres i DDO som ”ord som er kommet ind i et sprog fra et andet, og som stadig

---

³⁹ Hansen 1971:62-63

⁴⁰ <http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=213257&vId=0&i=15> hentet den 9. nov. 2010.

⁴¹ Se Bilag 4, H1.

⁴² <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpolitik/978-87-92357-17-4.pdf> hentet den 5. dec. 2010.

⁴³ Becker 2006:870

føles fremmed med hensyn til stavning, bøjning, udtale eller de elementer der indgår i ordet”.⁴⁴

Der er igennem tiden blevet fundet danske ord for samme begreb, men ofte har de ikke nået at hæfte sig fast og der er en tendens til stadigvæk at bruge de oprindelige låneord, som så er blevet fordansket. Somme tider dækker de umiddelbart et større begreb end de opfundne danske ord, dvs. der bliver en nuanceforskel i ordenes betydning og da kan de opfundne danske ord somme tider ikke bruges i en domtekst.⁴⁵ Jeg kan fx tage ordet *præmis*, (fra latin) som på dansk betyder en *forudsætning som ligger til grund for noget* og ordet *præventivt*, (også fra latin) som betyder *forebyggende*. Til sidst kan jeg nævne *moment* (fra fransk/latin) som betyder *en væsentlig faktor*.

Af DDO's definition af fremmedord kan grænsen være ret flydende mellem fremmedord og låneord og af den grund opstår der ofte diskussioner om på hvilken side af grænsen et ord tilhører. Det skyldes deres funktion. De bliver sjældent brugt og er ofte knyttet til fagsprog. Jeg vælger ikke at skelne imellem fremmedord og låneord. I stedet for kalder jeg et hvilket som helst ord, som falder i disse to kategorier, for fremmedord. Jeg uddyber ikke yderligere mit valg af fremmedords terminens brug, men deler dem op i to kategorier.

1. Hyppigt brugte fremmedord
2. Sjældent forekomne fremmedord

Når vi taler om fremmedord kan vi ikke komme udenom at nævne juridiske fagtermer i samme omgang. De sjældent forekommende fremmedord ligger ofte på grænsen af også at være et fagsprogsudtryk, fx *subsidiær*⁴⁶ som i Gyldendals Fremmedordbog (herefter kaldt FO) defineres som ”i retssag om påstand der fastholdes for så vidt den videre rækkende principale påstand ikke godkendes”.⁴⁷ En lignende definition af ordet forekommer i fagtermen, *subsidiær påstand*, i den Juridiske ordbog, ”Påstand, som en part i en retssag ønsker taget til følge, for så vidt han ikke får medhold i sin videre rækkende (principale) påstand”.⁴⁸ Det spiller ingen

---

⁴⁴ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=fremmedord&search=S%C3%B8g> hentet den 3. jan. 2011.

⁴⁵ Eyben 1989:49–50.

⁴⁶ Se Bilag 4, H4, s. 2

⁴⁷ Brüel og Nielsen 1992:564

⁴⁸ Eyben 1999:260

rolle her, da overlappning af ord kun er en del af sammenspillet i en juridisk kontekst og det er derfor kun en selvfølge at kunne stille det samme ord op som to forskellige træk i hver sin spalte i analysetabellen.

Sprogforskeren Niels Davidsen-Nielsen, fortæller, at der blandt de juridiske sprogs særtræk især er fagudtrykkene, det er svært at komme udenom, når man vil forenkler sprogbrogen. Hvis man vil erstatte et ord som *anbringende* med et lettere forståeligt ord som *begrundelse*, må man samtidig formulere en helt præcis beskrivelse af dette erstatningsords betydning. Det samme problem skal løses, hvis man vil af med latinske fagord som *vindikation*, *ekstinktion* og *kassation*.⁴⁹ Når der skal skiftes ud et fremmedord for et mere hjemligt ord eller et enklere kan det i visse tilfælde volde problemer. Betydningsforskelle af ordene kan være minimal og uden betydning for modtageren, men kan også komme til at forandre hele konteksten, hvis der er tale om en nøjagtig tolkning af ordene. Det er netop det, som der er lagt stor vægt på i retten. Der fortolker fagfolk, hvad en bestemt lovparagraf indebærer og derfor kan faste ord og vendinger ikke altid så let skiftes ud, se nærmere om faste vendinger i afsnit 2.1.5.3.⁵⁰

I 1969 udgav Justitsministeriet en vejledning, som jeg omtaler nærmere nedenfor, hvor man bl.a. ønskede, at hvis der fandtes danske ord som dækkede de juridiske begreber, skulle man bruge dem og ikke de udenlandske. Der nævnes fx ordet *irrelevant*, hvor der i stedet kan bruges *uvæsentlig* eller *uden betydning*. Ordet *tvungen* kan komme i stedet for *obligatorisk* osv.⁵¹

2.1.5.2 Sammensatte verber

DDO definerer et sammensat verbum som en sammensætning „dannet af et kerneled og et foranstillet specificerende adled“ og giver et eksempel som *gennemtæve* med præposition sammensat med verbum.⁵² Verber sammensatte med præpositioner er et af de træk, der forefindes i det juridiske sprog, fx *at redegøre for*, *omhandle*, *udsende* og *påhøre*. For at gøre dem mere almindelige kan man omformulere dem og skrive *gøre rede for*, *handle om*, *sende ud* og *høre på*.⁵³

---

⁴⁹ Davidsen-Nielsen 2005:16 <http://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sprognaevnet/2005-1.pdf/view?searchterm=kancellisprog> hentet den 27. okt. 2010

⁵⁰ Eyben 1989:49

⁵¹ Eyben 1989:49

⁵² http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Sprog/Dansk/dansk/dansk_%28Ordforr%C3%A5d%29 hentet den 10. jan. 2011.

⁵³ Hansen 1971:56-57

Min begrænsning i søgningen af de sammensatte verber i materialet er todelt. For det første udelader jeg verber, som fx *at afsige* og *frakende*, selv om verberne indeholder præpositioner, da disse verber er fast sammensatte. Det er fordi disse ord har en særlig betydning sammensat, dvs. ordets kerneled kan ikke adskilles fra præpositionen ligesom hos de verber, som jeg nævner i begyndelsen og som hører til de løst sammensatte.

2.1.5.3 Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer

En fast vending kaldes også kollokation. En kollokation defineres i DDO som ”forbindelse af to eller flere ord der sædvanligvis optræder hyppigt sammen”⁵⁴ og i NO som ”en forbindelse af ord der meget hyppigt forekommer i sammenhæng”⁵⁵. Som eksempler på faste vendinger er *parternes anbringender*, *bekræftende til genmæle* og *sagen nægtes fremme*.⁵⁶

En fagspecifik term kan godt være en sammensætning af nogle gode danske ord som til dagligt forstås hver for sig, men som kan forekomme i domme med en anden betydning eller i hvert fald sat i en mere uforståelig sammenhæng, fx termen *påstand* og kollokationen *påstå frikendelse*. DDO definerer ordet ”term som sprogligt udtryk eller sproglig udtryksmåde, der bruges ved en bestemt lejlighed”⁵⁷. I bogen *Introduktion til Dansk Juridisk Sprogbrug* af Dorrit Faber o. fl. er ordet *term* en betegnelse for et begreb, som ikke nødvendigvis består af et ord, men også af flere ord, fx *uigenkaldelig fuldmagt*, da det ikke kan gengives ved kun at tage et af de to ord⁵⁸. Det er med vilje at begreberne *term* og *kollokation* er i samme afsnit da jeg vurderer, at de let kommer til at overlappe hinanden, dvs. vække spørgsmål om, hvilket er kollokation og hvilket er term.

2.1.5.4 Verbalsubstantiver

DDO definerer et verbalsubstantiv som ”et substantiv som er afledt af et verbum, og som betegner den handling, som er udtrykt i verbet, fx aktion af agere og brølen af brøle”.⁵⁹ NO giver den samme definition. Ved at anvende verbalsubstantiver får man handlingen i verbet til at blive et begreb eller en ting, sådan at man ikke

---

⁵⁴ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=kollokation> hentet den 21. nov. 2010.

⁵⁵ Becker 2006:734

⁵⁶ Bache 2003:206

⁵⁷ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=term&search=S%C3%B8g> hentet den 21. nov. 2010.

⁵⁸ Faber 2001:101

⁵⁹ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=verbalsubstantiv&search=S%C3%B8g> hentet den 10. jan. 2011.

behøver at angive den handlende.⁶⁰ Verbalsubstantiver er dannet af verber med tilføjelse af -ing, -else, -eri, -tion, så de opstår som substantiver.⁶¹ Mange verbalsubstantiver bruges sjældent andre steder end netop i det juridiske sprog. Vi kan fx tage *ituslagning af en rude* i stedet for *at slå en rude itu*. Dette er gjort for at gøre det omtalte emne mere kortfattet og træffende,⁶² men som efter min vurdering bliver lidt mere kompliceret at læse, eftersom denne sprogbrug ikke benyttes til daglig.

I den islandske vejledning, *Handbók um undibúning og frágang lagafrumvarpa* står der, at der i juridisk sprogbrug er stor tendens til at bruge substantivisk stil. Det er noget som skal undgås så meget som muligt, fordi teksten kan blive for formel og tung, og dermed virker teksten vanskelig tilgængelig for læseren. Substantivisk stil går ud på, at betydningens hovedvægt lægges på substantivet i stedet for verbet. Her er der fx tale om *at gennemføre en undersøgelse* i stedet for *at undersøge* og *fuldføre en indskrænkning* i stedet for *at indskrænke*. Verber, der er populære som verbalsubstantiver i juridisk sprog og lidt formelle, er bl.a. *øgning, styrkning, formering, reducering, stigning* osv.⁶³

2.1.5.5 Passiver

Et af kendetegnene ved det juridiske sprog er, som nævnt, brug af passiver. *Passiv* defineres i DDO som ”den form af verbet der optræder i sætninger hvor subjektet er genstand for en handling”⁶⁴, fx *Det kan ikke antages*. Passivformerne understreger den upersonlige gennemgående stil,⁶⁵ og de virker som et vigtigt ”abstraktionstrick”. Love fx har den funktion, at de skal være generelle og ikke handle om bestemte personer og derfor har tekster i domme ofte dette upersonlige præg.⁶⁶

Passiver bruges i alle genrer til en vis grad, fx i madopskrifter. Der er afsenderen irrelevant, imens det, der handles med, er centralt, fx *Kagen bages ved 180 grader*. På skilte hængt op af kommunen forekommer fx sætningen, *Cyklen fjernes uden ansvar*. Passive verber er dog særligt almindelige i øvrighedsprog som før nævnt.⁶⁷ Vi må alligevel være opmærksomme på, at passiver kan i en vis grad virke

---

⁶⁰ Faber 2001:53

⁶¹ Eyben 1989: 36

⁶² Eyben 1989: 36

⁶³ Handbók 2007:23

⁶⁴ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=passiv&search=S%C3%B8g> hentet den 5. dec. 2010.

⁶⁵ Eyben 1989:45

⁶⁶ Faber 2001:36

⁶⁷ Hansen 1971:24

helt naturlige i bestemte tekster, som fx i domtekster, men de kan også føre til overdrivelse. Det kan blive ret tumpet ikke at bruge dem, hvor de hører hjemme, som nævnt i eksemplet med cyklen ovenfor, fx ”Hvis du stiller din cykel her, fjerner Bent Jørgensen den uden at han er ansvarlig”.⁶⁸

Med udgangspunkt i Christensen og Widell, Nudansk Grammatik er der to måder at danne passiv på:⁶⁹

- *s*-passiv: Ved at tilføje -s efter infinitiv, præsens og præteritum, fx ”Spirituskørslen må anses for et andengangstilfælde”.⁷⁰
- *blive*-passiv: Ved at kombinere hjælpeverbet *blive* med perfektum participium fx *Retstilstanden blev lagt til grund ved retten*.

Jeg tæller begge passivkonstruktioner i materialet og regner ud det samlede antal.

Der findes også en passiv med en anden fremtrædelsesform end de to nævnte. Den kaldes elliptisk passiv. Det er sætninger, hvor ordet *blive* og evt. andre ord kan være udeladt i sætningen og som kan volde vanskeligheder ved tællingen, fx sætningen ”Det er ikke ved dette brev afgjort, om...”⁷¹. Jeg undlader at tælle elliptiske passiver. Det forklarer jeg nærmere i afsnit 4.3.4 i underkapitlet *Problemer i analyseprocessen*.

2.1.5.6 Tekstens sværhedsgrad – Lix og lange ord

Der benyttes en bestemt metode til at regne ud, hvor svær en tekst er. Med metoden måles det såkaldte lixtal i teksten. Lix beregnes ved at tælle, hvor mange ord, der findes i tekststykket tilsammen, derefter hvor mange lange ord på syv bogstaver eller over, og til slut punktummer. Da vi har fundet tallene, fx et tekststykke som indeholder 1000 ord, af dem er der 300 lange ord og til sammen 80 punktummer, regnes det sådan:

$$\frac{300 \times 100 (\%)}{1000} = 30$$

---

⁶⁸ <http://elkan.dk/sprog/passiv.asp> hentet den 22. dec. 2010.

⁶⁹ Christensen, Widell 2005:94

⁷⁰ Se Bilag, H1, s.3

⁷¹ Kjærgaard 2010:104

$$\frac{1000}{80} = 12,5$$

80

$$\text{Lix} = \underline{\underline{42,5}}$$

I en artikel skrevet af Ole Togeby, professor i dansk sprog, er beskrevet en skala om lixtallets sværhedsgrad: ”Der er et stort statistisk materiale der viser at børne- og ungdomsbøger i gennemsnit har lix 27, skønlitterære bøger lix 33, dag- og ugeblade lix 39, saglitteratur lix 47 og faglitteratur lix 56”.⁷²

Opfinderen til lixtals målingen, den svenske pædagog C.H. Björnsson,⁷³ har alligevel forbehold over for sin metodes almene gyldighed. Han forklarer, at man ikke kun kan måle et lixtal og konkludere, at en tekst med et højt lixtal er meget svær. Der skal også sund fornuft til. Et lixtal tager ikke hensyn til indholdet i en tekst og hvor ofte de samme lange ord forekommer i teksten. Hvis et lixtal måles hele vejen igennem en bog for at se, om den er svær eller ej, kan der opstå misforståelser. I bogen om indianerne i regnskoven, forekommer ordene *indianere* og *regnskov* utallige gange. Begge ord har mere end 7 bogstaver, men vi forstår dem udmærket og da kan sværhedsgraden i teksten blive misvisende i forhold til virkeligheden.⁷⁴

Rask beskriver brugen af lixtalsmålinger og om overdreven og misforstået brug af lix i de forskellige instanser i Danmark⁷⁵, ikke mindst indenfor journalistik. Hun giver et eksempel fra en avisartikel (i Politiken i 2003), hvor sætningerne gennemgående er alt for korte, fordi der har været brugt måling af lix som eneste redskab til at arbejde sig mod en lettere forståelig tekst.⁷⁶ Disse instanser glemmer ofte forbeholdene og tager beregningerne som reelle målinger af sværhedsgrad. Af det opstår ofte den misforståelse, at desto kortere en sætning er, desto bedre.⁷⁷ Bache fortæller også om lixtalsmåling inden for Danmarks Domstole, se nærmere i afsnit 2.2.4 om sprogpolitikens hjælperedskaber. Det står i Sprogpolitik for Danmarks Domstole (2003), at lixtallet i domme normalt ikke skal ligge over 40 til 45.⁷⁸

---

⁷² <http://fc.hum.au.dk/~norot@hum.au.dk/LoP3.pdf?FCItemID=S023B7ADE> hentet den 12. jan. 2011.

⁷³ http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Sprog/Sprogvidenskab,_overbegreber/lix hentet den 10. jan. 2011.

⁷⁴ Rask 2004:26

⁷⁵ Rask forklarer ikke hvilke instanser, der er tale om foruden eksemplet fra Politiken.

⁷⁶ Rask 2004:27

⁷⁷ Rask 2004:26

⁷⁸ Sprogpolitik for Danmarks Domstole 2003:19

I analysedelen måler jeg lixtallet i de udvalgte domme, hvilket vil hjælpe til med at give en indikation af teksternes opbygning og sværhedsgrad.

For at vide, hvorvidt lixtalsmåling bruges ved skrivning hos både medierne og domstolene, undersøger jeg dette ved at kontakte dem og spørge. De svar jeg har fået, gør jeg rede for i analysedelen om lix.

2.2 Sprogpolitik

2.2.1 Oversigt over retsvæsenets sprogpolitik

Op fra 1970'erne er der blevet lagt mere og mere vægt på, at sprogbrugen som de offentlige myndigheder anvender, skal kunne forstås af lægfolk. For at det kunne lykkes var et af de første initiativer i Danmark, som handlede om dette, Justitsministeriets vejledning nr. 224 af 15.10.1969 om sproget i love og andre retsfor skrifter, herefter forkortet til JV⁷⁹. Den blev udarbejdet af Justitsministeriet med et bidrag fra Dansk Sprognævn. JV førte til, at flere ministerier og andre offentlige institutioner bestræbte sig på at gøre deres udtryksform mere tilgængelig for borgeren. Politiet har fx gjort en stor indsats de seneste 25 år ved at gøre politirapporter mere overskuelige og lettere at læse.⁸⁰

JV gik ud på efterfølgende:

- Man skulle undgå bestemt ordvalg, der havde hersket. Som eksempel på ordvalg skulle man hellere bruge *få* i stedet for *erholde* og *ansøgning* i stedet for *andragende*.
- Man skulle forenkle sætningsbygningen og henvende sig direkte til folk.
- Man skulle prøve at undgå passive sætninger, fx *Ministeren pålægger en tjenestemand fremfor Det kan af ministeren pålægges*.
- Man skulle nu undgå konstruktioner som *at foretage konfiskation*. I stedet skrev man *at konfiskere*.
- JV skulle også gå ud på at gøre ordstillingen mere naturlig og kortere og begynde med hovedsætningen først, for derefter at bringe ind bisætninger. Hidtil var det foretrukket at begynde med

---

⁷⁹ Bache, Kristrup, Larsen 2003:197, hvor den findes i sin helhed.

⁸⁰ Har fået oplysningerne fra Henning Strunck, politiassistent i Københavns Politi, da jeg var i kontakt med politiet i 2009 og har i øvrigt fået det bekræftet igen i dec. 2010.

forudsætningerne og omstændighederne for til sidst at komme med hovedsætningen i omvendt ordstilling.

Statens Informationstjeneste blev oprettet i 1975. Dens opgave var at gøre det lettere for borgeren at forstå den offentlige sektors sprogbrug. Der blev på statens vegne udgivet brochurer, som oplyste borgeren om publikationer på et klart og forståeligt sprog. Hensigten med denne tjeneste var, at den skulle være en slags bro mellem de offentlige myndigheder og borgeren, en bro som skulle knytte den offentlige sektor mere til borgeren end før. Jeg kan fx nævne en vejledning, som blev udgivet af Statens Informationstjeneste. Den blev regnet som et vellykket forsøg til at få myndighederne til at formidle sit sprog på en enklere og bedre måde. Den hedder - *Og uden omsvøb tak!* af Bent Møller og blev udgivet i 1981 med talrige gengivelser. Denne vejledning er et hjælpemiddel til de offentligt ansatte, sådan at de bliver bedre i stand til at formulere sig på en enkel og naturlig måde, således at borgeren ikke *får dug på brillerne*,⁸¹ når han læser offentligt skrevne tekster.⁸² Møller beskriver stort set de samme træk, som skal undgås, som dem, der blev beskrevet i vejledningen fra 1969, men nu med en underliggende humoristisk tone.

Senere fik Statens Informationstjeneste navnet Statens Information og blev ført under Forskningsministeriet. I dag eksisterer Statens Information ikke som en selvstændig institution. Dens virksomhed tilhører en afdeling under IT- og Telestyrelsen og handler ikke længere kun om selve sproget, men om al slags kommunikation mellem det offentlige og borgeren.⁸³

Justitsministeriet udgav i september 2000 *Vejledning om lov kvalitet*. Den er udarbejdet i et tværministerielt samarbejde og behandler i bred forstand en række spørgsmål om kvalitet i lovgivning. Der findes et afsnit om sprog i lovtekster og der står, at enhver, som lovteksten henvender sig til, skal så vidt muligt kunne læse og forstå den. Vejledningen henviser yderligere til vejledningen fra 1969.⁸⁴

I Island har der været en debat om behovet for en sprogpolitik indenfor offentligt sprog, men der er ikke blevet udgivet noget, der ligner Domstolens

---

⁸¹ Møller 1981:3

⁸² Møller 1981:24

⁸³ [http://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sproгнаevnet/2005-1.pdf/view?searchterm=Juridisk%20sprogbrug under klarsprog s.1-2](http://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sproгнаevnet/2005-1.pdf/view?searchterm=Juridisk%20sprogbrug%20under%20klarsprog%20s.1-2). Hentet den 25. okt. 2010.

⁸⁴ Bache, Kristrup, Larsen 2003:5-6.

Sprogpolitik (2003).⁸⁵ Der blev alligevel udgivet i nov. 2007 vejledningen, *Handbók um undirbúning og frágang lagafrumvarpa* (Håndbog om Forberedelse og Finpudsning af Lovforslage) af Statsministeriet, Justitsministeriet og Altingets kontor. Der fandt jeg forslage om, hvordan der skal skrives, og der gives eksempler på, hvad skal undgås i juridisk sprogbrug. Kort sagt beskriver vejledningen den samme problematik, som kendetegner dansk juridisk sprog, dvs. sætningskonstruktioner, substantivistisk stil, fremmedord osv.⁸⁶ Det fortæller os, at juridisk sprogbrug, hvad enten den er islandsk eller dansk, i sin natur er traditionel og beror på gamle vaner.

2.2.2 Vejledning om forvaltningsloven

I forvaltningsloven fra 1985 er der et afsnit, som hedder Udformning af skrivelser. Sprogpolitikken for Danmarks Domstole (2003) bygger på dette grundlag og derfor er det vigtigt at give en indsigt i dette koncept. Nedenfor er gengivet nogle citater fra de anbefalinger, der fremkommer i forvaltningsloven:

214. Ved den sproglige udformning af forvaltningsafgørelser bør myndigheden have for øje, at enhver, som teksten henvender sig til, let skal kunne løse og forstå den. Herudover bør den være formuleret venligt og hensynsfuldt.

Formen bør derfor være enkel og præcis og sætningerne korte og klare. Et begreb bør over alt i samme tekst betegnes med samme udtryk.

215. Kancelliudtryk og fremmedord bør så vidt muligt undgås. Det samme gælder flertydige og overflødige ord.

216. Tekniske ord og fagudtryk, dvs. ord og udtryk, som er udviklet og overvejende anvendes inden for en snævrere fagkreds, bør ikke - eller i alt fald ikke uden nærmere forklaring - bruges i forvaltningsafgørelser, der henvender sig til personer uden for den pågældende kreds.

---

⁸⁵ Jeg har kontaktet Hjördís Hákonardóttir, tidligere højesteretsdommer, som siger at Island er bagefter de nordiske lande med henblik på sprogpolitik hos landets domstole. Der er ikke blevet udgivet noget, der ligner Danmarks Domstoles Sprogpolitik. Årsagen kan, fortæller hun, muligvis være en begrænset interesse indenfor selve domstolene.

⁸⁶ *Handbók um undirbúning og frágang lagafrumvarpa* 2007:23

217. Henvisninger til love og bekendtgørelser m.v. skal medtages i forvaltningsafgørelser i det omfang, det følger af reglerne om begrundelse, jfr. ovenfor under pkt. 133. Henvisninger til love bør, medmindre der er tale om almindeligt kendte love som f.eks. bistandsloven, indeholde en angivelse af lovens fuldstændige titel, herunder lovens dato og nummer. Det samme gælder bekendtgørelser. Det vil ofte være hensigtsmæssigt at skrive disse henvisninger i et særskilt afsnit for at lette løsningen af afgørelsen.⁸⁷

Når vi sammenligner denne vejledning med Sprogpolitikken (2003) ser vi, hvor meget de ligner hinanden. I næste afsnit beskriver jeg sprogpolitikken hovedemner og der ser vi, at der lægges vægt på de samme ting, fx at undgå kancelliudtryk og fremmedord, samt gøre sætninger korte og klare. Sprogpolitikken indeholder en yderligere uddybning af emnet, men helt uden at forekomme indviklet.

2.2.3 Sprogpolitik for Danmarks Domstole

Domstolsstyrelsen har udgivet en egen sprogpolitik i 2003 som jeg allerede har nævnt i indledningen. *Sprogpolitik* er defineret af Kjærgaard som noget, der ”karakteriseres ved opstilling af en række mål der skal nås ved hjælp af bestemte midler”.⁸⁸

Sprogpolitikken for Danmarks Domstole (2003) blev udgivet med det formål at forbedre domstolenes sprogbrug. En vigtig del af den faglige kvalitet er at domstolene kommunikerer på et klart og forståeligt sprog og ikke mindst på et tidssvarende og u-bureaukratisk sprog. I sprogpolitikken står: ”Vores tekster - hvad enten det drejer sig om domme, breve eller vejledninger - skal nemt og ubesværet kunne læses af alle, vi henvender os til”.⁸⁹ Det betyder, at den almindelige borger også skal kunne forstå det skrevne, ikke bare jurister, dommere, embedsmænd og højere ansatte. Her efter giver jeg en kort oversigt over, hvad det er sprogpolitikken går ud på. Vi må alligevel tage forbehold for at den også er beregnet til brevskrivning og almindelig kommunikation indenfor domstolen og i visse tilfælde ikke kan henføres direkte til domskrivning. Sprogpolitikken indeholder 20 punkter om

---

⁸⁷ http://www.ladk.dk/jura/y-files/vejl_fvl.htm hentet den 8. jan. 2011.

⁸⁸ Kjærgaard 2008:215

⁸⁹ <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpolitik/kap00.htm> hentet den 27. okt. 2010.

sprogbrug, men jeg nævner kun 13 eftersom afsnit 14 til 20 omhandler retskrivning, kommeregler osv. Jeg citerer de første 13 overskrifter i indholdsfortegnelsen, men beskriver med egne ord kun det væsentligste fra hvert afsnit.

Sprogpolitikken lægger vægt på følgende:

1. Tænk på den, teksten henvender sig til

Gå ud fra, at modtageren er en almindelig borger, men ikke en indviet. Skriv derfor på et klart og forståeligt sprog.

2. Indled uden omsvøb

Start med det vigtigste.

3. ”De” og ”du”

Vær personlig ved at bruge *jeg* og *vi* i stedet for *retten* eller *styrelsen*.

4. Informationer i den rigtige rækkefølge

Lav en ret opdeling af brevets emne og begynd med det væsentligste.

5. Korte og overskuelige sætninger

Undgå sætningsforlængere som fx *hvilket*, *idet*, *hvoraf* og fl., hav 15-18 ord i gennemsnit pr. sætning og spar på indskud og de indskudte sætninger.

6. Nutidigt og professionelt sprog

Erstat papirord (gammeldags og støvede ord) med nutidige ord, fx *begæring* med *anmodning*, *fremsende* med *sende* og *påbegynde* med *begynde*. Skriv ligefrem og undgå bagvendte ordstillinger.

7. Aktivt, konkret og forståeligt sprog

Brug aktive verber i stedet for passive og undgå brug af verbalsubstantiver, hvis det er muligt.

8. Med venlig hilsen

Brug ikke forkortelser sidst i dokumentet. Skriv titler fuldt ud, fx *retsassessor*, ikke *r.ass.* og *med venlig hilsen*, ikke *m.v.h.*

9. Domme og kendelser

Læg vægt på modtageren som en almindelig borger, brug et klart og forståeligt sprog.

10. Dommens disposition og opstilling

Del dommen op i afsnit, så den bliver læsevenlig og overskuelig.

11. Benævnelse af parterne

Undgå latinske betegnelser ved benævnelse af parterne, fx *rekvirent* og *appellant*, men brug i stedet for parternes navne og pronominer som *hun*, *han* og *de*.

12. Ord og begreber skal kunne forstås

Undgå så vidt som muligt fremmedord og latinske udtryk, specielle ord og vendinger, fx parternes anbringender, lange sammensatte ord, fx anstaltsanbringelse, lumske ord, fx opgive (oplyse) og forkortelser.

13. Lix og læsbarhed

Det kan være en god ide at måle lixtallet i den tekst man skriver.⁹⁰

De punkter i Sprogpolitikken, som er særlig relevante for min undersøgelse og beskriver de træk, som jeg søger i dommene, er:

- Punkt 1 om brugen af et klart og forståeligt sprog, fordi det er Sprogpolitikkens formål. Det er også relevant, fordi det overlapper alle de punkter, som jeg har talt op. Med andre ord er formålet med de nævnte punkter at mindske eller forandre træk, som allerede eksisterer og som kan gøre det juridiske sprog kompliceret.
- Punkt 5, som beskriver den syntaks, der er så karakteriserende og som jeg præsenterer som syntetisk sprog, forvægt, midtervægt og bagvægt i afsnittet Juridisk Sprogbrug.
- Punkt 6, hvor der forekommer en anbefaling om ikke at bruge svært forståelige ord, som falder i kategorien sammensatte verber og verbalsubstantiver, fx påbegynde, fremsende, begæring og skrivelse.
- Punkt 7 om at skrive tekster på et så aktivt sprog som muligt, undgå passiver, fx *Det blev konstateret*.
- Punkt 12, hvor der anbefales en omskrivning af fagspecifikke ord og vendinger, fx *parternes anbringender* og *bekræftende til genmæle* og en erstatning af fremmedord, fx *eksigibel* og *rekvisita*.
- Punkt 13 om lixtalsmåling.

---

⁹⁰ <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpolitik/index.htm> hentet den 27. okt. 2010.

2.2.4 Sprogpolitikens hjælperedskaber

Vi kan stille spørgsmålet, om domstolene har gjort noget mere for at nærme sig den retning, som sprogpolitikken står for. Bache siger, at domme i dag er skrevet på maskinlæsbart medium. Det betyder en ny teknik i domskrivning. Det indebærer bl.a., at dommeren kan finde et automatisk målt lixtal i den skrevne tekst, samt at der findes standardtekster i domstolenes edb-systemer til brug for de mest almindelige sagsbehandlinger. Det betyder, at retterne indenfor de forskellige retskredse, byretter som højere instanser, har mulighed for at skrive nogenlunde på samme niveau. På den måde kan domstolene fremskynde gennemførelsen af sprogpolitikken i praksis.⁹¹ Dette kan give en formodning om, at de domme, som jeg behandler, ligner hinanden i en vis grad, fordi de vedrører det samme emne og at det derfor ikke er tilfældigt, hvor meget teksteksemplerne i indledningen ligner hinanden. Det samme gælder for de enklere politirapporter om fx overtrædelse af færdselsloven, hvor politibetjenten udfylder rapporten med de personlige oplysninger, mens selve teksten om overtrædelsen er standardiseret.⁹² Som jeg kom ind på i afsnittet om lixtal, henvender jeg mig til de retter, som jeg undersøger, og spørger direkte om de bruger lixmåling i deres domskrivning og hvor meget de benytter sig af de standardtekster, der forefindes.

3. Metode og materiale

3.1 Materiale

3.1.1 En præsentation af de valgte domme

Jeg undersøger nedenstående domme. I felterne fremkommer, hvad dommene handler om, hvornår de er afsagt og hvor mange ord de indeholder. I mange tilfælde er den tiltalte anklaget efter mere end en lovparagraf, fx vold, hærværk og trusler. Tilsammen udgør materialet 14.007 ord. Dommene følger med opgaven som bilag. Jeg må dog pege på en interessant forskel på de to første dommes ordmængde hos byretterne, men en mulig forklaring af dette omtaler jeg i afsnit 2.1.3 om forkortede domme.

---

⁹¹ Bache, Kristrup, Larsen 2003:8.

⁹² Henning Strunck, Københavns Politi, sendte mig nogle eksempler på standardrapporter i 2009.

Tabel 1, de 5 domme fra Højesteret

H1 Spirituskørsel	Afs.d. 27.aug. 2010	1.161 ord
H2 Vold	Afs.d. 20.maj 2010	547 ord
H3 Våben	Afs.d. 25.juni 2010	1.606 ord
H4 Voldtægt	Afs.d.29. apr. 2010	405 ord
H5 Vold mod politi	Afs.d. 5.nov. 2010	1.096 ord
	Tilsammen	4.776 ord

Tabel 2, de 4 domme fra Føroya Rættur

F1 Spirituskørsel	Afs.d. 28. jun 2010	945 ord
F2 Vold	Afs.d. 6.sept. 2010	1.619 ord
F3 Misbrug	Afs.d. 30.nov.2009	626 ord
F4 Bedrageri	Afs.d. 6. juli 2010	1.465 ord
	Tilsammen	4.655 ord

Tabel 3, de 4 domme fra Retten på Bornholm

B1 Spirituskørsel	Afs.d. 22.sept.2010	444 ord
B2 Vold	Afs.d. 22.sept.2010	245 ord
B3 Hærværk	Afs.d. 9.nov. 2010	1.805 ord
B4 Trusler	Afs.d.10.nov. 2010	1.484 ord
B5 Socialbedrageri	Afs. d. 2.sept. 2010	597 ord
	Tilsammen	4.576 ord

3.1.2 Begrundelse for valg af materiale

Som jeg kom ind på i afsnit 1.5 om afgrænsning af datamateriale, vælger jeg strafferetsdomme som indeholder godt 14.000 ord fra tre forskellige retter. Det gør jeg for at se, hvilke indbyrdes ligheder og forskelle, der er mellem retterne i deres sprogbrug med hensyn til de udvalgte træk. Jeg har valgt at tage så nye domme som muligt, de fleste fra 2010, for at få oplysninger om, hvordan domstolene udarbejder sine domme.

Bilaget med opgaven indeholder tre tabeller fra hver ret, som viser de træk, som jeg har fundet og skrevet ned. Siden følger med ét udskrift af alle dommene, som jeg undersøger, hvor de er forsynede med kode og ét udskrift uden kodning.

Årsagen til, at jeg vælger netop disse tre retter er enkel. Højesteret er den øverste domstol i landet og det står på Højesterets hjemmeside, at ”som landets øverste domstol skal Højesteret sørge for retsenhed og bidrage til afklaring i tilfælde, hvor retstilstanden er uklar. Højesteret har også - inden for lovens rammer - et ansvar for retsudviklingen”⁹³. Dermed er det ikke kun retsenheden, men alt i domstolens fremtræden som betragtes. Det fører til den forventning fra min side, at andre domstole vil have en stærk tendens til at følge Højesterets tradition og evt. skrivemåde.

Jeg vælger den færøske domstol, en byret, og sammenligner den med Højesteret. Det gør jeg ikke kun, fordi jeg er halv færinger, har boet der i 16 år og synes det lyder spændende at bruge materiale fra Færøerne, men også fordi Færøernes befolkning i det sidste årti er blevet meget bevidst om landets selvstændighedsdebat. Da er det også meget interessant at se, *hvordan* domme er skrevet på Færøerne i dag, da der endnu skrives på dansk, og om domme på Færøerne ligner dem i Danmark, når vi ser bort fra det faktum, at alle domstole i Danmark har visse vejledende regler og standardtekster. Selv om Færøerne er en del af Danmark, så kan den geografiske afstand, kultur og samfund have en påvirkning samt Færøernes trang til selvstændighed.

Færøerne består af 18 øer, hvor hovedstaden Tórshavn ligger på den største ø, Streymoy. Føroya Rættur er placeret i Tórshavn. Færøerne er en delvis selvstyrende del af Rigsfællesskabet ifølge *Lov om Færøernes Hjemmestyre* fra 1948. På Færøerne bor der lidt over 48.000 indbyggere.⁹⁴

For at finde en byret i Danmark som muligvis ligner Færøernes ret, eller som i hvert fald geografisk ligger i en vis afstand fra fastlandet og evt. har lignende vilkår, vælger jeg Retten på Bornholm. Bornholm ligger i den sydlige del af Østersøen, 145 km fra København.⁹⁵ Øen hører under Bornholms Regionskommune, som igen hører under Region Hovedstaden. Retten dækker Bornholms Regionskommune og

---

⁹³<http://www.domstol.dk/HOJESTERET/PRAKTISKEOPLYSNINGER/HOJESTERET/Pages/default.aspx> hentet den 9. nov. 2010.

⁹⁴ Hróarsson 2008:108

⁹⁵ <http://www.brk.dk/BRK/site.aspx?p=133> hentet den 29. dec. 2010.

Christiansø. På Bornholm boede der i 2009 godt 42.000 indbyggere.⁹⁶ På Danmarks Domstoles hjemmeside finder vi tal og fakta om de forskellige retskredse. I 2009 modtog Retten på Bornholm 829 straffesager⁹⁷ mens Føroya Rættur modtog 696 det samme år.⁹⁸

3.2 Metoder

3.2.1 Dataindsamlingsmetoder

I den danske retsplejelov er der forbud mod at offentliggøre domme, medmindre de er anonymiserede.⁹⁹ Dog har enhver borger ret til aktindsigt i domme og kendelser mindst en uge efter, at en dom er afsagt. Det står også i loven, at hvis man vil have indsigt ind i flere end én dom, så skal det normalt være begrundet, fx til brug for videnskabelig forskning eller journalistik.¹⁰⁰ Højesteretsdomme er lagt ud på nettet, men det samme gælder ikke for domme afsagt hos byretterne. Der har været en debat om, hvor vanskeligt det er at få adgang til domme, hvor der bl.a. findes et interview med Børge Dahl, præsident for Højesteret, i *Nyhedsbrev for bestyrelser*. Dahl indsender en svarreplik til to juridiske eksperters artikel fra seneste udgave og udtaler, at det ikke er sandt, at det er vanskeligt at få fat i domme. Enhver kan hente en dom fra byretten ved at betale 175 kr. og i øvrigt er der lagt resuméer af domme ud på byretternes hjemmesider, som alle kan læse. Han siger også, at det nu er på tide, at det bliver igangsat en etablering af en domsdatabase for alle domme. Dahl giver svar på en yderligere kritik fra disse eksperter, hvor de bl.a. kritiserer for lidt begrundede og korte domme, der er afsagt indenfor byretterne.¹⁰¹

Da jeg havde valgt de domme jeg fandt på Højesterets hjemmeside kontaktede jeg Føroya Rættur telefonisk for at spørge, om jeg kunne få et vist antal domme til at undersøge. Svaret var, at det nok skulle lade sig gøre, hvis jeg sendte en formel e-post og begrundede min forespørgsel. Det gjorde jeg få dage senere, så snart jeg vidste hvilke straffesager jeg var ude efter. Jeg bad dem hos Føroya Rættur venligst om at vælge omtrent 10 domme fra retsbogen for mig og sende dem til mig

---

⁹⁶ <http://www.brk.dk/EverestInet/showdoc.asp?id=100810112425&type=doc&pdf=true> hentet den 29. dec. 2010

⁹⁷ <http://www.domstol.dk/BORNHOLM/OMRETTEN/Pages/embedet.aspx> hentet den 13. nov. 2010.

⁹⁸ Andreassen, Áki, e-post, sendt 29. nov. 2010. *Ein spurningur*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

⁹⁹ Se nærmere § 41 f., stk.2. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=133272#K2> hentet den 7. dec. 2010.

¹⁰⁰ Se nærmere § 41 og 41e. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=133272#K2> hentet den 7. dec. 2010.

¹⁰¹ Dahl 2010:7

med e-post. Jeg fik det svar, at de ikke havde personale til at udføre dette, men hvis jeg ville, kunne jeg selv komme og vælge eller sende nogen for mig. Da fik jeg min veninde til at lede i retsbogen, efter først at skulle bestille tid, og efter hendes tilfældige valg af domme, behandlende de straffesager, som jeg var ude efter, blev de anonymiseret. Hun hentede udskrifter af dommene senere den samme dag for derefter at sende dem til mig. Hele processen tog mellem 2 og 3 uger i alt. Jeg har fået alle de oplysninger, som jeg har bedt om, både tal og fakta, og dem jeg var i kontakt med var både flinke og faglige.

Jeg sendte Retten på Bornholm en forespørgsel og bad om nogle strafferetsdomme sendt med e-post til mig. Efter en uges tid fik jeg sendt 3 anonymiserede domme. Snart fandt jeg ud af, at dommene på Bornholm var kortere end dem fra Færøerne og i Højesteret. Det førte til, at jeg måtte søge efter mere materiale fra Bornholm, da de domme, som jeg fik, mængdemæssigt ikke nåede op på knap 5000 ord. Min forklaring af ønsket om flere domme førte til, at jeg fik to fyldigere domme til at arbejde med. Deraf kan vi se forskel på de tre første Bornholms domeksemplarer jeg fik, B1-B3 og de to andre, B4 og B5.

Her ser vi, hvor forskellig servicen er mellem byretterne. Personalet hos begge retter var meget hjælpsomme på hver sin måde og jeg fik dommene gratis.

3.2.2 Analysemetoder

Min analysemetode er tredelt:

1. Søgning af de juridiske træk, som jeg beskriver i teoridelen
2. Måling af lixtal
3. En spørgeundersøgelse af retternes brug af lix og standardtekster i praksis.

Jeg foretager en gennemgang af metoden om spørgeundersøgelsen, punkt 3. i afsnit 3.2.3.

Jeg undersøger de juridiske træk, som jeg har beskrevet i teoridelen, ved at tælle dem i dommene fra de tre retter, som jeg har valgt. Siden bruger jeg resultaterne til at sammenligne retterne med henblik på sværhedsgrad. Hvis vi ser et forøget antal særtræk hos fx Højesteret forventer vi, at dommene der er sværere at læse end hos byretterne.

Da de forskellige træk, som jeg leder efter, bliver talt i dommene, forekommer der uden tvivl det samme ord evt. mange gange tilhørende et træk som siden hiver op

det samlede antal træk, mens der muligvis i en anden dom findes flere forskellige ord som tilhører samme træk, men som kun forekommer en eller få gange. Det fører til at selv om disse to domme muligvis ender med det samme antal træk, fx fremmedord indeholder den ene dom flere forskellige ord. Resultaterne vil jeg ikke forandre med hensyn til dette problem fordi det kun er meningen at se hvor tit disse særtræk befinder sig i teksterne jeg vælger, ikke om ordene er forskellige eller ej.

De særtræk, som jeg leder efter, er:

- **Fremmedord**

Fremmedordene deler jeg op i to grupper som før nævnt.

1. Hyppigt brugte fremmedord
2. Sjældent forekomne fremmedord

Jeg bruger FO og DDO som hjælpemiddel til at slå op ord, jeg ikke er så bekendt med, for at se ordets oprindelse. De ord, jeg kategoriserer som fremmede for læseren, slår jeg op i Dansk Frekvens Ordbog af Henning Bergenholtz og i korpus.dk for at se, hvor ofte de forekommer i dansk sprogbrug. Hvis de forekommer relativt sjældent, tilhører de gruppen om sjældent forekomne ord og omvendt. For at definere, hvad *sjældent* indebærer, finder jeg fx ordet *subsidiær* fra dom B5. Det findes ikke i Frekvensordbogen med den fremkomst, men kun én gang som subsidier. De mest almindelige småord forekommer i Bergenholtz korpus op til 126.000 gange, mens det første substantiv (mand) forekommer over 3.000 gange.¹⁰² Jeg drager deraf den konklusion, at hvis ordene kun er brugt en enkelt gang eller to, så er de for læseren fremmede. Det samme gælder med korpus.dk, hvor *subsidiær* forekommer 34 gange, mens *disponere* i B5 forekommer 418 gange. For at lave en definition af adjektivet *sjælden*, vælger jeg at sige, at hvis et ord forekommer over 50 gange i korpus.dk, så falder det i gruppen om hyppigt brugte fremmedord, men under 50 i gruppen sjældent forekomne fremmedord.

---

¹⁰² Bergenholtz 1992:1408

vælger ordforbindelsen *nedlægge påstand* har jeg to ord og derfor 2 ord af helheden, selv om der kun er tale om en fagterm. Hvis jeg derimod kun tæller fagtermen som et ord, bliver resultatet et uretfærdigt lavt tal i procentudregningen. Det betyder, at hvis jeg finder *nedlægge påstand* tre gange tilsammen i dommene fra Højesteret, så skriver jeg i analysetabellen nedlægge påstand (3), men ordmængden bliver seks i alt fordi der er to ord i fagtermen.

Jeg bruger DDO og NO i min søgen efter fagtermer. Hvis jeg ikke finder ordene i de almindelige ordbøger, kan det give formodning om at der er tale om et fagsprogsudtryk. Da slår jeg op i den juridiske ordbog. Jeg kommer med en nærmere beskrivelse af mit valg og fravalg i afsnit 3.2.2 om analysemetoder.

- **Verbalsubstantiver**

Jeg tæller ikke de leksikaliserede verbalsubstantiver med, dvs. ord der har fået en anden betydning end det oprindelige verbum har, fx afdeling, forretning og forplejning, da de ikke skaber et juridisk særtræk.¹⁰³

Jeg vælger at tælle med de helt almindelige ord, som ikke vækker nogen til omtanke om mulig formalitet, fx *undersøgelse* og *forklaring*.

Strengt taget kunne vi se på substantiver som verbalsubstantivets modsætning, og for at finde, hvor mange verbalsubstantiver, der var i en tekst i forhold til substantiver, kunne vi tælle alle substantiverne i teksten og således regne ud procentdelen af verbalsubstantiverne. Det vælger jeg alligevel ikke at bruge tid på, men i stedet for, som med de fleste andre træk, bruger jeg dommenes samlede antal ord.

- **Passiver og dens modpol, de finitte verbaler**

Jeg tæller *s*-passiver, *blive*-passiver, men udelader elliptiske passiver. For at se, hvor stor rolle de passive verber spiller i materialet, er jeg nødsaget til at finde, hvor mange finitte verbaler, der findes i modsætning til passiverne. Et *verbal* er defineret af DDO ”som led i en sætning som indeholder eller udgøres af et udsagnsord i finit form (i dansk præsens, præteritum eller

---

¹⁰³ Jacobsen og Nielsen 2007:106 (Mere om leksikaliserede ord)

imperativ), og som udtrykker en handling, en proces eller en tilstand”¹⁰⁴ fx *Anklageskriftet er modtaget den 26. april 2010*. Et *finit* verbal er et tidsbøjet verbal, mens et *infin* verbal indeholder en infinitiv eller participium som hovedverbal.¹⁰⁵ I forhold til eksemplet om anklageskriftet nævnt ovenfor for et *finit* verbal, finder vi dette eksempel om et *infin* verbal, *Han er tiltalt for at have knust bagruden*. Dem ser jeg bort fra, dvs. at der i denne sætning kun er et *finit* verbal, *Han er tiltalt*...

Jeg måler lixtallet i alle dommene og regner ud gennemsnittet for hver ret. Ved målingen af lixtal benytter jeg mig af et frit tilgængeligt program på internettet, elkan.dk, hvor jeg automatisk måler hver dom ud.¹⁰⁶ Da behøver jeg ikke at gøre det manuelt og det giver i øvrigt mere pålidelige resultater.

3.2.3 Kvalitativ analyse af retternes praksis m.h.t. lix og standardtekster

Som en tilføjelse til lixtalsmåling søger jeg undervejs efter oplysninger om den praktiske brug af standardtekster og lixtalsmåling hos de tre retter, som jeg undersøger. Det gør jeg ved at kontakte personalet med e-post og simpelthen spørge, om de benytter sig af denne mulighed, ja eller nej. Da dette er en kvalitativ undersøgelse, som kun skal give os et hint om, hvad der foregår indenfor retten, bruger jeg ikke tid på at gå i dybden i min søgen efter svar. Undersøgelsen er lavet for, at vi får en fornemmelse af, hvad der sker i praksis med hensyn til lix, dvs. får de største puslespilsbrikker på plads.

3.2.4 Fremstilling af analysen

Jeg finder de særtræk, som jeg leder efter i materialet, laver en tabel til hver domstol og deler hver tabel op i 5 hovedspalter. Den første spalte fra venstre indeholder det første særtræk, som jeg beskriver i teoridelen, dvs. fremmedord, sat i grundform. Den anden spalte indeholder sammensatte verber osv.

Jeg skriver kun engang ned det samme ord, dvs. ord med samme funktion, i hver dom, selv om det forekommer hyppigere, men i stedet nummerer jeg dets forekomst bagved ordet med et tal i parentes fx *itubryde (3)*. Ordet ville jeg placere i

---

¹⁰⁴ <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=verbal&search=S%C3%B8g> hentet den 29. dec. 2010.

¹⁰⁵ Jacobsen og Nielsen 2007:78

¹⁰⁶ http://elkan.dk/lixtal_lixberegner.asp hentet den 9. dec. 2010.

de sammensatte verbers spalte. At opsætte det samme ord kun engang for hver dom er gjort for, at analysen bliver mere overskuelig. På denne måde får vi lettere en oversigt over de ligheder, der er mellem dommene og i hvilket omfang særtrækkene forekommer hos de tre retter. Tabellerne er navngivet efter de retter, som de behandler og de følger med opgaven som bilag 1-3.

For ikke at komme til at blande særtrækkene sammen mellem de forskellige domme afsagt indenfor samme ret, har jeg givet alle dommene et nummer, som jeg bruger, når jeg evt. beskriver dem. Det nummer placerer jeg foran det udvalgte træk i spalten, så vi ved fra hvilken domtekst det kommer. Jeg giver fx Højesteretsdommen om spirituskørsel navnet, H1 fordi jeg regner Højesteret som H, Føroya Rættur som F og Retten på Bornholm som B. Spirituskørsel i Føroya Rættur bliver da F1 og på Bornholm B1. Selv om nogle af dommene har samme nummer, fx B2 og H2 og behandler en lignende sag, så gælder det ikke i alle tilfælde, fordi det ikke har været muligt at få straffesager som handlede om den samme lovovertrædelse i alle tilfælde. Tallene skal derfor ikke give et indtryk af, at straffesagerne med samme tal alle er af samme væsen.

Da jeg leder i dommene efter de forskellige træk og evt. finder dem, sætter jeg en fodnote ved hvert ord, som tilhører en af mine kategorier og giver det navn. Hvis jeg ser en passiv, sætter jeg en fodnote ved og skriver *passiv*. I et tilfælde vælger jeg at se bort fra fodnoter og mærker teksten med rød farve. Det gøres, når jeg leder efter de finitte verbaler i forbindelse med min søgning efter passiver. At finde de finitte verbaler er kun en del af min metode til at regne ud, hvor stor en rolle passiverne spiller i dommene. De er derfor ikke et særtræk i sig selv og derfor ikke en fodnote værd!

I analysedelen beskriver jeg processen og regner først procentvis forskellen af de forskellige kendetegn mellem domstolene. Derefter giver jeg et samlet resultat af retternes forskelle eller ligheder.

4. Analyse og resultater

4.1 Sprogbrugs- og komparativ analyse

Nu da jeg har søgt efter og talt hvert eneste særtræk i materialet, som jeg beskriver i teoridelen, er jeg kommet til følgende resultater. Jeg beskriver de indbyrdes ligheder og forskelle, der er mellem retterne i deres sprogbrug med hensyn til de træk, som jeg har valgt, for derefter at diskutere resultaterne med fokus på Sprogpolitikens (2003) krav. Sprogbrugs- og komparative analysen beskriver jeg sammentvundet men har et særligt afsnit i kapitlet Diskussion om resultaterne med fokus på Sprogpolitikken.

4.1.1 Fremmedord - sjældne og hyppigt brugte

Som jeg kommer ind på i analysemetoden, valgte jeg at dele fremmedordene op i to grupper.

- De sjældent forekomne fremmedord, dvs. de ord, der forekommer under 50 gange i korpus.dk og aldrig eller kun en enkelt gang i Bergenholtz korpus.
- De hyppigt brugte fremmedord, som er forholdsvis almindelige, men som har noget fremmd i udseende eller i bøjning.

1. Hyppigt brugte fremmedord

Højesteret	4.878 ord i alt	90 hyppigt brugte	1,8 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	67 hyppigt brugte	1,4 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	53 hyppigt brugte f	1,1 %

Resultaterne for de hyppigt brugte fremmedord kan være lidt misvisende. Domtekst H1 indeholdt hele 18 stk *spirituskørsel*, mens der i de andre to retter blev sparet på ordene, således at de ikke forkom oftere end 6 gange. Den samlede ordmængde fører derfor til, at det ser ud som om, at Højesteretsdomme er vanskeligere at læse, uden at de nødvendigvis er det, ligesom med lixtalsmålingen. En tekst kan indeholde det samme lange ord gentagne gange, hvilket medfører et højt lixtal, uanset om teksten iøvrigt er let at læse. Vi ved alle sammen, hvad *spirituskørsel* betyder, men jeg vælger at tælle ordet med eftersom *spiritus* stammer fra latin og har en fremmed endelse i forhold til arveordene, fx vinånde. Jeg beskriver en yderligere

4.1 Sprogbrugs- og komparativ analyse

Nu da jeg har søgt efter og talt hvert eneste særtræk i materialet, som jeg beskriver i teoridelen, er jeg kommet til følgende resultater. Jeg beskriver de indbyrdes ligheder og forskelle, der er mellem retterne i deres sprogbrug med hensyn til de træk, som jeg har valgt, for derefter at diskutere resultaterne med fokus på Sprogpolitikens (2003) krav. Sprogbrugs- og komparative analysen beskriver jeg sammentvundet men har et særligt afsnit i kapitlet Diskussion om resultaterne med fokus på Sprogpolitikken.

4.1.1 Fremmedord - sjældne og hyppigt brugte

Som jeg kommer ind på i analysemetoden, valgte jeg at dele fremmedordene op i to grupper.

- De sjældent forekomne fremmedord, dvs. de ord, der forekommer under 50 gange i korpus.dk og aldrig eller kun en enkelt gang i Bergenholtz korpus.
- De hyppigt brugte fremmedord, som er forholdsvis almindelige, men som har noget fremmd i udseende eller i bøjning.

1. Hyppigt brugte fremmedord

Højesteret	4.878 ord i alt	90 hyppigt brugte	1,8 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	67 hyppigt brugte	1,4 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	53 hyppigt brugte f	1,1 %

Resultaterne for de hyppigt brugte fremmedord kan være lidt misvisende. Domtekst H1 indeholdt hele 18 stk *spirituskørsel*, mens der i de andre to retter blev sparet på ordene, således at de ikke forkom oftere end 6 gange. Den samlede ordmængde fører derfor til, at det ser ud som om, at Højesteretsdomme er vanskeligere at læse, uden at de nødvendigvis er det, ligesom med lixtalsmålingen. En tekst kan indeholde det samme lange ord gentagne gange, hvilket medfører et højt lixtal, uanset om teksten iøvrigt er let at læse. Vi ved alle sammen, hvad *spirituskørsel* betyder, men jeg vælger at tælle ordet med eftersom *spiritus* stammer fra latin og har en fremmed endelse i forhold til arveordene, fx vinånde. Jeg beskriver en yderligere

problematisering om gruppen med de hyppigt brugte fremmedord i kapitlet om problemer opstået i analyseprocessen.

For at se konkret hvilke ord retterne benytter sig af i analysetabellerne i bilaget ser vi, at mange af de ord, som jeg har valgt, er blevet så almindelige, at dommeren ikke har mulighed for at skifte dem ud, fx *konto* og *garage*. Vi kan derfor i stedet vende os til de sjældent forekomne fremmedord i vores søgen efter ord, som vi muligvis ikke ved hvad betyder.

2. Sjældent forekomne fremmedord

Højesteret	4.878 ord i alt	14 sjældent forek. fremmedord	0,3 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	16 sjældent forek. fremmedord	0,3 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	21 sjældent forek. fremmedord	0,4 %

Det er klart af analysetabellerne, at gruppen med de sjældent forekomne fremmedord mest består af sammensatte substantiver som befindes i et ringe antal i korpus.dk. Vi kunne derfor have kaldt gruppe 2 for *Sjældent forekomne sammensatte substantiver med mindst én fremmed rod*. Så snart de sammensatte ord er koblet fra hinanden bliver de langt mere almindelige. Det betyder, at selv om de sjældent findes sammensatte, så forstår vi ordene alligevel. De fleste fremmedord som jeg har talt og som forekommer i analysetabellerne er ikke ord som Sprogpolitikken regner som fremmedord, således at vi kan drage, af de fremkomne oplysninger, den konklusion at disse fremmedord findes næppe i dommene. Det hentyder til, at retterne yder en indsats til at tydeliggøre deres domskrivning med henblik på brugen af fremmedord.

Det kom bag på mig, hvor få vanskelige fremmedord jeg fandt i hele materialet. Det kan skyldes dommenes sagsforhold, at strafferetten ikke byder på et så bredt udvalg af fremmedord forbundet til disse sager, hvor det til gengæld muligvis mere kan opstå i andre sager, fx indenfor civilret, skatteret eller lignende. Det kunne let give anledning til at se nærmere på brug af fremmedord mellem strafferet og civilret og undersøge, om de måske i det hele er blevet udryddet, sådan som jeg fornemmer det. Jeg fandt nogle enkelte ord som ordet *subsidiær*, *pulpa* og

ekskoriation. Ordene *pulpa* og *ekskoriation* var i øvrigt taget direkte fra en politiattest, skrevet af lægen således at det ikke skyldtes domskriverens valg eller fravalg.

4.1.2 Sammensatte verber

Højesteret	4.878 ord i alt	28 sam.s. verber	0,57 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	26 sam.s. verber	0,55 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	20 sam.s. verber	0,43 %

Højesteret har det største antal sammensatte verber, mens Retten på Bornholm benytter sig mindre af dem, men der er trods alt en meget lille forskel mellem retterne. Da jeg så på alle de sammensatte verber i materialet, slog det mig, hvor mange fast sammensatte verber, der virkelig fandtes, og som jeg valgte at udelade, selv om netop disse verber fremkaldte en vis formalitet, fx afsige, afgive, indgive, udsætte og medvirke.

Vi ser af analysetabellerne, at retterne benytter sig meget af de samme sammensatte verber og ingen af retterne ser ud til ved første blik at have en forhøjet tendens i forhold til de andre om at sammensætte verbum efter verbum.

4.1.3 Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer

Højesteret	4.878 ord i alt	33 fagtermer med 48 ord	1,0 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	39 fagtermer med 61 ord	1,3 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	39 fagtermer med 79 ord	1,7 %

Her har jeg regnet ud antallet af fagtermer i materialet ved at tælle alle ord i hver fagterm og ud fra den ordmængde fundet procentdelen, fx *Thi kendes for ret*, 4 ord. Vi må se på Højesterets resultater med forbehold fordi ved at se på Højesterets tabel i bilag 1, hvor alle de valgte fagtermer er nedskrevet, ser vi at en og samme fagterm, *gentagelsesvirkning* forekommer 11 gange i den samme dom.

Antal fagtermer hos byretterne er det samme, hvis vi kun ser på fagtermernes hyppighed i dommene, dvs. uden at se nærmere på, hvor hyppig hver enkel fagterm

forekommer. Det skyldes helt sikkert brugen af domstolenes standardtekster, hvor lignende resultatet er.

Højesteret kommer lidt bag på mig ved at indholde færre fagtermer end de andre retter, eftersom jeg forventede at Højesteret, konservativ i sin natur, markant ville slå byretterne på alle de juridiske særtræks områder. Det leder til, foruden denne ene fagterm jeg nævnte lige før, at Højesteret står med langt de færreste af de fagtermer, som jeg valgte at lægge vægt på. Årsagen til at fagtermerne ikke er flere kan muligvis være, at Højesteret ikke bruger standardteksterne ligesom byretterne gør. Højesteret har ikke helt den samme fast strukturerede skabelon, eftersom den udarbejder domme anket fra de lavere instanser og har derfor en større mulighed for at formulere sig naturligt. Det må betyde, at så snart der skrives egen valgt tekst, formindskes brugen af fagtermer, selv om det helt klart fremstår, at domskriveren bliver ved med at bruge en formel stil og vedligeholde tekstens niveau.

Nogle enkelte fagtermer i dommene ved Retten på Bornholm indeholdt lidt flere ord og på grund af min udregningsmetode er dens procentdel derfor en lille smule højere.

4.1.4 Verbalsubstantiver

Højesteret	4.878 ord i alt	166 verb.sub.st.	3,4 %
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	136 verb.sub.st.	2,9 %
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	113 verb.sub.st.	2,4 %

Det forholdsvis store antal verbalsubstantiver må vi tage i betragtning af, at jeg vælger alle verbalsubstantiverne i materialet, som ikke er leksikaliserede. Det betyder, at jeg ikke vælger fx *overensstemmelse*, da det ikke fører til et verbum ved at fjerne suffikset *-else*, mens jeg derimod vælger at tage ord som *oplysning* og *forklaring*, som forekommer ret ofte i materialet. Disse ord er ikke mindre brugt som verbalsubstantiver end verber og giver derfor domteksterne ikke noget særligt præg i forhold til andre tekster. I nogle tilfælde fandt jeg sammensatte verbalsubstantiver, som fx *teleoplysninger* og *blufærdighedskrænkelse*. Dem tæller jeg med, selv om det er usandsynligt eller rent ud sagt umuligt at bruge dem direkte omsat til et sammensat verbum, fx *jeg blufærdighedskrænkede min bedstemor*. I disse tilfælde må

domskriveren omskrive verbalsubstantivet fx fra *førerretsfrakendelse* til *blev frakendt førerretten*.

4.1.5 Passiver

Højesteret	399 verbaler tilsammen	85 passiver 314 finitte verbaler	21 % passiver
Føroya Rættur	338 verbaler tilsammen	110 passiver 228 finitte verbaler	32,5 % passiver
Retten på Bornh.	279 verbaler tilsammen	67 passiver 212 finitte verbaler	24 % passiver

Vi ser af dette resultat, hvor stor en rolle passiverne spiller, når vi regner dem ud i forhold til retternes brug af finitte verbaler. Årsagen til, at Højesteret indeholder de færreste passiver i forhold til de finitte verbaler, er uden tvivl Højesterets mulighed for at skrive friere, dvs. de er ikke så tæt knyttet til standardteksterne ligesom byretterne er, fx *Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort...*

Bornholms domme indeholder et mindre antal passiver i forhold til de færøske domme, fordi der er en hyppigere brug af agenten, fx *Retten finder, anklagemyndigheden påstår* i stedet for *Der påstås* eller *det findes*.

Selv om dommene gennemgående indeholder flere finitte verbaler end passiver kan vi ikke postulere, at så har de et mere aktivt sprog, fordi det har de alligevel ikke, når der tages forbehold. Der findes nemlig sætninger, hvor agenten er udeladt med et formelt subjekt, *det, her, der* osv. at sætningen fungerer som passiv, selv om der ikke bruges et passiv verbum, fx *Der har i forhold 1 været fremlagt en fotomappe og en politiattest... hvoraf fremgår at...*¹⁰⁷. Jeg forklarer dette nærmere i afsnit 4.3.4.

¹⁰⁷ Se Bilag 4, F2, s. 3

4.2.6 Dommenes lix-tal

Højesteret	4.878 ord i alt	Lix i gennemsnit	47
Føroya Rættur	4.655 ord i alt	Lix i gennemsnit	41,5
Retten på Bornh.	4.576 ord i alt	Lix i gennemsnit	39,5

Som jeg kommer ind på i afsnittet om lixtal, skal der altid tages forbehold for, hvad lixtallet fortæller én. Det skal kun understøtte resten af undersøgelsens resultater. Lixtallet regnes ud i hver dom og de tal findes i tabellerne, som jeg har lavet, se bilag 1-3. Sprogpolitikken (2003) fortæller, at det er bedre at måle et lixtal i en længere tekst end en kortere og at et lixtal i Danmarks Domstoles tekster normalt aldrig skal ligge over 40 – 45. Retten på Bornholm som gennemsnitligt står med de færreste træk har det laveste lixtal, mens Højesterets domtekster måles med det højeste lixtal.

Vi ser igen, hvordan lixtallet genspejles i fremkomne resultater med de få undtagelser og forbehold, som jeg har nævnt, fx at det samme ord forekommer meget tit i den samme domtekst (spirituskørsel) og som derfor giver et højere sammenlagt antal af træk (her fremmedord), hvilket igen fører til et mindre skævt resultat af de *forskellige* forekomne træks mængde i hver dom.

4.1.7 Opsummering af resultater

- **Fremmedord**

Vi ser af min kategorisering og optælling, at der findes meget få vanskelige fremmedord i dommene. Der forekommer nogle ord fra lægevidenskaben som *pulpa* og *ekskoriation* og i nogle få tilfælde finder vi ord som *disponere*, *subsidiær* og *processrente*, som måske ikke alle er så bekendt med. De domme, som indeholder de fleste sjældent forekomne fremmedord, er fra Retten på Bornholm med 21 ord eller 0,4 % af dommenes helhed, mens dommene fra Højesteret indeholder de færreste eller 14 ord, 0,3 %. Der er en meget lille forskel mellem retterne, og dommene fra Færøerne ligger midt i mellem med 16 ord, også 0,3 %

- **Sammensatte verber**

Højesteret har det højeste antal sammensatte verber 28 eller 0,57 % af helheden, mens Retten på Bornholm bruger de færreste, 20 eller 0,43 %. Der er

trods alt en meget lille forskel mellem retterne, hvor Føroya Rættur bruger 26, dvs. 0,55 %.

- **Faste juridiske vendinger og fagspecifikke termer**

Her ser vi en markant forskel på brug af fagtermer inden for byretterne og Højesteret. Byretterne har det samme antal fagtermer, 39, som sandsynligvis skyldes deres fælles brug af standardtekster, mens Højesteret kun har et antal på 33 fagtermer.

- **Verbalsubstantiver**

Højesteret fører med det største antal verbalsubstantiver i de udvalgte domme, 166 eller 3,4 % af helheden. Føroya Rættur kommer i kølvandet med 136 eller 2,9 %, mens Retten på Bornholm har det mindste antal, 113 eller 2,4 % i alt.

- **Passiver**

Her er det Højesteret, som har de færreste passiver eller 21 % af de verbaler, der findes i dens domme. Højesteret bruger ikke de samme standardtekster i sine domme som byretterne gør og derfor opstår der en vis forskel, da mange af standardteksterne indeholder passiver som så trækker op i det samlede antal passiver i byretternes domme. Dommene fra Retten på Bornholm indeholdt 24 % passiver og dem fra Færøerne 32,5 %.

4.2 Analyse af retternes praksis m.h.t. lix og standardtekster

4.2.1 Retternes brug af lix

Jeg drager den konklusion, at domme afsagt ved Retten på Bornholm indeholder en mere læsbar tekst på grund af deres forkortelse, hvor kun hovedsagen er beskrevet. Føroya Rættur på den anden hånd giver oftere en fyldigere beskrivelse af sagens indhold og Højesteret befinder sig nogle gange netop i en lang vurdering af hvad de enkelte lovparagraffer betyder og endda er dommerne flere. På det niveau kan jeg forestille mig, at læsningen bliver sværere.

Rask fortæller, som før nævnt, om institutioner, der bruger lixtalsmåling i tekstskrivning og nævner et eksempel fra Politiken. Jeg kontaktede Politiken med e-post og spurgte om deres brug af lixtalsmåling. Flemming Ytzen, redaktør gav mig det svar, efter at have henvendt sig til de øverst ansvarlige, at måling af lixtal benytter de ikke i praksis, selv om de godt ved, hvad det er for et begreb. Ingen af personalet bruger det regelmæssigt ved tekstskrivning på arbejdspladsen, så vidt de ved og de har

det ikke specielt downloadet i deres datasystemer.¹⁰⁸ Efter at have fået disse oplysninger kunne jeg ikke lade være med at kontakte de retter, som jeg undersøger, for at spørge om personalet bevidst bruger måling af lixtal ved deres domskrivning. Samtidig spurgte jeg, om de benytter sig af standardtekster, som Bache siger findes i domstolens edb-systemer. Svaret på brug af standardtekster i praksis fremkommer i afsnit 4.2.2. Ved at kontakte retterne på denne måde med hensyn til brug af lixtalsmåling, får vi et fyldigere billede af det, som foregår i selve domskrivningen. Vi må selvfølgelig tage forbehold for en mindre videnskabelig undersøgelse, eftersom jeg kun får svar fra én ansat som evt. spørger rundt.

Føroya Rætturs kontorleder Áki Andreassen fortæller, at de hos retten ikke måler lixtallet i praksis, i hvert fald ikke i stor grad.¹⁰⁹ Signe Kjøllet, fuldmægtig ved Retten på Bornholm siger, at de ikke måler lixtallet, selv om det faktisk kan lade sig gøre i deres systemer.¹¹⁰ Det samme gælder for Højesteret, da Lisa Rising, administrationschef forklarer, at de heller ikke anvender lixtalsmåling ved retten.¹¹¹

Min korrekturlæser har siden fortalt mig i allersidste minut at vi let kan måle lixtallet ved at bruge stavekontrollen i Word og vælge *læsbarhed* i indstillingen for korrektur.

4.2.2 Retternes brug af standardtekster

For at vide om det, som Bache fortæller om brug af standardtekster, også gælder for disse tre retter, specielt med hensyn til de to teksteksempler i indledningen, kontaktede jeg retterne og spurgte i hvilket omfang standardtekster bruges indenfor retten. Det er vigtigt at få oplysninger om, hvor stort spillerum domskriveren har til at forbedre sin domskrivning, så teksten i højere grad bliver forståelig for borgeren.

Andreassen hos Føroya Rættur siger, at de ved retten mest benytter sig af standardtekster indenfor foged- og skifteret, mens der i andre sager mere anvendes almindelig domskrivning.¹¹² Efter disse oplysninger drog jeg den konklusion, at selv om der muligvis ikke fandtes standardtekster i domstolens datasystem for de almindeligste straffesager, beror mange perioder i strafferetssager nok alligevel på

---

¹⁰⁸ Ytzen, Flemming, e-post, sendt 9.dec. 2010. *Fra læsernes redaktør på Politiken*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

¹⁰⁹ Andreasson, Áki, e-post, sendt 9. dec. 2010. *Tú fært ikki frið...* Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

¹¹⁰ Kjøllet, Signe, e-post, sendt 13. dec. 2010. *Et spørgsmål til*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

¹¹¹ Rising, Lisa, e-post, sendt 22. dec. 2010. *Sprogbrug i Danmarks Højesteret*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

¹¹² Andreasson, Áki, e-post, sendt 9. dec. 2010. *Tú fært ikki frið...* Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig

vane og at fx en overtrædelse af en vis lovparagraf må føre til en fast sætningskonstruktion, som den der forekommer i indledningen om spirituskørsel.

Da jeg fik kontakt med Kjøller hos Retten på Bornholm fik jeg yderligere oplysninger om retternes besiddelse af standard domskoncepter i deres datasystemer og fik oven i købet nogle eksemplarer sendt til mig. Hun nævner, at de fleste retskredse i Danmark benytter sig af standardtekster udarbejdet af Tekstudvalget i Domstolsstyrelsen, sådan som Retten på Bornholm også gør. I systemet kan domskriveren hente små tekststykker som passer til de enkelte sager som så udfyldes yderligere.¹¹³ I eksemplerne som jeg fik tilsendt, befandt sig netop den tekst, som jeg nævner i indledningen om spirituskørslen, samt en stor del af de mere formelle sætninger, som *Thi kendes for ret, tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig, tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger, det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig* osv. Disse standardtekster giver os endnu en gang, som Bache nævner, en bekræftelse på, at dommere og evt. domskrivere ikke længere har magt til selvstændigt at skrive teksten fordi den *skal* have et vist præg, som Domstolsstyrelsen bestemmer. Det betyder, at det ikke længere kun er domskriverens fejl, om teksten er svær og uforståelig, men kan nu også henføres til opbygningen af standardteksterne.

Rising hos Højesteret siger, at der i Højesteret gælder lidt andre regler end hos byretterne, da Højesteretten udarbejder sager, som allerede har været i gennem 1. instans. Det kalder på en tekst, som mere eller mindre er skrevet fra grunden. Hun fortæller, at Højesteret så vidt muligt benytter sig af et præcist og forståeligt sprog, men opstiller sine afgørelser på en lidt anden måde end byretterne.

4.3 Problemer i analyseprocessen

4.3.1 De sammensatte- og de helt almindelige fremmedord

I nogle tilfælde har jeg fundet hyppigt brugte fremmedord, som de fleste kender, sammensat med en almindelig dansk ordstamme fx *spirituskørsel*. Selv om det ikke længere er tale om noget som helst fremmed ved det, da en hvilket som helst voksen dansker ved, hvad der er tale om ved sammenkobling af ordet, vælger jeg alligevel at tage det med i tællingen. Det gør jeg ud fra det faktum, at spiritus stammer fra latin trods alt, men som siden er blevet almindeligt i danskerens øre. Hvis der skulle argumenteres for, at det slet ikke hører under fremmedordsbegrebet længere, så

---

¹¹³ Kjølner, Signe, e-post, sendt 20. dec. 2010. *Et spørgsmål til*. Sendt til Eyvindsdóttir, Sólveig.

ville ord som *social*, *garage* og *periode* også falde ud (alle forstår hvad disse ord betyder) som så ville føre til en helt anden definition af kategoriseringen *Hyppigt brugte fremmedord*.

Når vi taler om let forståelige ord gælder det samme med *region* som i Region Hovedstaden, men når ordet er sammensat som maverregion findes det kun 25 gange i Korpus.dk og er derfor sat i sjældent forekomne fremmedords spalten.

I nogle af dommene, som handlede om vold, forekom der en kort beskrivelse fra lægen om den forurettedes skader, og i de beskrivelser fandt jeg nogle fremmedord som fx *pulpa*. Selv om det er et fremmedord, der tilhører et andet fagsprog, forekommer det alligevel i dommen og derfor vælger jeg at tage det med i tællingen.

Det skabte problemer i min søgen efter fremmedord at begrænse de hyppigt brugte fremmedord, dvs. at se bort fra oprindelige fremmedord, som i dag er en del af sproget, og som ingen opfatter som fremmede, fx *ammunition*, *kontakt*, *periode* o. fl. Jeg valgte alligevel at tælle dem med, og derfor må der tages forbehold for resultaterne af de hyppigt brugte fremmedord. De kan ligge på grænsen af at være låneord, som for længe siden er blevet fordansket, fx *salær* (*salaire fr.*) men som kan føles af mange som fremmed.

Jeg må tilføje, at jeg i begyndelsen ved undersøgelsen havde den hensigt kun at lede efter vanskelige fremmedord, især fremmedord som Sprogpolitikken nævnte og som jeg ikke forstod, fx *rekvisita* og *eksigibel*, da det sandsynligvis ville give de mest brugbare resultater. Det forvoldte straks problemer, da jeg gik i gang, eftersom jeg ikke kunne bruge min egen vurdering af, hvilke ord den almindelige borger forstår. Jeg blev nødt til at definere fremmedordsbegrebet og søge efter dem ud fra et bredere perspektiv. Så selv om undersøgelsen viser os de tal, der er fremkommet om fremmedord i dommene, kan vi trods alt se hvor mange vanskelige ord, der findes i dommene ved at kigge efter dem i analysetabellerne, dvs. de ord jeg oprindeligt ville lede efter. Af dem er der meget få.

4.3.2 Problematiske verber og verbalsubstantiver

I teoridelen kom jeg ind på min beslutning om kun at tælle de løst sammensatte verber og udelade de sammensatte substantiver, da disse forvoldte problemer ved analysen, se evt. nærmere i afsnit 4.3.2. I analyseprocessen stødte jeg alligevel på nogle få eksempler som forekom mig som problematiske. Det var substantiver sammensat med et verbum som rod i ordet, fx *motordrevet* og *lydoptaget*.

Disse ord er løst sammensatte, men bruges sandsynligvis mere koblet sammen, end hvis vi sagde, *bil drevet af en motor* eller *dvd optaget med lyd på*. Eftersom der er tale om to sammensatte ord, som kunne rives fra hinanden med en yderligere forklaring, så valgte jeg at tælle disse ord med i analysen.

Det samme gælder med verbalsubstantiverne. I nogle tilfælde stødte jeg på verbalsubstantiver, som ikke faldt indenfor definitionen *leksikaliserede*, men som heller ikke kunne tælles som et typisk verbalsubstantiv, da det indeholdt et substantiv med et verbum som rod, fx *retsmødebegæring*. Da det ikke let kan omskrives til *retsmødebegære*, må der følge med en forklaring. På den anden side kan ordet *røntgenfotografering* let omskrives til *røntgenfotografere*. Jeg valgte at tælle begge former med eftersom ordet *retsmødebegæring* helt klart forekommer som et juridisk træk.

4.3.3 Tælling af fagtermer og bearbejdning af deres forekomst

Jeg oplevede det som et problem at skulle tælle fagtermerne, da jeg skulle finde ud, hvor mange de var i forhold til den sammenlagde ordmængde i hver rets materiale. I nogle tilfælde var der kun tale om ét ord, men nogle gange en ordforbindelse og da dukkede spørgsmål op, om jeg skulle tælle hvert ord i ordforbindelsen, eftersom jeg tæller de juridiske særtræk ud fra antal ord, men ikke sætninger. Hvis jeg tæller en ordforbindelse som kun et ord, så ville udregningen procentvis give et meget lavt resultat af fagtermer i hele materialet, selv om vi ved, at de fylder mere i helhedsindtrykket. Jeg kommer nærmere ind på dette i afsnit 4.3.5.

Et andet som skabte spørgsmål undervejs i mit valg af fagtermer var substantivet *påstand* og verbet *påstå*. Det er ikke nogen tvivl om at *nedlægge påstand* er en fagspecifik ordforbindelse, men hvad med *påstå frifindelse*, *påstand om formildelse* osv.? Da kræver det omtanke, hvorvidt alle forbindelser med verbet skal tælles eller om det kun handler om mere specialiserede udtryk som fx *nedlægge*. Jeg har valgt ikke at tælle alle *påstå*-verberne med, men kun lægge vægt på de få undtagelser, hvor ordforbindelsen ikke helt siger sig selv. I analysemetodeafsnittet holder jeg mig så vidt muligt til de sammensatte substantiver og ordforbindelser, når der er tale om fagtermer, sådan at selv om jeg ser bort fra verbet *påstå*, så vælger jeg de forskellige *straffe*, fx *fællesstraf*, *frihedsstraf*, *reststraf* osv., fordi der da er tale om sammensatte substantiver, som muligvis kalder på en forklaring hos lægfolk.

4.3.4 Passiver og subjektløse sætninger

Domme er skrevet mere eller mindre sådan, at den tiltalte, vidner og andre parter i sagen drages frem i dagslyset, mens retten selv, dommeren eller evt. den, som behandler sagen, udelades så vidt som muligt. Det fører til en tekst med mange passivt konstruerende sætninger, således at den som er tiltalt, skal straffes, udvises, frakendes førerretten osv. Vi får sjældent vide, hvem der udfører handlingen, da det regnes irrelevant for sagen.

Passive verber forekommer enten med endelsen *-s* eller *blive*-passiv. I en sætning som *tommelen ses hævet og misfarvet*, ser vi helt klart, at der er tale om en passiv sætning. Hvis vi derimod tager sætningen *Der har været fremlagt en fotomappe*, ser vi, at der udelader vi det reelle subjekt, agenten, men bruger et formelt subjekt, *Der*. På den måde får vi heller ikke at vide, hvem udfører handlingen og det giver, ligesom med passiven, teksten et lignende upersonligt stilpræg.

Jeg stødte nogle gange på konstruktioner, hvor der muligvis var tale om en elliptisk passiv. I sætningen var ordet *blive* udeladt uden at sætningen forandrede betydningen. De forvoldte mig problemer i min tælling, da de indeholdt præsens participium og havde det upersonlige stilpræg, fx ”Forklaringerne er gengivet i retsbogen, hvortil der henvises”.¹¹⁴ Erik Hansen, sprogforsker siger, at disse to sætningskonstruktioner, *blive*-passiv og præsens participium, ligner hinanden meget, men der er ikke tale om passiv i begge tilfælde. Sætningen skal indeholde *blive/blev/blevet* med verbet for at verbet defineres som et passiv verbum.¹¹⁵

Jeg har derfor valgt at se bort fra de elliptiske passiver, da disse kan skabe tvivl i min tælling på grund af den grænse, som de ligger på. I øvrigt er det heller ikke den sætningskonstruktion, som vi først tænker på som tekstskrivere, når passiver er drøftet.

4.3.5 Tælling ud fra ordmængde eller sætningsmængde

Man kan overveje om analysen ville være blevet bedre og evt. have givet et mere korrekt resultat, hvis jeg talte alle de juridiske særtræk sætningsmæssigt, dvs. materialet blev optalt ud fra sætninger i stedet for ord. Det kunne også overvejes da en fagterm ofte kan være en ordforbindelse, som danner en hel sætning og fx hvor et verbalsubstantiv ofte er hovedemnet i sætningen, sådan at hele sætningen måtte

---

¹¹⁴ Se Bilag 4, F2, s.3

¹¹⁵ Hansen 2006:31-32

ændres, hvis verbalsubstantivet ville blive taget ud og en ny konstruktion sat i stedet for. På denne basis kunne argumenteres for, at man konstruerede en analyse på sætningsmængde i stedet for ordmængde. Ligeledes kunne man, i stedet for at lede efter passive verber, lede efter passive sætninger.

5. Diskussion

5.1 Lever retternes sprogbrug op til Sprogpolitikens krav?

Efter at jeg har analyseret 14 domme fra tre retter, med den hensigt at finde udvalgte juridiske særtræk og ud fra dem finde retternes ligheder og forskelle i deres sprogbrug, har det ført til de resultater, som jeg beskriver i analysedelen. For at kunne bruge disse resultater i besvarelsen af spørgsmålet, om retterne lever op til Sprogpolitikens (2003) krav, må vi her se på ét særtræk ad gangen. De resultater, som jeg er nået frem til ud fra analysen, står helt klare. På den anden side kan vi vurdere resultaterne ud fra forskellige udgangspunkter og på den måde diskutere, om retterne er nået langt nok i deres søgen mod et klart og forståeligt sprog. Mit udgangspunkt er dels de kilder, som jeg har brugt til teorien, hvor det juridiske sprog er beskrevet, bl.a. kilder af von Eyben, og dels mine egne forventninger om, at juridiske tekster er tunge og til tider svære at forstå. Vi må også gøre os klart, at vi i nogle tilfælde let kan udtale, at der fx ikke findes de fremmedord Sprogpolitikken giver eksempler på, men hvor vi derimod med andre træk må vurdere, om de er for mange eller for få. Sprogpolitikken giver nemlig ikke eksempler på, hvor mange fx passiver den finder acceptabel i hver dom og derfor bliver det en smagssag, hvor mange træk der foretrækkes.

Lever retternes sprogbrug op til de krav, som Sprogpolitikken for Danmarks Domstole fra 2003 stiller?

- **Fremmedord**

Her er svaret uden tvivl *ja*, fordi dommene indeholder meget få fremmedord, sådan som von Eyben giver eksempler på, ord som er rigtig svære at forstå for lægfolk, fx *rekvisita* og *eksigibel*. Der forekommer nogle helt få vanskelige ord som fx *disponere* og *subsidiær*, samt nogle fagsprogsudtryk fra medicin, men samlet set er disse fagspecifikke fremmedord blevet udryddet fra teksterne.

- **Sammensatte verber**

Her kunne domskriveren muligvis gøre en bedre indsats, hvor det er muligt. Resultaterne viser, at retterne ligger meget tæt på hinanden og der er ingen, der har en reduceret tendens til at bruge sammensatte verber. De sammensatte verber er kun en lille del af helheden, men de kalder frem en vis formalitet, som ikke nødvendigvis virker positivt på den, der læser teksten.

- **Faste juridiske vendinger og fagtermer**

Det har vist sig, at de fagtermer, som Sprogpolitikken lægger vægt på, som fx *bekræftende til genmæle*, *berigtigelse* og *sagen nægtes fremme*,¹¹⁶ ikke findes i dommene, men *anbringender* finder man brugt ved Højesteret. Næsten alle de fagtermer, der er brugt i dommene, er der på forhånd, når domskriveren begynder sit arbejde. Fagtermerne er fast knyttet til standardteksterne og er derfor ikke et valg, som domskriveren træffer. Af den grund står Højesteret med det mindste antal fagtermer, eftersom den kan skrive mere frit i forhold til de andre retter. Det betyder, at hvis vi vil formindske fagtermerne endnu mere, end der allerede er gjort skal vi henvende os til Domstolsstyrelsen, forfatteren til Sprogpolitikken (2003).

- **Verbalsubstantiver**

Retten på Bornholm efterlever i største grad sprogpolitikens krav, eftersom der er markant forskel mellem retterne ved brugen af verbalsubstantiver. En mulig forklaring kan igen henføres til den forkortede domsform, men det rækker ikke længere end til de tre første domtekster, B1, B2 og B3 eftersom B4 og B5 indeholder en fyldigere domskrivning. Oven i købet indeholder materialet fra Bornholm et lignende antal ordmængde som hos de andre, sådan at når det kommer til stykket, står disse resultater klare nok. Højesteret har det højeste antal verbalsubstantiver.

- **Passiver**

Som med fagtermerne bruger Højesteret de færreste passiver, hvis vi ikke tager forbehold for standardteksterne. De indeholder nemlig mange passiver, som hiver op byretternes antal passiver. Med henblik på byretterne er der dog markant forskel på Retten på Bornholm og Føroya Rættur. Dommene fra Retten på Bornholm indeholder en større brug af agenten end dem fra

---

¹¹⁶ <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpolitik/kap12.htm> hentet den 16. jan. 2011.

Færøerne, dvs. Bornholm bruger flere sætninger som *Retten finder* og *anklagemyndigheden påstår*, mens der er flere sætninger i Føroya Rætturs domme, som indeholder fx *Det findes* og *det lægges*.

- **Lix**

Dommenes lixtal viser interessante resultater. Retten på Bornholm står med det laveste lixtal, i gennemsnit 39,5 men Retten på Færøerne følger med et lixtal på 41,5. Højesterets domme måles med det højeste lixtal og i øvrigt et lixtal på 47 i gennemsnit, højere end anbefalet af Sprogpolitikken (ikke højere end 40-45). Disse tal viser, at de to byretter er tilfredsstillende ifølge sprogpolitikken, imens Højesteret kan forbedre sig.

I denne undersøgelse får vi ikke kun en besvarelse af de spørgsmål, som jeg stiller, men også en formodning om, hvilke andre emner, der kunne være interessante at se nærmere på. Ved at stille analysen op i en tabel, som jeg har gjort, får vi et indblik i hvilke ord der forekommer oftest, hvilke særtræk de tilhører og hvorvidt de ord, som jeg nævner som eksempler i teoridelen, virkelig forekommer regelmæssigt i dag eller ikke. Jeg må erkende, at min forventning om dommenes indhold af fagtermer og fremmedord ikke blev indfriet og ved første blik ser dommene ikke ud til at være særligt svære at læse for borgeren.

5.2 Standardtekster i forhold til domskriverens egen tekstskrivning

Det er bemærkelsesværdigt, at de standardtekster, som domstolene skal benytte sig af, ifølge det Tekstudvalget i Domstolsstyrelsen udgiver, indeholder største delen af de fagspecifikke termer og andre juridiske særtræk jeg fandt i dommene. Det giver en hentydning til, at selv om Sprogpolitikken (2003) anbefaler, at forskellige særtræk skal formindskes, så arbejder Domstolsstyrelsen med dens standardtekster imod en yderligere forandring af den juridiske sprogbrug. I de domme, som jeg undersøger, har den almindelige domskrivning gjort et positivt indtryk på mig, fordi når standardteksterne ikke rækker længere, fx når sagen er beskrevet mere detaljeret, bruger domskriveren et ret tilgængeligt og forståeligt sprog både med hensyn til syntaks og brug af særtræk.

Louise Seest i Domstolsstyrelsen præsenterer i artiklen, *Det laaange seje træk*, to udfordringer, som hun og hendes medarbejdere især stod fremme for, da de udarbejdede deres sprogpolitik (2003). For det første har domstolene en stærk

tradition, når det kommer til løsninger af opgaver indenfor retssystemet og det juridiske sprogbrug er meget tæt knyttet til den faglige identitet. Sproget er ikke bare brugt til kommunikation mellem borger og domstolen, det er også et værktøj til at distancere sig fra andre faggrupper og til at synliggøre magtforholdet mellem borger og offentlig myndighed.

Seest forklarer ligesom W.E. von Eyben, at for det andet er der en stor tradition for at formulere sig på en bestemt måde, så der ikke opstår misforståelse i sagen. Der må sikres en vis præcision, så alle nuancerne følger med og en byret må tage hensyn til, at sagen muligvis ankes til en højere instans. Det er derfor meget vigtigt ifølge Seest at passe på at moderniseringen af det juridiske sprog ikke giver køb på fagligheden.¹¹⁷ Af Seests artikel at dømme ser jeg, at der har været lagt et stort arbejde i formuleringen af de standardtekster, der nu er i brug, så hver gang vi ser en juridisk vending eller en fagterm som virker uforståelig ved første blik ved vi med sikkerhed, at den er der for en bestemt årsag. Det har været tænkt over hvert eneste ord, før det blev ”standardiseret”.

Efter at have været i kontakt med retterne og spurgt om brugen af lixtalsmålings og standardtekster er jeg blevet nysgerrig efter at vide, hvordan de, som skriver domteksterne, opfatter standardteksterne, om de finder dem nyttige og i så fald uundværlige eller om de har visse meninger om dem. Leif Becker Jensen, sprogforsker, har som før nævnt lavet en undersøgelse om kancellistil og har også skrevet artiklen *Klarsprog, kommunikationsteknik eller holdningsændring*. Han fortæller, at det ikke er nok bare at sende ud en sprogpolitik, om hvordan man skal forbedre sproget. Man må også inddrage dem, som skriver teksterne ind i den sprogpoltiske rådgivning, således at man når at ændre selve holdningerne til sproget.¹¹⁸

5.3 Er sprogbrug mellem 1. og 3 instans-retter sammenlignelig?

I Danmark består retssystemet som nævnt af 3 instanser, byret, landsret og Højesteret. En byret er den første instans, landsret anden og Højesteret den tredje og øverste.

I indledningen ser vi to næsten identiske tekstbrudstykker taget fra to byretter, som siden har vist sig at være standardtekster, som retterne er opfordret til at benytte

---

¹¹⁷ <http://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sprognaevnet/2005-1.pdf> hentet den 13. jan. 2011.

¹¹⁸ <http://dsn.dk/arkiv/rapporter/klarsprog/Leif%20Becker%20Jensen.pdf> s.13, hentet den 14. jan. 2011.

sig af og som findes i domstolenes datasystemer. Det er som sagt slet ikke tilfældigt, at dommene, som jeg har undersøgt, begynder på samme måde, indeholder identiske fraser og slutter på samme vis. Domskriveren selv har på grund af dette ikke den samme mulighed for at udfolde sig i sin egen skrivestil, men opfordres til at bevare de træk, som standardteksterne kræver. Som jeg før har nævnt, gælder der lidt andre regler for Højesteret i brug af standardtekster. Den er en appeldomstol, som bedømmer ankede sager, der allerede er blevet gennemgået af byretten og landsretten, hvilket gør, at den ikke bruger de samme standardtekster, som byretterne benytter sig af. Der er derfor mulighed for at skrive på en mere naturlig måde, dvs. formulere sig lidt mere frit.

Vi må være bevidste om, at de tre retter, som jeg undersøger, ligger i hver sin ende af linjen, de to byretter som første instans og Højesteret som tredje, og det kan give en anledning til det spørgsmål om niveauet i sprogbrugen indenfor 1. og 3. instans muligvis er så forskelligt, at det ikke kan måles ud fra den vinkel, som jeg har valgt at undersøge det på. Jeg anser dette ikke for at være noget stort problem, hvis vi tager forbehold for standardteksterne, som ikke findes i samme form i Højesterets domme. Resultaterne ifølge analysetabellerne har allerede vist os, at sprogbrugen mellem retterne ligner hinanden ganske meget og indeholder få undtagelser, fx Højesteret bruger fagtermen *anbringender* som mellemoverskrift, mens byretterne ikke gør det. Det ser ud til, at sprogbrugen varierer mere mellem de enkelte domme end mellem selve instanserne. Vi må også tage med i betragtning, som jeg før er kommet ind på, at Retten på Bornholm og Føroya Rættur begge benytter sig af standardtekster i et vist omfang, mens Højesteret ikke har den samme mulighed, eftersom den beskriver en ankedom, som skal viderebehandles med domskrivernes egne ordforråd.

6. Konklusion

6.1 Opsummering

Jeg har valgt at se på Danmarks Domstoles fagsprog, som også kaldes juridisk sprog. For at se hvad kendetegner juridisk sprog, har jeg valgt tre retter, Højesteret, Føroya Rættur og Retten på Bornholm med fokus på udvalgte træk, træk som Sprogpolitikken (2003) anbefaler at bruge så lidt som muligt indenfor domskrivning.

Formålet med Sprogpolitikken er at tilskynde til et klarere og mere forståeligt sprog i domme til fordel for den almindelige borger. De træk jeg har valgt at lede efter, i de domme jeg har fået udleveret, er som nævnt fremmedord, sammensatte verber, faste juridiske vendinger og fagtermer, verbalsubstantiver og passiver. Jeg har med en sprogbogs- og komparativ analyse defineret, talt og kategoriseret de træk jeg har nævnt, dels for at se, om de kendetegner det juridiske sprog i dommene og dels for at se, hvor retterne står i forhold til hinanden i deres brug af disse træk.

Efter at have analyseret dommene beskriver jeg de problemer, der er opstået i analyseprocessen som fx valg og afgrænsning i forhold til de undersøgte træk. I kølvandet følger der en almen diskussion bl.a. om, hvorvidt retternes sprogbrug lever op til de krav, som Sprogpolitikken (2003) stiller.

Til sidst følger der en opsummering og konklusion af de fremkomne resultater.

6.2 Konklusion

Af min gennemgang af dommene, indeholdende straffesager, fra de tre retter og efter at have gjort en sprogbogs- og komparativ analyse, kan vi ud fra mine analysetabellerne se, hvilke træk kendetegner retternes domme. Retterne bruger en stor del af fælles ordforråd, hvilket fører til forholdsvis tre lignende analysetabeller. Da min problemstilling er tredelt, har jeg besluttet, at min konklusion også bliver tredelt. Den første punkt giver et svar til de to første spørgsmål i problemstillingen, den anden til spørgsmålet om Sprogpolitikken og i den tredje punkt forklarer jeg afslutningsvis, hvorvidt mine resultater, hvor det er relevant, støtter forrige undersøgelser gjort af Kjærgaard og Jacobsen:

- **Retternes sprogbrug hver for sig og en sammenligning af dem**

Højesterets domme indeholder kun nogle enkelte vanskelige fremmedord, som fx *subsidiær*, og nogle få fagtermer, hvor konteksten i de fleste tilfælde giver et billede af betydningen, fx *anden-* og *tredjegangstilfælde*. Højesteret bruger alle de træk, som jeg ledte efter, i et vist omfang, og kan uden tvivl gøre en yderligere indsats til at formindske brugen uden at give køb på fagligheden. Det samme gælder for de to andre retter.

Føroya Rætturs domme indeholder heller ikke nogen vanskelige ord, foruden ordet *subsidiær* samt nogle ord fra medicinsprog. Dommene indeholder de forskellige fagtermer som *nedlægge påstand* og *kosterrapport*,

men som før nævnt er konteksten klar og forståelig, hvilket gør, at vi som læser i de fleste tilfælde får et hint om, hvad der er tale om.

Retten på Bornholm benytter sig i højere grad af muligheden for forkortede domme, som fører til en simplere fremstilling af sagen, hvilket gør teksterne fattigere på juridiske træk.

Selv om retternes ordforråd ligner hinanden, viser sprogbogs- og komparativ analysen, at der er markant forskel på, hvor meget de tre retter benytter sig af disse juridiske træk. Hvis vi ser bort fra brugen af standardtekster ved byretterne og andre nævnte faktorer som spiller ind, indeholder Højesteret færre passiver og fagtermer end de andre retter og har næsten det samme antal vanskelige fremmedord, hvilket giver et signal om, at domskriveren der holder sig indenfor en bestemt grænse. Med forbehold for standardtekster og ved at lægge vægt på domskrivernes egen tekstskrivning, står Retten på Bornholm dog med de færreste juridiske træk, træk som giver dommene fremmedhed og distance i forholdet til borgeren.

- **Retternes sprogbrug med fokus på Sprogpolitik for Danmarks Domstole**

Svaret til spørgsmålet, om disse tre retters sprogbrug lever op til de krav, som Sprogpolitikken (2003) for Danmarks Domstole stiller, er, at det gør sprogborgen langt hen ad vejen. Den konklusion baserer jeg på, at dommene var overraskende klare og forståelige i sin helhed. Jeg havde forventet langt flere fremmedord, snørklede sætninger og uforståelige fagtermer. De få fremmedord, som jeg forbarmede mig over, var slet ikke juridiske fagtermer, men termer brugt inden for lægevidenskaben, fx pulpa og ekskoration, et helt andet fagsprog. Dommene har unægtelig alle sammen et fagligt præg over dem, som gør, at vi selvfølgelig ikke læser dem som et hvilket som helst Anders And blad og det er heller ikke meningen. De *skal* indeholde en vis stil og fornemhed.

Retten på Bornholm har, set med forbehold for standardtekster, gennemgående det mindste antal juridiske træk i dommene, hvilket burde føre til en mere forståelig tekst og samtidigt til den af de tre retter, som er kommet længst i sin søgen efter et klarere sprog i henhold til sprogpolitikken. På den anden side ligger de to andre retter procentvis ikke langt fra Bornholms ret i deres brug af disse træk, men de indeholder derimod oftest en yderligere

sagsfremstilling, som påvirker dommenes længde og fremkalder i nogle tilfælde en tungere læsning fx på grund af lange opremsninger af forrige idømmelser.

Selv om Højesteret udskiller sig med en mindre brug af passiver og fagtermer end byretterne, betyder det alligevel ikke, at domskriveren ved Højesteret skriver et mere aktivt og konkret sprog, eftersom standardteksterne, som byretterne skal bruge, indeholder en stor del af deres fremkomne tal, hvilket Højesteret ikke benytter sig af.

Hvis en anden undersøgelse blev lavet om sprogbrugen mellem instanserne og en sammenligning af dem, burde der overvejes, at fjerne standardteksterne, før man begyndte at sammenligne retterne med hinanden, således at der ikke ville opstå afvigelser, som i min undersøgelse, til fordel for Højesteret.

- **Mine resultater i forhold til forrige undersøgelser**

Jeg konkluderer, at de tre retter, som jeg har undersøgt, er kommet langt i at ”bestå” Danmarks Domstoles Sprogpolitik (2003), men vi må tage hensyn til, at jeg ikke som Kjærgaard og Jacobsen undersøger domme før og efter udgivelsen, men kun ser på domme ud fra deres juridiske træk, de kilder der beskriver juridiske tekster og mine egne forventninger om, hvordan danske domme er opbygget.

Kjærgaard kommer til den konklusion ud fra hendes kriterier, at domskrivere ikke har forandret meget i deres tekstskrivning fra før og efter de sprogpoltiske tiltag i 2003, men at de samtidigt alligevel er meget bevidste om deres valg af ordforråd i domskrivningen. Det støtter min konklusion, at desto mindre, der findes af standardtekster i en dom, desto klarere forekommer sproget. Leif Becker Jensen forklarer som nævnt, at der i sprogpoltiske tiltag er meget vigtigt at få selve tekstsriveren til at *ville* følge politikken, ellers sker der ingenting. Det er vigtigt, at domskriveren ved, hvordan han skriver i forhold til sprogpoltikkens anbefalinger, men det er ikke kun den enkelte, som kan gøre en yderligere indsats. Det er også Domstolsstyrelsens rolle at udvikle Domstolenes standardtekster ud fra Srogpoltikkens parameter.

Min konklusion støtter også Jacobsens resultater, da hun kommer til den følgeslutning i sin undersøgelse, at domme er blevet enklere med henblik

på udvalgte juridiske træk efter udgivelsen af Sprogpolitikken i 2003. Selv om jeg ikke sammenligner domme før og efter, ligesom Jacobsen gør, viser det sig i min undersøgelse, at sprogbrugen for det første er lettere, end jeg forventede, og for det andet er lettere end i forhold til de kilder, som jeg har brugt. Begge undersøgelser viser en positiv udvikling med hensyn til sprogpolitikens formål.

Juridisk sprog er et fagsprog, som fortjener en vis interesse. Vi selv, vores venner eller familie har eller vil sandsynligvis på et eller andet tidspunkt blive nødt til at deltage i en retssag enten som tiltalt eller vidne. Det er sjældent, at den, som møder for retten, er der af egen vilje, hvad enten der er tale om at stå foran dommeren som vidne eller det som værre er, tiltalt. De fleste ville gerne slippe for at møde op i en retssal til en sagsbehandling, som ofte har en afgørende betydning for vedkommendes fremtid. Det juridiske sprog spiller en meget stor rolle i retten, hvor det, som Seest siger, synliggør magtforholdet mellem borgeren og dommeren. Det må dog aldrig blive så distanceret og fremmed, at borgeren holder op med at forstå, hvad der foregår, eller medføre, at den som deltager i en retssag, trækker sig ind i sig selv i stedet for at forklare sin del af sagen. Ved udgivelsen af Sprogpolitik for Danmarks Domstole (2003) vil Domstolsstyrelsen forhindre en sådan forekomst. Ved at følge dens politik vil domme og anden skrevet tekst inden for domstolene blive klarere og mere forståelig. Den vil oven i købet vedligeholde borgerens respekt for domstolene for netop at tænke på borgeren som individ, som domstolenes klienter. Vi kan alle sammen være enige i, at når nogen tager særligt hensyn til mig og dig, så høster de stor anerkendelse for indsatsen.

Litteratur:

- Bache, Christian, Michael Kistrup og Lene Larsen (2003): *Dommen*. København. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Becker-Christensen, Christian (red.) m.fl.(2006): *Politikens Nudansk Ordbog med etymologi*. (1. udg. 2005), J/P Politikens Forlagshus A/S.
- Becker-Christensen, Christian og Peter Widell (2005): *Nudansk Grammatik*. Politikens Forlag A/S.
- Bergenholtz, Henning (1992): *Dansk Frekvens Ordbog*. Gads Forlag København.
- Brüel, Sven, Niels Åge Nielsen (1992): *Gyldendals Fremmedordbog*. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A.S, København.
- Dahl, Børge (2010): „Udsigt til lettere adgang til domme“. *Nyhedsbrev for bestyrelser* nr. 19-5. nov. 2010. 6. årgang. Tilgængelig på <http://www.domstol.dk/hojesteret/aktuelt/Pages/default.aspx> hentet den 8. dec. 2010.
- Daidsen-Nielsen, Niels (2005): „Det offentliges sprog“. *Nyt fra Sprognævnet*, nr. 1. s. 16.
- Eyben, Bo von (1999): *Juridisk Ordbog*. Forlaget Thomson A/S. 11.udg. København.
- Eyben, W.E. von (1989): *Juridisk Grundbog 3, Dommen – Sproget*. Jurist- og Økonomforbundets forlag.
- Faber, Dorrit, m.fl. (2001): *Introduktion til dansk juridisk sprogbrug - Metoder og analyse*. Handelshøjskolens forlag.
- Handbók um undirbúning og frágang lagafrumvarpa* (2007). Forsætisráðuneytið, dóms- og kirkjumálaráðuneytið og skrifstofa Alþingis.
- Hansen, Erik (2006): *Dæmonernes Port*. København. Reitzels Forlag A/S.
- Hansen, Erik (1971): *Ping og Pampersprog*. København. Reitzels Forlag A/S.
- Hróarsson, Björn (2008): *Faroe Islands today*. Printskill Ltd.
- Jacobsen, Henrik Galberg, Nielsen Peder Skyum (2007): *Dansk sprog, en grundbog*. Schönbergs Forlag
- Jacobsen Kahn, Eiliyah Julie (2010): *Afkomplisering af juridisk sprog*. Institut for Internationale Sprogstudier og Vidensteknologi. Tilgængelig på http://studenttheses.cbs.dk/bitstream/handle/10417/1016/eiliyah_julie_jacobsen_khan.pdf?sequence=1 hentet den 10. dec. 2010.
- Jensen, Leif Becker (u.å.): „Klarsprog - kommunikationsteknik eller holdningsændring?“ u.s. Tilængelig på

<http://dsn.dk/arkiv/rapporter/klarsprog/Leif%20Becker%20Jensen.pdf> hentet den 13. jan. 2011.

Kjærgaard, Anne (2010): *Sådan skriver vi - eller gør vi? En undersøgelse af de tekstlige effekter af to sprogpoltiske projekter i Danmarks Domstole og Københavns Kommune og af årsagerne til projekternes gennemslagkraft*. Ph.d.-afhandling, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet.

Kjærgaard, Anne (2008): „Om at undersøge effekterne af sprogpoltiske tiltag i organisationer“. *12. Møde om udforskningen af dansk sprog (MUDS)*. Aarhus Universitet. Tilgængelig på http://www.muds.dk/rapporter/MUDS_12.pdf hentet den 28. okt. 2010.

Mogensen, John, Knud Ryg Olsen, Ole Ravn (1999): *Danskbogen*. Forlaget Systime A/S s. 44 – 45

Møller, Bent (1981): - Og uden omsvøb tak! Statens informationstjeneste. Louise Tryk A/S, Albertslund.

Rask, Kirsten (2004): *Fagsprog - Videnssprog*. Viborg, Grafisk Litteratur.

Seest, Louise (2005): „Det laaange seje træk“. *Nyt fra Sprognævnet*, nr. 1. s. 9
Tilgængelig på <http://dsn.dk/nyt/nyt-fra-sproгнаevnet/2005-1.pdf/view?searchterm=kancellis>
hentet den 21.okt. 2010.

Skautrup, Peter (1968): *Det Danske Sprogs Historie, Tredie Bind*. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Nordisk Forlag.

Sprogpoltik for Danmarks Domstoles, 2003. Tilgængelig i *Dommen* (2003) af Bache og co. og på <http://www.domstol.dk/om/publikationer/HtmlPublikationer/Politikker/Sprogpoltik/978-87-92357-17-4.pdf> hentet den 25. okt. 2010.

Togeby, Ole 1991: „Lop din tekst før du sender den ud!“ *Mål og Mæle* 14. nr. 1-2. s. 66. Tilgængelig på

<http://fc.hum.au.dk/~norot@hum.au.dk/LoP3.pdf?FCItemID=S023B7ADE> hentet den 12. jan. 2011.

Vejledning om sproget i love og andre retsforskrifter. Justitsministeriets vejledning af 15. oktober 1969. Tilgængelig på <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=60796> hentet den 25.okt. 2010.

Elektroniske kilder:

Aarhus Universitet, Det Humanistiske Fakultet: www.fc.hum.au.dk

Bjerg Kommunikation: www.kommunikationsmaaling.dk

Bornholms Regionskommune: www.brk.dk

Student Theses, udgivet af Copenhagen Business School: www.studenttheses.cbs.dk

Danmarks Domstole: www.domstol.dk

Dansk Sprognævn: www.dsn.dk

Den Danske Ordbog, udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab:
www.ordnet.dk/ddo

Den Store Danske, Gyldendals åbne encyklopedi: www.denstoredanske.dk

Elkan, udgivet af Elkan, Mikael, cand.mag.: www.elkan.dk

Landsorganisationen af Arbejdsledige: www.ladk.dk

MUDS - Møderne om Udforskningen af Dansk Sprog: www.muds.dk

Retsinformation, udg. af Civilstyrelsen: www.retsinformation.dk

Roskilde Universitetsforlag: www.ruforlag.dk

Bilag:

Bilag 1 Analysetabel med samlede ord fra Højesteret

Bilag 2 Analysetabel med samlede ord fra Føroya Rættur

Bilag 3 Analysetabel med samlede ord fra Retten på Bornholm

Bilag 4 De 14 undersøgte domme med kodning

Bilag 5 De 14 undersøgte domme uden kodning, ubearbejdet.

Bilag 1

Balancen i Juridisk Sprog

Højesteret H

H1 Spirituskørsel § 16, dom afsagt den 27. august 2010.=1.141 ord
H2 Vold § 244, dom afsagt den 20.maj 2010. = 528 ord
H3 Våben § 192, dom afsagt den 25. juni 2010 = 1.606
H4 Voldtægt § 216, dom afsagt den 29. april 2010 = 405
H5 Vold mod politi § 119, dom afsagt den 5. nov. 2010 = 1.096

tils. 4.776 ord

Fremmedord	Sammensatte verber	Specielle ord og faste vendinger	Verbalsubstantiver	Passive verber
Hypptigt brugte fremmedord	H1 ophøre (3)	H1 anbringender	H1 pådømmelse	H1 fastsættes (3)
H1 rigsadvokat	H1 medføre	H1 gentagelsesvirkning (11)	H1 formildelse	H1 anses
H1 advokat	H2 medføre (2)	H1 gentagelsesvirkningsperiode	H1 stadfæstelse	H1 tillægges (4)
H1 spirituskørsel (18)	H2 tilknytte	H1 gentagelsestilfælde	H1 sagsfremstilling	H1 blev lagt
H1 situation	H2 ophøre	H1 Thi kendes for ret	H1 frakendelse (6)	H1 blev dømt
H1 supplere	H2 underskrive	H1 subsidær	H1 overtrædelse (7)	H1 opereres
H1 princip (3)	H2 indanke	H1 førstegangstilfælde	H1 ikrafttrædelse (2)	H1 bedømmes (3)
H1 operere	H2 udmåle	H1 andengangstilfælde	H1 lovændring (7)	H1 idømmes
H1 menneskerettighedskonvention	H2 bortfalde	H1 tredjegangstilfælde	H1 overgangsbestemmelse	H1 blev idømt (2)
H2 rigsadvokat	H3 medtage	H1 svendegangstilfælde (2)	H1 overensbestemmelse	H1 blev ændret
H2 advokat	H3 medføre (3)	H2 objektivt fund (2)	H1 strafsikringsbestemmelse	H1 blev tillagt
H2 supplere	H3 modtage (3)	H2 thi kendes for ret	H1 afgørelse (3)	H1 kendes
H2 objektiv (2)	H3 tildække	H3 differentiering	H1 betragning (2)	H1 stadfæstes
H2 konstatere	H3 medbringe (2)	H3 gentagelsestilfælde (2)	H1 fastsættelse (2)	H2 gøres (2)
H2 gymnasium (2)	H3 videregive (2)	H3 thi kendes for ret	H1 begrundelse	H2 fandtes (2)
H2 kriminalforsorg	H3 viderfortælle	H3 anbringender	H1 bestemmelse	H2 udtales
H2 privat	H3 videresige	H4 subsidær	H1 anvendelse	H2 ændres (2)
H3 rigsadvokat	H3 tilkendegive	H4 Thi kendes for ret	H2 pådømmelse	H2 findes
H3 advokat	H5 udsætte	H5 anbringender	H2 formildelse	H2 anbefales
H3 princip	29 ord	H5 subsidær (2)	H2 sagsfremstilling	H2 knyttes
H3 ammunition (8)		H5 Thi kendes for ret	H2 Skærpeelse	H2 kendes
H3 kriminalitet			H2 udfærdigelse	H2 udsættes
H3 eventuel		35 fagtermer/52 ord	H2 undersøgelse	H3 tillægges
H3 konflikt			H2 erklæring	H3 fastsættes
H3 differentiering			H2 afgørelse (2)	H3 blev videreført
H3 type			H2 begrundelse	H3 er blevet truet (2)

Balancen i Juridisk Sprog

14 sjældent forekomne fremmedord			H5 formidelse
			H5 skærpeelse (2)
			H5 bestemmelse (4)
			H5 handling (4)
			H5 forberedelseshandling
			H5 tilstedeværelse (2)
			H5 voldsudøvelse
			H5 anholdelse
			H5 tilknytning (2)
			H5 rydning (5)
			H5 tilslutning
			H5 solidarisering
			H5 planlægning (4)
			H5 forberedelse
			H5 anvendelse
			H5 sagsfremstilling
			H5 overtrædelse (3)
			H5 begrundelse
			H5 afgørelse
			H5 deltagelse
			H5 ændring (3)
			H5 straffastsættelse
			H5 udførelse
			166 verbals.

Bilag 2

Balancen i Juridisk Sprog

Føroya Rættur F

F1 Spirituskørsel og fl., dom afsagt den 28. juni 2010. = 945 ord
 F2 Vold § 244, dom afsagt den 6. sept. 2010. = 1.619 ord
 F3 Misbrug § 222, dom afsagt den 30. nov. 2009. = 626 ord
 F4 Bedrageri og fl., dom afsagt den 6. juli 2010. = 1.465 ord

Tilsam. 4.655 ord

Fremmedord	Sammensatte verber	Specielle ord og faste vendinger	Verbalsubstantiver	Passive verber
Hyppigt brugte fremmedord				
F1 spirituskørsel	F1 modtage	F1 afgive forklaring	F1 overtrædelse	F1 fastsættes
F1 spiritus	F1 påkøre	F1 tillæggsbøde	F1 bedrageri	F1 lægges (3)
F1 promille (2)	F1 bortfalde	F1 Thi kendes for ret	F1 anmeldelse (4)	F1 findes (3)
F1 korrekt	F1 fremlægge (2)	F1 forvandlingsstraf (2)	F1 bemærkning	F1 understøttes (3)
F1 politiasistent	F2 modtage	F1 mindsteværdi	F1 erkendelse	F1 udsættes (2)
F1 alkohol	F2 fremlægge (5)	F2 nedlægge påstand (2)	F1 betingelse	F1 frakendes (3)
F1 dokumentere	F2 udtage	F2 kosterrapport	F1 forklaring (5)	F1 kræves (3)
F2 periode	F2 frihedsberøve	F2 tillæggsbøde (2)	F1 teleoplysning (2)	F1 henvises
F2 euforiserende (4)	F3 modtage	F2 afgive forklaring	F1 indgivelse	F1 blev taget
F2 adresse (3)	F4 modtage (2)	F2 mindsteværdi	F1 vidneforklaring	F1 var blevet brugssjålet
F2 spirituskørsel (2)	F4 tilhøre (4)	F2 forvandlingsstraf (2)	F1 fuldbyrdelse (2)	F1 blev fundet
F2 promille (2)	F4 medføre	F2 Thi kendes for ret	F2 overtrædelse (3)	F1 var blevet stjålet
F2 alkohol	F4 underskrive	F2 reststraf (2)	F2 hævelse (3)	F1 kendes
F2 konstaterede (2)	F4 omhandle	F2 fællesstraf (2)	F2 besiddelse (2)	F1 straffes
F2 kriminalitet	29 sammens. Verber	F3 afgive forklaring	F2 førerretsfrakendelse	F2 henvises
F2 objektiv (5)		F3 Thi kendes for ret	F2 forklaring (5)	F2 lægges (2)
F3 adresse (2)	Lix	F3 nedlægge påstand (2)	F2 vidneforklaring (3)	F2 understøttes (5)
F3 anus (2)	F1 39	F3 tortgodtgørelse	F2 undersøgelse (3)	F2 bemærkes
F3 periode (2)	F2 39	F4 subsidær	F2 blødning	F2 findes (8)
F4 konto (6)	F3 44	F4 nedlægge påstand	F2 erklæring	F2 frifindes (4)
F4 kontant (3)	F4 44	F4 tillæggsbøde (2)	F2 frakendelse	F2 færdedes
F4 dokumentfalsk		F4 subsidær påstand	F2 lovgivning (2)	F2 fastsættes
	Gennemsnit 41,5	F4 afgive forklaring	F2 bødevedtagelse	F2 udmåles
		F4 længstetid (2)	F2 bemærkning (2)	F2 frakendes (2)

Balancen i Juridisk Sprog

F4 adresse		F4 tillægsanklageskrift	F2 henvisning	F2 kræves (2)
Føroya Rættur F		F4 frihedsstraf	F2 erkendelse (3)	F2 straffes
F4 garage		F4 Thi kendes for ret	F2 oplysning (3)	F2 kendes
F4 spirituskørsel (2)		F4 mindsteværdi	F2 anordning (2)	F2 blev ramt (2)
F4 spiritus		F4 forvandlingsstraf (2)	F2 ændring (2)	F2 blev konstateret (3)
F4 promille (4)			F2 bekendtgørelse (2)	F2 ses misfarvet
F4 alkohol (2)		39 fagtermer/61 ord	F2 udmåling	F2 ses hævet
F4 kriminalforsorg (3)			F2 prøveløsladelse	F2 blev fundet
F4 konkretisere			F3 overtrædelse (2)	F2 blev prøveløsladt
F4 social			F3 omgængelse (2)	F3 henvises
F4 civil			F3 forklaring (5)	F3 anses (2)
F4 periode (4)			F3 vidneforklaring (2)	F3 findes
			F3 bemærkning	F3 fastsættes
67 hyppigt brugte fremmedord			F3 blufærdighedskrænkelse (3)	F3 tages
			F3 ikrafttræden	F3 straffes
Sjældent forekomne fremmedord			F3 erstatning	F3 kendes
F1 alkoholkoncentration			F3 straffastsettelse	F4 afsagdes
F1 autoværnspæle			F3 tortgodtgørelse	F4 blev leveret
F2 rygeremedier			F4 overtrædelse (3)	F4 ville blive betalt (2)
F2 alkoholkoncentration			F4 bedrageri (2)	F4 påførtes
F2 pulpa			F4 domfældelse	F4 frakendes (3)
F2 vaskulær			F4 vildfarelse	F4 kræves (3)
F2 ekskoriation			F4 henvendelse	F4 henvises
F3 erigeret			F4 frakendelse (2)	F4 blev fundet
F3 tortgodtgørelse			F4 erstatning (2)	F4 blev overført
F4 kontanthævning			F4 frifindelse	F4 blev taget
F4 subsidær (3)			F4 forklaring (11)	F4 lægges (4)
F4 alkoholkoncentration (2)			F4 vidneforklaring	F4 støttes (2)
F4 alkoholindtagelse			F4 betydning	F4 findes (7)
			F4 bemærkning	F4 ansættes
16 sjældent forekomne fremmedord			F4 opgørelse	F4 tages (3)
			F4 personundersøgelse	F4 udskydes
			F4 kontanthævning	F4 fastsættes
			F4 betaling (2)	F4 fuldbyrdes (2)

Balancen i Juridisk Sprog

		F4 udlejning (2)	F4 kendes
		F4 rengøring	F4 straffes
		F4 oplysning (4)	
		F4 fravigelse	110 passiver/228 finitte v
		F4 størrelse	
		F4 afgørelse	
		F4 vidneforklaring (2)	
		F4 modtagelse	
		F4 tilståelse	
		F4 gerning	
		F4 betingelse (2)	
		F4 behandling	
		F4 bestemmelse	
		F4 bestilling	
		F4 alkoholindtagelse	
		136 verbalsub.	

Bilag 3

Balancen i Juridisk Sprog

Retten på Bornholm B

B1 Spirituskørsel, dom afsagt den 22. sept. 2010. = 444 ord
 B2 Vold §244, dom afsagt den 22. sept. 2010. = 245 ord
 B3 Hærværk § 291, dom afsagt den 9. nov. 2010 = 1.805 ord
 B4 Trusler § 266, dom afsagt den 10.nov. 2010 = 1.484 ord
 B5 Socialbedrageri, dom afsagt den 2. sept. 2010 = 597 ord

Tilsam. 4.576 ord

Fremmedord	Sammensatte verber	Specielle ord og faste vendinger	Verbalsubstantiver	Passive verber
Hyppigt brugte fremmedord	B1 modtage (2)	B1 nedlægge påstand	B1 frakendelse	B1 frakendes (2)
B1 spiritus	B2 modtage	B1 afgive forklaring	B1 forklaring (2)	B1 kræves (3)
B1 spirituskørsel (2)	B2 lydoptaget	B1 Thi kendes for ret	B1 tilståelse	B1 støttes
B1 promille (2)	B3 modtage	B1 mindsteværdi	B1 undersøgelse (2)	B1 frakendes
B1 kriminalforsorg	B3 fremtage	B1 tillæggsbøde	B1 begrundelse	B1 fastsættes
B2 0	B3 fastlæse	B1 fællesstraf	B1 afgørelse	B1 kendes
B3 alkohol	B3 tilstedevæere	B2 retsmødebegæring	B1 oplysning (2)	B1 straffes
B3 konfiskation (2)	B3 tilskadekomme (3)	B2 nedlægge påstand	B2 overtrædelse	B1 bekræftes
B3 konfiskere	B3 omhandle (2)	B2 Thi kendes for ret	B2 retsmødebegæring	B1 blev taget
B3 objektiv (2)	B3 lydoptaget	B3 nedlægge erstatningskrav stort (belø)	B2 straffebestemmelse	B1 blev fundet
B3 horisontal	B4 modtage	B3 fællesstraf	B2 oplysning (2)	B2 gengives
B3 eventuel	B4 fastspænde	B3 nedlægge påstand (2)	B2 forklaring (2)	B2 støttes
B3 euforiserende (3)	B4 lydoptaget	B3 Thi kendes for ret	B2 betydning	B2 bliver fastsat (2)
B3 episode	B4 omhandle	B4 nedlægge påstand (2)	B2 begrundelse	B2 kendes
B3 præcis	B5 modtage (3)	B4 Thi kendes for ret	B2 afgørelse	B2 bekræftes
B3 civil	B5 lydoptaget	B4 tage bekræftende tilgenmæle	B2 betingelse (2)	B3 fastlæses
B3 kriminalitet	20 ord	B4 længstetid (4)	B2 fastsættelse	B3 blev ramt
B3 salær		B4 tillæggsbøde (2)	B2 tilståelse	B3 bestrides
B3 advokat (2)		B4 nedlægge påstand om erstatning stor	B3 overtrædelse (4)	B3 erkendes
B3 dato		B4 havde sit forblivende (2)	B3 størreise	B3 gengives
B4 salær		B4 udeblivelsesdom (3)	B3 oplysning (2)	B3 angives
B4 adresse (2)		B4 fællesstraf (3)	B3 forklaring (4)	B3 blev foretaget
B4 diverse		B5 nedlægge påstand	B3 undersøgelse (2)	B3 antages
B4 euforiserende		B5 Thi kendes for ret	B3 røntgenfotografering	B3 skønnes

Balancen i Juridisk Sprog

Retten på Bornholm	Lix		
B4 periode (2)	B1 36	B5 reststraf	B3 behandling (2)
B4 kriminalitet	B2 47		B3 indlæggelse
B4 kriminalforsorg (2)	B3 33	39 fagtermer/79 ord	B3 bemærkning
B4 advokat	B4 34		B3 bekendtgørelse (2)
B4 dato	B5 47		B3 overtrædelse (2)
B5 periode (2)	Gennemsnit 39,5		B3 grundelse
B5 disponere			B3 afvejelse
B5 kontanthjælp (4)			B3 domfældelse (3)
B5 social			B3 ytring
B5 konto			B3 tilståelse
B5 privat			B3 bevisførelse (3)
B5 kreditor			B3 nægtelse
B5 kriminalforsorg (2)			B3 betydning
B5 advokat			B3 bestemmelse
B5 salær			B3 godtgørelse
53 hyppigt brugte fremmedord			B4 behandling
			B4 overtrædelse (9)
			B4 oplysning (3)
Sjældent forekomne fremmedord			B4 forklaring (6)
B1 alkoholkoncentration			B4 grundelse
B1 retsassessor			B4 afgørelse
B2 retsassessor			B4 tilståelse
B3 termovindue			B4 domfældelse
B3 maverregion (2)			B4 henvendelse
B3 navleniveau			B4 forbindelse
B3 konsistent			B4 bestemmelse
B3 procesrente			B5 behandling
B3 restaurationslov			B5 bedrageri
B3 retsassessor			B5 forening
B4 indboeffekt			B5 afgørelse (3)
B4 procesrente			B5 størrelse
B4 retsassessor			B5 oplysning
B5 socialbedrageri			B5 forklaring (3)
B5 subsidiaer			B5 erklæring (3)
			B4 tages
			B4 kendes
			B4 straffes
			B5 gøres
			B5 afgøres
			B5 blev afgivet
			B5 findes
			B5 blev lydoptaget
			B5 henføres
			B5 fastsættes
			B5 fuldbyrdes (2)
			B5 udskydes
			B5 kendes
			B5 straffes
			B5 bekræftes
			67 passiver
			212 finitte verbaler

Bilag 4

afsagt fredag den 27. august 2010

Sag 110/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten¹

mod

T

(advokat² Troels Lind Pedersen, beskikket)

I tidligere instanser **er afsagt** dom af Retten i Randers den 20. marts 2009 og af Vestre Landsrets

3. afdeling den 9. februar 2010.

I pådømmelsen³ **har deltaget** fem dommere: Per Sørensen, Asbjørn Jensen, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Hanne Schmidt.

Påstande

Dommen **er anket** af T med påstand om formildelse⁴, således at straffen fastsættes⁵ til fængsel i

20 dage betinget med vilkår om samfundstjeneste, subsidiært⁶ til fængsel i 70 dage betinget

---

¹Fremmedord

²Fremmedord

³Verbalsubstantiv

⁴Verbalsubstantiv

⁵Passiv

⁶Fremmedord og fagterm

med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden **har påstået** stadfæstelse⁷.

Supplerende⁸ sagsfremstilling⁹.

T **er** tidligere **straffet** for spirituskørsel¹⁰ med motordrevet køretøj således:

1.

Ved Retten i Randers dom af 4. maj 1983 med hæfte i 20 dage og ubetinget frakendelse¹¹

af førerretten i 2 år og 6 måneder regnet fra den 23. maj 1982 for overtrædelse¹² af

færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel¹³ begået den 23. april 1982).

2.

Ved Retten i Randers' dom af 11. april 1988 med hæfte i 30 dage og ubetinget frakendelse¹⁴

af førerretten i 5 år regnet fra den 17. september 1987 for bl.a. overtrædelse¹⁵ af færdselslovens

§ 53, stk. 1 (spirituskørsel¹⁶ begået den 29. august 1987).

3.

Ved Vestre Landsrets anke dom af 15. april 1991 med fængsel i 50 dage og ubetinget

frakendelse¹⁷ af førerretten i 10 år regnet fra den 17. september 1992 for bl.a. overtrædelse¹⁸

af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel¹⁹ begået den 1. juni 1990).

---

⁷Verbalsubstantiv

⁸Fremmedord

⁹Verbalsubstantiv

¹⁰Fremmedord

¹¹Verbalsubstantiv

¹²Verbalsubstantiv

¹³Fremmedord

¹⁴Verbalsubstantiv

¹⁵Verbalsubstantiv

¹⁶Fremmedord

¹⁷Verbalsubstantiv

¹⁸Verbalsubstantiv

4.

Ved Retten i Randers' dom af 20. januar 1997 med hæfte i 40 dage og frakendelse²⁰ af førerretten for bestandig for overtrædelse²¹ af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel²² begået den 22. maj 1996 og den 1. oktober 1996).

5.

Ved Vestre Landsrets anke dom af 3. december 1999 med hæfte i 60 dage og frakendelse²³ af førerretten for bestandig for overtrædelse²⁴ af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel²⁵ begået den 23. februar 1998 og den 15. juni 1998).

6.

Ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 med fængsel i 30 dage betinget med vilkår om bl.a. samfundstjeneste samt ubetinget frakendelse²⁶ af førerretten i 10 år for overtrædelse²⁷ af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel²⁸ begået den 27. oktober 2005).

Anbringender²⁹

T har gjort gældende, at spirituskørslen³⁰ den 26. marts 2008 må anses³¹ for et andengangstilfælde³²,

og at straffen – der også omfatter kørsel i frakendelsestiden – derfor ikke kan fastsættes³³ højere end fængsel i 20 dage.

Gentagelsesvirkningen³⁴ med hensyn til straffen af de tidligere domme fra 1983, 1988, 1991,

---

¹⁹Fremmedord

²⁰Verbalsubstantiv

²¹Verbalsubstantiv

²²Fremmedord

²³Verbalsubstantiv

²⁴Verbalsubstantiv

²⁵Fremmedord

²⁶Verbalsubstantiv

²⁷Verbalsubstantiv

²⁸Fremmedord

²⁹Fagterm

³⁰Fremmedord

³¹Passiv

³²Fagterm

³³Passiv

1997 og 1999 var ophørt³⁵ i 2004, dvs. før ikrafttrædelsen³⁶ den 1. september 2005 af ændringen³⁷ af færdselsloven ved lov nr. 363 af 24. maj 2005. Lovændringen³⁸ medfører³⁹ ikke, at disse domme nu kan tillægges⁴⁰ gentagelsesvirkning⁴¹ for straffen. Der er ikke støtte herfor hverken i 2005-lovens overgangsbestemmelser⁴² eller i forarbejderne til loven, der ikke udtrykkeligt nævner denne situation⁴³. Det er i overensstemmelse⁴⁴ med det almindelige princip⁴⁵ om, at strafskærper⁴⁶ ikke tillægges⁴⁷ tilbagevirkende kraft, at dommene afsagt før lovændringen⁴⁸ ikke nu tillægges⁴⁹ gentagelsesvirkning⁵⁰ med hensyn til straffen. Dette er tillige bedst stemmende med straffelovens § 5, hvorefter afgørelser⁵¹ truffet i henhold til tidligere ret kommer i betragtning⁵² efter deres indhold. Denne retstilstand blev da også lagt⁵³ til grund ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006, hvorved han blev dømt⁵⁴ for spirituskørsel⁵⁵ begået efter lovændringen⁵⁶, og hvorved retten anså denne overtrædelse⁵⁷ for et førstegangstilfælde⁵⁸.

Uanset straffens længde foreligger der sådanne særlige omstændigheder, at der undtagelsesvis er grundlag for at fastsætte en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Han er 61 år

---

³⁴Fagterm

³⁵ Sammensat verbum: Ophøre = høre op

³⁶Verbalsubstantiv

³⁷Verbalsubstantiv

³⁸Verbalsubstantiv

³⁹ Sammensat verbum: Medføre = føre med til

⁴⁰Passiv

⁴¹Fagterm

⁴²Verbalsubstantiv

⁴³Fremmedord

⁴⁴Verbalsubstantiv

⁴⁵Fremmedord

⁴⁶Verbalsubstantiv

⁴⁷Passiv

⁴⁸Verbalsubstantiv

⁴⁹Passiv

⁵⁰Fagterm

⁵¹Verbalsubstantiv

⁵²Verbalsubstantiv

⁵³Passiv

⁵⁴Passiv

⁵⁵Fremmedord

⁵⁶Verbalsubstantiv

⁵⁷Verbalsubstantiv

⁵⁸Fagterm

gammel. Endvidere er han synshandicappet⁵⁹ efter en øjenoperation⁶⁰ og skal opereres⁶¹ igen.

Herudover er der gået næsten 2 ½ år siden kørslen fandt sted.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at spirituskørslen⁶² den 26. marts 2008 skal bedømmes⁶³ som et syvendegangstilfælde⁶⁴. Straffen, der også omfatter kørsel i frakendelsestiden, skal derfor fastsættes⁶⁵ til fængsel i 70 dage.

T's tidligere domme for spirituskørsel⁶⁶ afsagt i 1983-1999 skal tillægges⁶⁷ gentagelsesvirkning⁶⁸

ved fastsættelsen⁶⁹ af straffen efter den gældende regel i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, selv om gentagelsesvirkningen⁷⁰ efter tidligere praksis var ophørt⁷¹ ved ikrafttrædelsen⁷² af lov nr. 363 af 24. maj 2005. En sådan retstilstand stemmer bedst med princippet⁷³ i straffelovens § 5 og er ikke i strid med princippet⁷⁴ i straffelovens § 3 eller med artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, idet den aktuelle spirituskørsel⁷⁵ er begået efter, at de nugældende regler er trådt i kraft.

Der er ikke grundlag for en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Det fremgår af

---

⁵⁹Fremmedord

⁶⁰Fremmedord

⁶¹ Passiv og fremmedord

⁶²Fremmedord

⁶³Passiv

⁶⁴Fagterm

⁶⁵Passiv

⁶⁶Fremmedord

⁶⁷Passiv

⁶⁸ Fagterm

⁶⁹Verbalsubstantiv

⁷⁰Fagterm

⁷¹ Sammensat verbum: Ophøre = høre op

⁷²Verbalsubstantiv

⁷³Fremmedord

⁷⁴Fremmedord

⁷⁵Fremmedord

forarbejderne til 2005-loven, at der i tredjegangstilfælde⁷⁶ og i senere tilfælde ikke er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling⁷⁷, ligesom der som udgangspunkt kun skal idømmes⁷⁸ én betinget straf inden for gentagelsesvirkningsperioden⁷⁹ efter en tidligere dom. T blev ved dommen af 7. februar 2006 for spirituskørsel⁸⁰ i frakendelsestiden idømt⁸¹ en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Der foreligger heller ikke sådanne særlige personlige forhold, at der er grundlag for en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Højesterets begrundelse⁸² og resultat

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring⁸³ af færdselsloven blev gentagelsesvirkningen⁸⁴ ved fastsættelse⁸⁵ af straf for spirituskørsel⁸⁶ ændret⁸⁷, således at straffen kan stige til fængsel i 1 år og 6 måneder, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel⁸⁸, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden, jf. nu færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6. Bedømt efter denne bestemmelse⁸⁹ har samtlige T's

---

⁷⁶Fagterm

⁷⁷Fremmedord

⁷⁸Passiv

⁷⁹Fagterm

⁸⁰Fremmedord

⁸¹Passiv

⁸²Verbalsubstantiv

⁸³Verbalsubstantiv

⁸⁴Fagterm

⁸⁵Verbalsubstantiv

⁸⁶Fremmedord

⁸⁷Passiv

⁸⁸Fremmedord

⁸⁹Verbalsubstantiv

domme for spirituskørsel⁹⁰ efter § 53, stk. 1, der **er afsagt** forud for lovændringen, indbyrdes gentagelsesvirkning⁹¹.

Forud for lovændringen⁹² blev tidligere domme for spirituskørsel⁹³ kun tillagt⁹⁴ gentagelsesvirkning⁹⁵ med hensyn til straffen i 5 år efter endelig dom. Efter denne praksis **var** gentagelsesvirkningen⁹⁶ af T's domme **afsaft** forud for lovændringen ophørt⁹⁷ flere gange.

Spørgsmålet **er** herefter, om den nye regel om gentagelsesvirkning⁹⁸ **finder** anvendelse⁹⁹ for samtlige domme afsagt før lovændringen¹⁰⁰. Dette spørgsmål **er** ikke **reguleret** ved 2005-loven.

Ifølge straffelovens § 5 **gælder** i tilfælde, hvor forhøjet straf eller andre retsfølger **er foreskrevet** i gentagelsestilfælde¹⁰¹, at afgørelser¹⁰², der **er truffet** i henhold til tidligere ret, **kommer** i betragtning¹⁰³ lige med afgørelser¹⁰⁴ efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes¹⁰⁵.

Herefter, og da også den seneste dom **har** gentagelsesvirkning¹⁰⁶ i forhold til det nu begåede forhold, **tiltræder** Højesteret, at kørslen i denne sag bedømmes¹⁰⁷ som et syvendegangstilfælde¹⁰⁸, og at straffen **er fastsat** til fængsel i 70 dage.

---

⁹⁰Fremmedord

⁹¹Fagterm

⁹²Verbalsubstantiv

⁹³Fremmedord

⁹⁴Passiv

⁹⁵ Fagterm

⁹⁶ Fagterm

⁹⁷ S sammensat verbum: Ophøre = høre op

⁹⁸ Fagterm

⁹⁹Verbalsubstantiv

¹⁰⁰Verbalsubstantiv

¹⁰¹ Fagterm

¹⁰²Verbalsubstantiv

¹⁰³Verbalsubstantiv

¹⁰⁴Verbalsubstantiv

¹⁰⁵Passiv

¹⁰⁶Fagterm

¹⁰⁷ Passiv

T blev ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 idømt¹⁰⁹ en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste for spirituskørsel¹¹⁰. På denne baggrund, og idet Højesteret **tiltræder**, at der ikke **foreligger** særlige omstændigheder, der **kan** begrunde en ny betinget dom, **stadfæster** Højesteret dommen.

Thi kendes¹¹¹ for ret:¹¹²

Landsrettens dom stadfæstes¹¹³.

Statskassen **skal betale** sagens omkostninger for Højesteret.

---

¹⁰⁸ Fagterm

¹⁰⁹ Passiv

¹¹⁰ Fremmedord

¹¹¹ Passiv

¹¹² Fagterm

¹¹³ Passiv

afsagt torsdag den 20. maj 2010

Sag 25/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten¹

mod

T

(advokat² Finn Holm-Jørgensen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 7. september 2009 og af Østre Landsrets 17. afdeling den 16. november 2009.

I pådømmelsen³ har deltaget fem dommere: Asbjørn Jensen, Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Thomas Rørdam og Jens Peter Christensen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse⁴, navnlig således at fængselsstraffen helt eller delvis gøres⁵ betinget, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse⁶.

Supplerende⁷ sagsfremstilling⁸

---

¹Fremmedord

²Fremmedord

³Verbalsubstantiv

⁴Verbalsubstantiv

⁵Passiv

⁶Verbalsubstantiv

⁷Fremmedord

⁸Verbalsubstantiv

Af politiattest af 30. oktober 2009 vedrørende B fremgår om det objektive⁹ fund¹⁰, at der i venstre del af ansigtet fandtes¹¹ ”en smule hævelse men ellers ingen mærker”. Endvidere fandtes¹² lokal ømhed i bløddelene. Lægen skønnede, at volden ville medføre¹³ ”let ømhed ellers intet”.

Af politiattest af samme dato vedrørende A fremgår om det objektive¹⁴ fund¹⁵, at der var konstateret¹⁶ ømhed af højre håndled. Lægen skønnede, at volden ikke ville få andre følger end forbigående smerter.

I personundersøgelse af 9. november 2009 vedrørende T hedder det bl.a.:

”T har afsluttet folkeskolen med 10. klasses afgangsprøve. Han var herefter tilknyttet¹⁷ et gymnasium¹⁸, hvor der var muligheder for at dyrke idræt i skoletiden. Da han fik en fodboldskade og i øvrigt ikke interesserede sig meget for skolegangen, ophørte¹⁹ han efter nogle måneder på gymnasiet²⁰.

17.11.2007 startede han i lære som energimontør²¹ i et vvs-firma²², hvor han forventer at være udlært den 31.12.2011. Det udtales²³ fra arbejdsgiveren, at han passer sin læreplads upåklageligt.

...

T flyttede hjemmefra som 18-årig til en ungdomsbolig. Han har tidligere været kæreste med forurettede.

---

⁹Fremmedord

¹⁰Fagterm

¹¹Passiv

¹²Passiv

¹³Sammensat verbum: Medføre = føre med til

¹⁴Fremmedord

¹⁵Fagterm

¹⁶Fremmedord

¹⁷Sammensat verbum: Tilknytte = knytte til

¹⁸Fremmedord

¹⁹Sammensat verbum: Ophøre=høre op

²⁰Fremmedord

²¹Fremmedord

²²Fremmedord

²³Passiv

...

T **bor** alene i en etværelses ungdomsbolig. Han **leder** efter en større bolig.

Ved samtalen om udfærdigelsen²⁴ af undersøgelsen²⁵ **virker** T normalt begavet. Han **svarer** meget venligt, høfligt, åbent og samarbejdsvilligt på de stillede spørgsmål, og han **møder** til den først aftalte tid.

T **har underskrevet**²⁶ en erklæring²⁷ om at være villig til at udføre samfundstjeneste. I forbindelse med en eventuel betinget afgørelse²⁸ uden vilkår om samfundstjeneste **mener** T ikke, at han **har** behov for tilsyn af Kriminalforsorgen²⁹.

Konklusion:

Såfremt landsretten **finder**, at den indankede³⁰ sag kan ændres³¹ til en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, findes³² T egnet til at modtage³³ en sådan afgørelse³⁴, hvortil det anbefales³⁵, at der knyttes³⁶ vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.”

Højesterets begrundelse³⁷ og resultat

Den udøvede vold **er begået** under en privat³⁸ fest efter skænderier mellem på den ene side T og

på den anden side hans tidligere kæreste A og hendes veninde B. Volden **har** ikke **medført**³⁹

---

²⁴Verbalsubstantiv

²⁵Verbalsubstantiv

²⁶Sammensat verbum: Underskrive = at skrive under

²⁷Verbalsubstantiv

²⁸Verbalsubstantiv

²⁹Fremmedord

³⁰Sammensat verbum: Indanke = anke

³¹Passiv

³²Passiv

³³Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³⁴Verbalsubstantiv

³⁵Passiv

³⁶Passiv

³⁷Verbalsubstantiv

³⁸Fremmedord

skader af betydning. Under hensyn hertil og til, at T var 18 år på gerningstidspunktet og har gode personlige forhold, finder Højesteret, at straffen, der er passende udmålt⁴⁰, kan gøres⁴¹ betinget som nedenfor bestemt.

Thi kendes⁴² for ret:⁴³

Landsrettens dom ændres⁴⁴ således, at fuldbyrdelsen⁴⁵ af straffen på fængsel i 40 dage udsættes⁴⁶

og bortfalder⁴⁷ efter en prøvetid på 2 år fra Højesterets dom på betingelse⁴⁸ af, at T ikke i prøvetiden begår strafbart forhold.

T skal betale sagens omkostninger for byretten, mens statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.

---

³⁹Sammensat verbum: Medføre = føre med til

⁴⁰Sammensat verbum: Udmåle = måle ud

⁴¹Passiv

⁴²Passiv

⁴³Fagterm

⁴⁴Passiv

⁴⁵Verbalsubstantiv

⁴⁶Passiv

⁴⁷Sammensat verbum: Bortfalde = falde bort

⁴⁸Verbalsubstantiv

HØJESTERETS DOM

H3

afsagt fredag den 25. juni 2010

Sag 329/2009

(2. afdeling)

Rigsadvokaten¹

mod

T1

(advokat² Merethe Stagetorn, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 8. august 2009 og af Østre Landsrets 9. afdeling den 12. oktober 2009.

I pådømmelsen³ har deltaget syv dommere: Per Sørensen, Peter Blok, Poul Søgaard, Jytte Scharling, Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen og Hanne Schmidt.

---

¹Fremmedord

²Fremmedord

³Verbalsubstantiv

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden med påstand om skærpelse⁴.

T1 har påstået stadfæstelse⁵.

Anbringender⁶

Rigsadvokaten har anført, at der efter ændringen⁷ af straffelovens § 192 a i 2009 fortsat i overensstemmelse⁸ med de hidtidige principper⁹ skal ske en graduering¹⁰ af straffen efter omstændighederne ved overtrædelsen¹¹. Det bør bl.a. tillægges¹² vægt, om våbnet er besiddet på offentligt tilgængeligt sted eller på bopælen mv., om der er besiddet ammunition¹³ sammen med skyde våbnet, om der er tale om et eller flere våben, om våbnet er anskaffet på strafbar vis, og om gerningsmanden tidligere er straffet for lignende kriminalitet¹⁴. I den foreliggende sag er der tale om besiddelse¹⁵ af en ladt pistol på offentligt tilgængeligt sted. Endvidere havde T1 medtaget¹⁶ pistolen i tilfælde af eventuelle¹⁷ konflikter¹⁸ med personer, som han havde et modsætningsforhold til, og som han med pistolen i bukselinningen af egen drift

---

⁴Verbalsubstantiv

⁵Verbalsubstantiv

⁶Fagterm

⁷Verbalsubstantiv

⁸Verbalsubstantiv

⁹Fremmedord

¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹Verbalsubstantiv

¹²Passiv

¹³Fremmedord

¹⁴Fremmedord

¹⁵Verbalsubstantiv

¹⁶Sammensat verbum: Medtage = tage med

¹⁷Fremmedord

¹⁸Fremmedord

henvendte sig til, hvorefter der opstod tumult. Straffen bør derfor fastsættes¹⁹ til fængsel i ikke under 1 år og 6 måneder.

T1 har anført, at forarbejderne til ændringen²⁰ af straffelovens § 192 a ikke bidrager med retningslinjer for straffastsættelsen²¹ i den foreliggende sag. Det fremgår tværtimod af justitsministerens besvarelse²² af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, at det er domstolene, der må foretage en nærmere differentiering²³ af straffen. Der foreligger ikke i denne sag omstændigheder, der kan medføre²⁴ en straf, der er højere end minimumsstraffen²⁵ på fængsel i 1 år.

Supplerende²⁶ sagsfremstilling²⁷

T1 har for byretten forklaret:

”... han anskaffede sig pistolen, fordi han er blevet truet²⁸ af en navngivet person, som politiet kender. Han vil ikke betegne sig selv som en type²⁹, der laver ballade, men han er virkelig bange for den pågældende, der er farlig. Han har modtaget³⁰ trusler gennem andre om, at den pågældende vil brække anholdtes ben. Han kan sagtens navngive de personer, der har videregivet³¹ truslerne. Han har også modtaget³² en sms med trusler fra den pågældende. Baggrunden for truslerne er, at anholdte ved en fejltagelse³³ har talt dårligt

---

¹⁹Passiv

²⁰Verbalsubstantiv

²¹Verbalsubstantiv

²²Verbalsubstantiv

²³Fremmedord, Verbalsubstantiv og fagterm

²⁴Sammensat verbum: Medføre = føre med til

²⁵Fremmedord

²⁶Fremmedord

²⁷Verbalsubstantiv

²⁸Passiv

²⁹Fremmedord

³⁰Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³¹Sammensat verbum: Videregive = give videre

³²Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³³Verbalsubstantiv

om den pågældendes forældre. Det **skete** for ca. en måned siden. Det **skete** ikke direkte over for den pågældende men blev videreført³⁴ af en tredje person. Det **er** en normal reaktion i anholdtes omgangskreds, at man **tager** noget sådant meget ilde op. Den pågældende **er** ikke typen, som anholdte **kan sige** undskyld til. Truslerne og sms'en **modtog**³⁵ han umiddelbart efter, altså også for ca. en måned siden. Han **har hørt**, at den pågældende **har spurgt** efter, hvor anholdte **vil være** at finde. Anholdte **har** gennem nogle venner **forsøgt** at sige til den pågældende, at anholdte ikke **ønsker** problemer.

Anholdte **forklarede** videre, at han så **gjorde** den fejl at anskaffe sig pistolen. Det **skete** også for ca. en måned siden. Han **var** bange for at anmelde den pågældende for truslerne og **købte** pistolen for at beskytte sig selv. Han **fik** navnet på en kontakt³⁶ i Odense via³⁷ en bekendt, A fra Ringsted. Han **købte** pistolen i Odense, idet han **tog** alene derover. Han **betalte** 3.500 kr. for pistolen inkl. de otte patroner. Han **vil** ikke nærmere **forklare**, af hvem han **købte** pistolen. Han **er** bange for, hvad der **kan ske**, hvis han **forklarer** dette. Pistolen **har været opbevaret** udendørs og tildækket³⁸. Han **har** ikke **haft** den på sig til hverdag. Han **købte** den alene for at kunne skræmme den pågældende, hvis han **kom** for tæt på, eller hvis nogle af hans ”drenge” **opsøgte** anholdte. Årsagen til, at han **havde** pistolen på sig i går, **var**, at han **havde hørt**, at disse ”drenge” muligvis **ville opsøge** anholdte eller anholdtes bror, som også er blevet truet³⁹. Han **hørte** disse rygter fra sin fætter, Samer Mohammad. Han **tog** i byen for at handle og **medbragte**⁴⁰ pistolen. Han **havde** pistolen i bukselinningen med skjorten hængende løst udenpå. Han **ringede** til sin fætter, der **kom** forbi for at hente anholdte og for at køre anholdte hjem med varerne. På vejen hjem **opdagede** anholdte nogle af disse ”drenge”, der **stod** ved et lyskryds. An-

³⁴Sammensat verbum: Videreførtælle = fortælle videre og passiv

³⁵Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³⁶Fremmedord

³⁷Fremmedord

³⁸Sammensat verbum: Tildække = dække noget til

³⁹Passiv

⁴⁰Sammensat verbum: Medbringe = bringe med

holdte **sagde** til sin fætter, at de **skulle** holde ind, fordi anholdte gerne lige **ville snakke** med den ene af dem. Det var nemlig ham, som **havde videregivet**⁴¹ det, som anholdte **havde sagt** om den pågældendes forældre. Anholdte **spurgte** så, hvorfor denne **havde videresagt**⁴², hvad anholdte **havde sagt** om forældrene. Anholdte **sagde** også, at han ikke **ønskede** problemer. Han **viste** ikke pistolen, men der blev lidt skubberi⁴³, og den ene af dem **fik** øje på pistolen. Han **råbte** op om, at anholdte **skulle gemme** pistolen væk, hvilket angiveligt blev overhørt⁴⁴ af anmelder. Der **var** ikke tale om, at anholdte **opsøgte** de pågældende for at bruge pistolen. Han **tænkte** slet ikke på, at han **havde medbragt**⁴⁵ pistolen...”

Retsgrundlaget

I forslaget til lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring⁴⁶ af bl.a. straffeloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet⁴⁷ m.v.) blev der foreslået⁴⁸ en ny bestemmelse⁴⁹ i straffelovens § 192 a om bl.a. besiddelse⁵⁰ under særlig skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted af skydevåben med tilhørende ammunition⁵¹ (stk. 1, nr. 1) og om den, der i øvrigt **overtræder** lovgivningen om våben under særlig skærpende omstændigheder (stk. 2). Af lovforslagets bemærkninger⁵² (lovforslag nr. L 211, Folketingstidende 2008/2009, tillæg A, side 8071) **fremgår** om straffastsættelsen⁵³ bl.a.:

---

⁴¹Sammensat verbum: Videregive = give videre

⁴²Sammensat verbum: Videresige = sige videre

⁴³Verbalsubstantiv

⁴⁴Passiv

⁴⁵Sammensat verbum: Medbringe = bringe med

⁴⁶Verbalsubstantiv

⁴⁷Fremmedord

⁴⁸Passiv

⁴⁹Verbalsubstantiv

⁵⁰Verbalsubstantiv

⁵¹Fremmedord

⁵²Verbalsubstantiv

⁵³Verbalsubstantiv

”3.2.4. Strafferammen i den foreslåede bestemmelse⁵⁴ i straffelovens § 192 a, stk. 1, **er** som ovenfor **nævnt** fængsel i 1 år indtil 6 år. For lovovertrædelser⁵⁵, der **er omfattet** af den gældende bestemmelse⁵⁶ i straffelovens § 192 a, stk. 1, om skydevåben på offentligt tilgængeligt sted, **indebærer** dette både en væsentlig forhøjelse⁵⁷ af strafferammen fra fængsel i indtil 4 år til fængsel indtil 6 år og indførelse⁵⁸ af en minimumsstraf⁵⁹ på fængsel i 1 år. For lovovertrædelser⁶⁰, der **er omfattet** af den gældende bestemmelse⁶¹ i straffelovens § 192 a, stk. 2, **vil** den foreslåede bestemmelse⁶² i § 192 a, stk. 1, alene **indebære**, at der indføres⁶³ en minimumsstraf⁶⁴ på fængsel i 1 år, idet der allerede i dag **er** en strafferamme på fængsel indtil 6 år for lovovertrædelser⁶⁵ **omfattet** af den gældende § 192 a, stk. 2.

...

Det forudsættes⁶⁶, at straffen for ulovlig besiddelse⁶⁷ mv. af skydevåben med tilhørende ammunition⁶⁸ på offentligt tilgængeligt sted som udgangspunkt mindst fordobles⁶⁹ i forhold til i dag. For ulovlig besiddelse⁷⁰ mv. af skydevåben, der ikke på grund af sin særdeles farlige karakter **er egnet** til at forvolde betydelig skade, (f.eks. enkeltskudsvåben), **vil** det **sigemindst** 1 års fængsel. Også i gentagelsestilfælde⁷¹ forudsættes⁷² der at ske en for-dobling⁷³ af straffen. Det betyder, at straffen i gentagelsestilfælde⁷⁴ som udgangspunkt for-

---

⁵⁴Verbalsubstantiv

⁵⁵Verbalsubstantiv

⁵⁶Verbalsubstantiv

⁵⁷Verbalsubstantiv

⁵⁸Verbalsubstantiv

⁵⁹Fremmedord

⁶⁰Verbalsubstantiv

⁶¹Verbalsubstantiv

⁶²Verbalsubstantiv

⁶³Passiv

⁶⁴Fremmedord

⁶⁵Verbalsubstantiv

⁶⁶Passiv

⁶⁷Verbalsubstantiv

⁶⁸Fremmedord

⁶⁹Passiv

⁷⁰Verbalsubstantiv

⁷¹Fagterm

⁷²Passiv

⁷³Verbalsubstantiv

udsættes⁷⁵ fastsat fra fængsel i 1 år og 4 måneder til fængsel i 1 år og 8 måneder.”

Som anført i landsrettens dom **fremstille** regeringen under Folketingets behandling⁷⁶ af lovforslaget et ændringsforslag, hvorved bestemmelsen⁷⁷ i § 192 a, stk. 1, nr. 1, blev udvidet⁷⁸ til også at omfatte besiddelse⁷⁹ af skydevåben på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder samt besiddelse⁸⁰ af skydevåben uden tilhørende ammunition⁸¹. Det blev ikke i forbindelse med ændringsforslaget tilkendegivet⁸², om det udvidede anvendelsesområde for bestemmelsen⁸³ **skulle medføre**⁸⁴ ændringer i forhold til angivelserne⁸⁵ i lovforslaget om den forudsatte strafudmåling⁸⁶ ved besiddelse⁸⁷ af skydevåben med ammunition⁸⁸ på offentligt tilgængeligt sted.

I spørgsmål nr. 40 fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse⁸⁹ af spørgsmålet hedder det:

”**Mener** ministeren, at alle områder skal vurderes⁹⁰ på samme skala⁹¹, altså min. 1 år? I afkræftende fald **vil** ministeren da **rangordne** de enkelte områder i forhold til hinanden?”

Svar:

---

⁷⁴Fagterm

⁷⁵Passiv

⁷⁶Verbalsubstantiv

⁷⁷Verbalsubstantiv

⁷⁸Passiv

⁷⁹Verbalsubstantiv

⁸⁰Verbalsubstantiv

⁸¹Fremmedord

⁸²Sammensat verbum: Tilkendegive = give til kende og passiv

⁸³Verbalsubstantiv

⁸⁴Sammensat verbum: Medføre = føre med til

⁸⁵Verbalsubstantiv

⁸⁶Verbalsubstantiv

⁸⁷Verbalsubstantiv

⁸⁸Fremmedord

⁸⁹Verbalsubstantiv

⁹⁰Passiv

⁹¹Fremmedord

Ændringsforslaget til straffelovens § 192 a, stk. 1, **indebærer**, at minimumsstraffen⁹² på 1 års fængsel **vil gælde** for alle (grove) overtrædelser⁹³ af våbenlovgivningen, som **er omfattet** af den nævnte bestemmelse⁹⁴. Spørgsmålet om ”rangordning” af forskellige overtrædelser⁹⁵ ved den konkrete⁹⁶ strafudmåling⁹⁷ inden for den foreslåede strafferamme på 1-6 års fængsel **bør** herefter **være** overladt til domstolene.”

Højesterets begrundelse⁹⁸ og resultat

T1 **er fundet** skyldig i overtrædelse⁹⁹ af våbenloven ved på offentligt tilgængeligt sted at have båret en pistol, der **var ladet** med skarpe patroner. Herefter, og da der ikke **foreligger** særlige forhold, der **kan føre** til et andet resultat, **tiltræder** Højesteret, at T1 **er fundet** skyldig i overtrædelse¹⁰⁰ af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Efter det oprindelige lovforslag **skulle** straffen for besiddelse¹⁰¹ af skydevåben med tilhørende

ammunition¹⁰² på offentligt tilgængeligt sted under særlig skærpende omstændigheder **være** fængsel i mindst 1 år. Det **var** i bemærkningerne¹⁰³ **forudsat**, at en straf af fængsel i 1 år også **skulle være** udgangspunktet for den konkrete¹⁰⁴ straffastsættelse¹⁰⁵ i disse tilfælde.

---

⁹²Fremmedord

⁹³Verbalsubstantiv

⁹⁴Verbalsubstantiv

⁹⁵Verbalsubstantiv

⁹⁶Fremmedord

⁹⁷Verbalsubstantiv

⁹⁸Verbalsubstantiv

⁹⁹Verbalsubstantiv

¹⁰⁰Verbalsubstantiv

¹⁰¹Verbalsubstantiv

¹⁰²Fremmedord

¹⁰³Verbalsubstantiv

¹⁰⁴Fremmedord

¹⁰⁵Verbalsubstantiv

I forhold til lovforslaget blev anvendelsesområdet for straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, udvidet¹⁰⁶ bl.a. ved, at ordene ”på offentligt tilgængeligt sted” og ”med tilhørende ammunition¹⁰⁷” **udgik**. Der **er** ikke i bemærkningerne¹⁰⁸ vedrørende ændringsforslaget sikre holdepunkter for, at disse udvidelser¹⁰⁹ af bestemmelsens¹¹⁰ anvendelsesområde **skulle medføre**¹¹¹ en forhøjelse¹¹² af det i lovforslaget forudsatte udgangspunkt for straffastsættelsen¹¹³ på fængsel i 1 år ved besiddelse¹¹⁴ af skydevåben med tilhørende ammunition¹¹⁵ på offentligt tilgængeligt sted.

Højesteret **tiltræder** endvidere, at der ikke i denne sag **foreligger** omstændigheder, der **giver** grundlag for at fastsætte en højere straf end minimumsstraffen¹¹⁶ på fængsel i 1 år.

Højesteret **stadfæster** derfor landsrettens dom.

T1 **har** under sagen **været frihedsberøvet** fra den 7. august 2009 til den 12. januar 2010.

Thi kendes¹¹⁷ for ret:¹¹⁸

Landsrettens dom stadfæstes¹¹⁹.

---

¹⁰⁶Passiv

¹⁰⁷Fremmedord

¹⁰⁸Verbalsubstantiv

¹⁰⁹Verbalsubstantiv

¹¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹¹Sammensat verbum: Medføre = føre med til

¹¹²Verbalsubstantiv

¹¹³Verbalsubstantiv

¹¹⁴Verbalsubstantiv

¹¹⁵Fremmedord

¹¹⁶Fremmedord

¹¹⁷Passiv

¹¹⁸Fagterm

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

afsagt torsdag den 29. april 2010

Sag 318/2009

T1

(advokat¹ Henrik Dupont Jørgensen, beskikket),

T2

(advokat² Niels Anker Michaelsen, beskikket),

T3

(advokat³ Mogens Popp-Madsen, beskikket)

og

(2. afdeling)

Rigsadvokaten⁴

mod

T4

(advokat⁵ Johnny Norup, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 27. februar 2009 og af Vestre Landsrets 9. afdeling den 12. august 2009.

---

¹Fremmedord

²Fremmedord

³Fremmedord

⁴Fremmedord

⁵Fremmedord

I pådømmelsen⁶ har deltaget fem dommere: Per Sørensen, Per Walsøe, Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen og Michael Rekling.

Påstande

Dommen er anket af de tiltalte, T1, T2, T3 og T4, med påstand om frifindelse⁷ for udvisning⁸, subsidiært⁹ at udvisning¹⁰ sker betinget efter udlændingelovens § 24 b. Vedrørende straffene har de tiltalte påstået stadfæstelse¹¹.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse¹² af straffene og stadfæstelse¹³ af bestemmelserne¹⁴

om udvisning¹⁵.

Højesterets begrundelse¹⁶ og resultat

Der er i forhold 2 tale om voldtægt begået af de fire tiltalte i forening mod en 14-årig pige.

Højesteret finder, at straffen i et sådant tilfælde som udgangspunkt må fastsættes¹⁷ til fængsel i 3 år og 6 måneder.

Fire dommere – Per Sørensen, Per Walsøe, Poul Dahl Jensen og Jens Peter Christensen – udtaler:

---

⁶Verbalsubstantiv

⁷Verbalsubstantiv

⁸Verbalsubstantiv

⁹Fremmedord og fagterm

¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹Verbalsubstantiv

¹²Verbalsubstantiv

¹³Verbalsubstantiv

¹⁴Verbalsubstantiv

¹⁵ Verbalsubstantiv

¹⁶Verbalsubstantiv

¹⁷Passiv

Vi **finder**, at der ikke **foreligger** omstændigheder, der **kan begrunde**, at dette udgangspunkt fraviges¹⁸, og **stemmer** herefter for at forhøje straffene for T1, T2 og T4 til fængsel i 3 år og 6 måneder og straffen for T3, der **var** 16 år på gerningstidspunktet, til fængsel i 3 år.

Dommer Michael Reklings **udtaler**:

Under hensyn til det, der **passerede** umiddelbart forud for forhold 2 i forbindelse¹⁹ med forhold

1 samt optakten hertil, **finder** jeg, at der **foreligger** grunde til at fravige det nævnte udgangspunkt.

Jeg **stemmer** herefter for at fastsætte straffene for T1, T2 og T4 til fængsel i 3 år og straffen for T3 til fængsel i 2 år og 9 måneder.

Afgørelsen²⁰ vedrørende strafudmålingen²¹ træffes²² efter stemmeflertallet.

Af de grunde, der **er anført** af landsretten, **tiltræder** Højesteret, at alle de tiltalte udvises²³ med indrejseforbud for bestandig.

De tiltalte **har** fortsat **været frihedsberøvet** under anken.

Thi kendes²⁴ for ret:²⁵

T1 straffes²⁶ med fængsel i 3 år og 6 måneder.

---

¹⁸ Passiv

¹⁹ Verbalsubstantiv

²⁰ Verbalsubstantiv

²¹ Verbalsubstantiv

²² Passiv

²³ Passiv

²⁴ Passiv

²⁵ Fagterm

²⁶ Passiv

T2 straffes²⁷ med fængsel i 3 år og 6 måneder.

T4 straffes²⁸ med fængsel i 3 år og 6 måneder.

T3 straffes²⁹ med fængsel i 3 år.

I øvrigt **stadfæster** Højesteret landsrettens dom.

De tiltalte **skal** solidarisk³⁰ **betale** sagens omkostninger for Højesteret, dog således at de hver især **skal betale** salæret³¹ til deres beskikkede forsvarer.

---

²⁷Passiv

²⁸Passiv

²⁹Passiv

³⁰Fremmedord

³¹Fremmedord

HØJESTERETS DOM

H5

afsagt fredag den 5. november 2010

Sag 119/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten¹

mod

T1

(advokat² Carsten Fentz, beskikket),

T2

(advokat³ Hanne Reumert, beskikket) og

T3

(advokat⁴ Jakob S. Arrevad, beskikket)

I tidligere instanser⁵ er afsagt dom af Københavns Byret den 22. december 2008 og af Østre Landsrets 18. afdeling den 27. januar 2010.

I pådømmelsen⁶ har deltaget ni dommere: Per Sørensen, Asbjørn Jensen, Poul Søgaard, Thomas Rørdam, Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Lars Hjortnæs.

Påstande

---

¹Fremmedord

²Fremmedord

³Fremmedord

⁴Fremmedord

⁵Fremmedord

⁶verbalsubstantiv

Dommen er anket af T1, T2 og T3 med påstand om frifindelse⁷ i forhold 2, subsidiært⁸ formildelse⁹.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse¹⁰.

Anbringender¹¹

De tiltalte har vedrørende påstanden om frifindelse¹² i forhold 2 bl.a. anført, at de kan tiltræde, at den vold, som andre havde planlagt, var omfattet af straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 245, og at de fundne effekter¹³ var omfattet af de bestemmelser¹⁴ i våbenlovgivningen og fyrværkeriloven, som landsretten har anført.

De tiltalte kan imidlertid ikke dømmes¹⁵ for medvirken til forsøg, idet de ikke har samlet de effekter¹⁶, der kunne anvendes¹⁷ til vold, og ikke har haft nogen aftale om eller rolle i forbindelse med et muligt overfald på politiet. At de tiltalte lod sig anholde af politiet uden at gøre modstand viser endvidere, at de ikke havde forsæt til at foretage de handlinger¹⁸, som de forberedelseshandlinger¹⁹, der er beskrevet i anklageskriftet, lægger op til.

---

⁷Verbalsubstantiv

⁸Fremmedord og fagterm

⁹Verbalsubstantiv

¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹Fagterm

¹²Verbalsubstantiv

¹³Fremmedord

¹⁴Verbalsubstantiv

¹⁵Passiv

¹⁶Fremmedord

¹⁷Passiv

¹⁸verbalsubstantiv

¹⁹verbalsubstantiv

For at man kan straffes²⁰ for medvirken, må der kræves²¹ mere end den blotte tilstedeværelse²², og det må kræves²³ dels, at man **har foretaget** sig noget aktivt²⁴ i relation²⁵ til andres aktive²⁶ handlinger²⁷, dels, at andres aktive²⁸ handlinger²⁹ ikke **går** ud over, hvad der i situationen³⁰ **er** forventeligt eller påregneligt. Disse betingelser **er** ikke **opfyldt** i denne sag. Kendskab til eller viden om andres kriminelle³¹ hensigter eller forsæt **er** heller ikke tilstrækkeligt til, at man kan dømmes³² for medvirken. De tiltaltes blotte tilstedeværelse³³ i huset, hvor der blev foretaget³⁴ strafbare handlinger³⁵ af andre, **medfører** ikke et medvirkenansvar, især ikke, når de tiltalte på det tidspunkt, da voldsudøvelsen³⁶ skete, var blevet anholdt³⁷.

Vedrørende den subsidiære³⁸ påstand **har** de tiltalte **anført**, at de udmålte straffe bør nedsættes³⁹ under hensyn til almindelige strafudmålingsprincipper og i medfør af bestemmelserne⁴⁰ i straffelovens § 21, stk. 2, § 23, stk. 1, 2. pkt., og § 82, nr. 14. En eventuel⁴¹ straf bør gøres⁴² helt eller delvist betinget.

---

²⁰Passiv

²¹Passiv

²²verbalsubstantiv

²³Passiv

²⁴Fremmedord

²⁵Fremmedord

²⁶Fremmedord

²⁷verbalsubstantiv

²⁸Fremmedord

²⁹verbalsubstantiv

³⁰Fremmedord

³¹Fremmedord

³²Passiv

³³verbalsubstantiv

³⁴Passiv

³⁵verbalsubstantiv

³⁶verbalsubstantiv

³⁷Passiv

³⁸Fremmedord og fagterm

³⁹Passiv

⁴⁰verbalsubstantiv

⁴¹Fremmedord

Særligt vedrørende forhold 4 har T3 **gjort** gældende, at dette bør henføres⁴³ under straffelovens § 119, stk. 3, idet forholdet blev begået⁴⁴ under en anholdelse⁴⁵ for at modvirke denne, og idet der ikke **var** tale om et overfald som nævnt i bestemmelsen⁴⁶ i § 119, stk. 1.

Rigsadvokaten⁴⁷ **har anført**, at betingelserne for at straffe de tiltalte for medvirken, herunder medvirken til forsøg, som anført i landsrettens dom **er opfyldt**, navnlig på grund af de tiltaltes nære tilknytning⁴⁸ til og ophold i Ungdomshuset i tiden frem til rydningen⁴⁹ og på grund af deres tilslutning⁵⁰ til/solidarisering⁵¹ med gruppen af personer, der **var involveret** i planlægningen⁵² og forberedelsen⁵³ af vold mod politiet. På grundlag af landsrettens bevisresultat må de tiltalte anses⁵⁴ for at have haft det fornødne forsæt, herunder også i relation⁵⁵ til den planlagte vold mod politiet, som på grund af politiets hurtige indsats ikke **fik** det planlagte og forberedte omfang.

Forhold 4 **er** med rette **henført** under straffelovens § 119, stk. 1, idet der **er udøvet** vold i form af flere spark.

---

⁴²Passiv

⁴³Passiv

⁴⁴Passiv

⁴⁵verbalsubstantiv

⁴⁶verbalsubstantiv

⁴⁷Fremmedord

⁴⁸verbalsubstantiv

⁴⁹verbalsubstantiv

⁵⁰verbalsubstantiv

⁵¹verbalsubstantiv

⁵²verbalsubstantiv

⁵³Verbalsubstantiv og fremmedord

⁵⁴Passiv

⁵⁵Fremmedord

Der **bør ske** en skærpelse⁵⁶ af de idømte straffe under hensyn til, at der **er** tale om flere personers planlægning⁵⁷ og forberedelse⁵⁸ af organiseret, omfattende og voldsom kamp mod politiet med anvendelse⁵⁹ af grov og farlig vold, herunder med livsfarlige våben, kasteskyts m.v.

Supplerende⁶⁰ sagsfremstilling⁶¹

T2 **har** den 4. marts 2009 i Retten på Frederiksberg **vedtaget**⁶² at betale 4 dagbøder på i alt 700 kr. for overtrædelse⁶³ af straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1, begået den 6. oktober 2007.

Højesterets begrundelse⁶⁴ og resultat

Ad forhold 2

Landsretten **har lagt** til grund, at ingen af de tiltalte **deltog** aktivt⁶⁵ i volden mod politiet under rydningen⁶⁶ af Ungdomshuset den 1. marts 2007, men at de **var** klar over, at domstolene **havde truffet** afgørelse⁶⁷ om, at brugerne ikke længere **var berettiget** til at benytte ejendommen, at brugerne i konsekvens⁶⁸ heraf skulle udsættes⁶⁹ af ejendommen, og at et betydeligt antal personer **var involveret** i planlægningen⁷⁰ af organiseret voldsom kamp med

---

⁵⁶verbalsubstantiv

⁵⁷verbalsubstantiv

⁵⁸verbalsubstantiv

⁵⁹verbalsubstantiv

⁶⁰Fremmedord

⁶¹verbalsubstantiv

⁶²Fagterm

⁶³verbalsubstantiv

⁶⁴verbalsubstantiv

⁶⁵Fremmedord

⁶⁶verbalsubstantiv

⁶⁷verbalsubstantiv

⁶⁸Fremmedord

⁶⁹Sammensat verbum: Udsætte = sætte ud og passiv

⁷⁰verbalsubstantiv

livsfarlige våben og kasteskyts m.m. mod de politifolk, der **ville komme** til at deltage i rydningen⁷¹ af det barrikaderede⁷² hus.

Herefter og efter landsrettens bevisresultat med hensyn til de tre tiltaltes ophold i huset i tiden op til rydningsaktionen⁷³, herunder deres deltagelse⁷⁴ i mandagsmøder m.v., **finder** Højesteret, at de alle tre ved deres tilknytning⁷⁵ til Ungdomshuset og deres ophold og færd i bygningen **har understøttet** den planlagte og udøvede vold således, at de på strafbar måde **har medvirket** til de i anklageskriftet nævnte overtrædelser⁷⁶ af straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 245, jf. til dels § 21, og af de bestemmelser⁷⁷ i våbenlovgivningen og fyrværkeriloven, som **er anført** af landsretten.

Det bemærkes⁷⁸, at våbenlovens § 1, stk.1, nr. 4 og 6, nu er nr. 5 og 7, jf. lov nr. 538 af 26. maj 2010 om ændring⁷⁹ af våbenloven og krigsmaterielloven.

Ad forhold 4

Efter landsrettens bevisresultat **tiltræder** Højesteret, at T3's spark mod polititjenestemanden **er henført** under straffelovens § 119, stk. 1.

Straffene

Ved straffastsættelsen⁸⁰ må der i skærpende retning som anført af landsretten lægges⁸¹ betydelig vægt på, at der blev planlagt⁸² organiseret, voldsom kamp med livsfarlige våben og

---

⁷¹verbalsubstantiv

⁷²Fremmedord

⁷³Fremmedord

⁷⁴verbalsubstantiv

⁷⁵verbalsubstantiv

⁷⁶verbalsubstantiv

⁷⁷verbalsubstantiv

⁷⁸Passiv

⁷⁹verbalsubstantiv

⁸⁰verbalsubstantiv

⁸¹Passiv

⁸²Passiv

kasteskyts m.m. mod politifolk under udførelse⁸³ af deres tjenestepligter. Der må også lægges⁸⁴ vægt på det faktisk gennemførte angreb på politiet med sten, kanonslag og jernstænger m.v. under rydningen⁸⁵.

I formildende retning må der lægges⁸⁶ vægt på, at T1, T2 og T3 ikke **deltog** i selve planlægningen⁸⁷ eller i angrebet på politiet under rydningen⁸⁸.

For T3's vedkommende må der i skærpende retning tillige lægges⁸⁹ vægt på, at han i forhold 4 **er fundet** skyldig i overtrædelse⁹⁰ af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesteret **tiltræder** herefter, at straffene for T1 og T2 **er fastsat** til fængsel i 9 måneder.

Straffen for T2 fastsættes⁹¹ tillige i medfør af straffelovens § 89.

For så vidt angår T3 **finder** Højesteret, at straffen bør nedsættes⁹² til fængsel i 10 måneder.

Højesteret **tiltræder**, at der ikke **er** grundlag for at gøre straffene betinget.

Med den nævnte ændring⁹³ vedrørende T3 **stadfæster** Højesteret herefter dommen.

Thi kendes⁹⁴ for ret:⁹⁵

Landsrettens dom stadfæstes⁹⁶ med den ændring⁹⁷, at straffen for T3 nedsættes⁹⁸ til fængsel i 10 måneder.

Statskassen **skal betale** sagens omkostninger for Højesteret.

---

⁸³ verbalsubstantiv

⁸⁴ Passiv

⁸⁵ verbalsubstantiv

⁸⁶

⁸⁷ verbalsubstantiv

⁸⁸ verbalsubstantiv

⁸⁹ Passiv

⁹⁰ verbalsubstantiv

⁹¹ Passiv

⁹² Passiv

⁹³ verbalsubstantiv

⁹⁴ Passiv

⁹⁵ Fagterm

⁹⁶ Passiv

⁹⁷ verbalsubstantiv

⁹⁸ Passiv

DOM

Afsagt den 28. juni 2010.

Retten nr. 1-529/2008

Politiets nr. 56P7-96154-00007-08

Anklagemyndigheden

mod _____

Født den _____

Boende _____

Anklageskrift fra Landfogeden på Færøerne **er modtaget**¹ den 17. september 2008.

_____ **er tiltalt** for overtrædelse² af

I

færdselslovens § 18, stk. 1 – kørsel uden førerret – ved den 13. april 2008 i tidsrummet mellem ca. kl. 23.00 og 23.30, uden at have erhvervet førerret, at have ført personbil _____ ad offentlige veje i Vágs kommune, herunder på P-pladsen ved Føroya Banki.

II

færdselslovens § 16, stk. 1, § 18, stk. 1, § 23, stk. 1 og § 26, stk. 3 – spirituskørsel³ m.v. – ved den 14. april 2008 umiddelbart inden kl. 00.48 i Vágs kommune, uden at have erhvervet førerret, at have ført personbil _____ ad Nesvegur mod øst, efter at have indtaget spiritus⁴ i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen⁵ i blodet under eller efter kørslen **oversteg** 0,80 promille⁶, hvilket i forbindelse med manglende agtpågivenhed **bevirkede**, at han

¹Sammensat verbum: Modtage = tage imod

²Verbalsubstantiv

³ Fremmedord

⁴ Fremmedord

⁵ Fremmedord

⁶ Fremmedord

øst for det østligste hus i Vágur **kørte** ud af vejen og **påkørte**⁷ 9 autoværnspæle⁸, ca. 40 meter hegn og ca. 15 hegnpæle, med stor materiel skade på personbil, hegn og pæle til følge, hvorefter han **forlod** uhedsstedet uden at anmelde uheldet til politiet.

III

straffelovens § 279 – bedrageri⁹ – ved den 14. april 2008, med hensigt til uberettiget at få udbetalt kr. 160.537,46 i skadeserstatning, telefonisk at have anmeldt til forsikringselskabet Tryggingafelagið Føroyar, at personbil _____ søndag den 14. april 2008 var blevet brugsstjålet¹⁰, ligesom han den 17. april 2008 **indleverede** skriftlig skadeanmeldelse til Tryggingafelagið Føroyar, hvor han **anførte**, at hans personbil _____ var blevet stjålet¹¹, samt at han intet **vidste** om det, idet han **lå** hjemme og **sov**, hvilket ikke **var** korrekt¹², jf. det under forhold II beskrevne.

IV

straffelovens § 165 – ved den 16. april 2008 ca. kl. 14.00 personligt at have henvendt sig til politistationen¹³ i Tvøroyri og i strid med sandheden at have anmeldt, at hans bil – personbil _____ som den 14. april 2008 umiddelbart inden kl. 00.48 **havde været involveret** i et færdselsuheld, uberettiget **var fjernet** udenfor bopælen _____ den 13. april 2008 efter ca. kl. 23.30.

Anklagemyndigheden **har** endvidere **påstået**, at tiltalte skal frakendes¹⁴ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves¹⁵ kørekort, dog ikke knallert, og at frakendelsen **skal ske** ubetinget, jf. færdselslovens § 59.

Tiltalte **har erkendt** sig skyldig i forhold I. Dog **fandt** kørslen ikke sted i tidsrummet mellem ca. 23 og 23.30, men ved omkring 21 – 21.30 tiden.

Tiltalte **har nægtet** sig skyldig i forhold II.

Tiltalte **har nægtet** sig skyldig i forhold III. Tiltalte **har erkendt** at have anmeldt forholdet som anført i anklageskriftet, men der **var** ikke tale om en uberettiget anmeldelse¹⁶.

Tiltalte **har nægtet** sig skyldig i forhold IV. Tiltalte **har erkendt** at have anmeldt forholdet som anført i anklageskriftet, men der **var** ikke tale om en anmeldelse¹⁷ i strid med sandheden.

---

⁷Sammensat verbum: Påkøre = køre over/ned

⁸Fremmedord

⁹Verbalsubstantiv

¹⁰Passiv

¹¹Passiv

¹²Fremmedord

¹³Fremmedord

¹⁴Passiv

¹⁵Passiv

¹⁶Verbalsubstantiv

Der **er** under sagen **afgivet** forklaring¹⁸ af tiltalte og vidneforklaringer¹⁹ af _____, politiassistent²⁰ _____ og _____.

Forklaringerne²¹ **er gengivet** i retsbogen, hvortil der henvises²².

Der blev i forhold II den 14. april 2008 kl. 02.10 taget²³ en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der fundet²⁴ en mindsteværdi²⁵ på 1,61 promille²⁶ alkohol²⁷.

Der **har** endvidere **været fremlagt**²⁸ oversigtskort og fotomappe af uheldsstedet, ligesom der **er dokumenteret**²⁹ fra en oplysningsrapport med teleoplysninger³⁰.

De i forhold III og IV anmeldelser³¹ **er dokumenteret**³².

Rettens bemærkninger³³:

Tiltalte findes³⁴ i forhold II overensstemmelse med sin erkendelse³⁵, der understøttes³⁶ af sagens oplysninger, skyldig i forhold I, idet det dog lægges³⁷ til grund, at kørslen **fandt** sted ved omkring 21 – 21.30 tiden.

I forhold II lægges³⁸ det i overensstemmelse³⁹ med _____ forklaring⁴⁰ til grund, at tiltalte kort efter uheldet **ringede** til hende og **sagde**, at han **var kørt** af vejen, og at bilen **var smadret**. Forklaringen⁴¹ understøttes⁴² af de foreliggende teleoplysninger⁴³, samt af de af vidnerne _____ og _____ afgiven forklaringer⁴⁴.

---

¹⁷Verbalsubstantiv

¹⁸Verbalsubstantiv og fagterm

¹⁹Verbalsubstantiv

²⁰Fremmedord

²¹Verbalsubstantiv

²²Passiv

²³Passiv

²⁴Passiv

²⁵Fagterm

²⁶Fremmedord

²⁷Fremmedord

²⁸Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

²⁹Fremmedord

³⁰Verbalsubstantiv

³¹Verbalsubstantiv

³²Fremmedord

³³Verbalsubstantiv

³⁴Passiv

³⁵Verbalsubstantiv

³⁶Passiv

³⁷Passiv

³⁸Passiv

³⁹Verbalsubstantiv

⁴⁰Verbalsubstantiv

⁴¹Verbalsubstantiv

⁴²Passiv

⁴³Verbalsubstantiv

⁴⁴Verbalsubstantiv

Tiltalte findes⁴⁵ derfor, idet de øvrige faktiske omstændigheder i anklageskriftet lægges⁴⁶ til grund, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Det af _____, forklarede om, at hun ved 22.30 – 23.30 tiden så, at tiltalte lå og sov, samt det af _____ forklarede om, at han ved 00.15 tiden hørte musik fra tiltaltes værelse, kan ikkføre til et andet resultat.

Som følge heraf, og da tiltalte i forholdene III og IV har erkendt de faktiske omstændigheder i forbindelse med indgivelsen⁴⁷ af anmeldelserne⁴⁸, der understøttes⁴⁹ af sagens oplysninger, findes⁵⁰ tiltalte også i disse forhold skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Straffen fastsættes⁵¹ til fængsel i 4 måneder, jf. færdselslovens § 58, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, færdselslovens § 58, stk. 1, jf. § 16, stk. 1, færdselslovens § 58 a, stk. 1, nr. 1, § 23, stk. 1 og § 26, skt. 3, straffelovens § 285, jf. § 279 og straffelovens § 165.

I medfør af straffelovens § 58, stk. 1, jf. § 56, udsættes⁵² fuldbyrdelsen⁵³ af 3 måneder af straffen som nedenfor bestemt.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde⁵⁴ på 18.000 kr., jf. straffelovens § 58, stk. 2.

Forvandlingsstraffen⁵⁵ for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendes⁵⁶ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves⁵⁷ kørekort, dog ikke knallert, i 2 år fra i dag, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59 b.

THI KENDES⁵⁸ FOR RET:⁵⁹

Tiltalte _____ straffes⁶⁰ med fængsel i 4 måneder.

Fuldbyrdelsen⁶¹ af 3 måneder af straffen udsættes⁶² og bortfalder⁶³ efter en prøvetid på 2 år fra i dag på betingelse⁶⁴ af at tiltalte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold.

---

⁴⁵Passiv

⁴⁶Passiv

⁴⁷Verbalsubstantiv

⁴⁸Verbalsubstantiv

⁴⁹Passiv

⁵⁰Passiv

⁵¹Passiv

⁵²Passiv

⁵³Verbalsubstantiv

⁵⁴Fagterm

⁵⁵Fagterm

⁵⁶Passiv

⁵⁷Passiv

⁵⁸Passiv

⁵⁹Fagterm

⁶⁰Passiv

⁶¹Verbalsubstantiv

Tiltalte **skal betale** en tillægsbøde⁶⁵ på 18.000 kr.

Forvandlingsstraffen⁶⁶ for bøden **er** fængsel i 10 dage.

Tiltalte skal fratages⁶⁷ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves⁶⁸ kørekort, dog ikke knallert, i 2 år fra i dag.

Tiltalte **skal betale** sagens omkostninger.

Jóannes Madsen

---

⁶²Passiv

⁶³Sammensat verbum: Bortfalde = falde bort

⁶⁴Verbalsubstantiv

⁶⁵Fagterm

⁶⁶Forvandlingsstraf

⁶⁷Passiv

⁶⁸Passiv

DOM

Afsagt den 6. september 2010

Rettens nr. 1-197/2010
56P1-73251-00006-09

Politiets nr.

Anklagemyndigheden
mod _____
født den _____
boende _____

Anklageskrift og tillægsanklageskrift fra Landfogeden på Færøerne **er modtaget**¹ henholdsvis den 24. marts 2010 og 16. august 2010.

_____ **er tiltalt** for overtrædelse² af

1

straffelovens § 244, tildels forsøg herpå, jf. samme love § 21, alt jf. § 247 – ved den 12. december 2009 i perioden³ mellem ca. kl. 18 og ca. kl. 20 som tidligere dømt for vold at have forøvet vold mod _____ idet tiltalte

- **kastede** en gryde mod forurettede, som **undgik** at blive ramt, idet gryden **ramte** en glastrude, som **knustes**, hvorved forurettede blev ramt⁴ af glasskår, ligesom
- tiltalte **skubbede** forurettede omkuld, hvorved hun **væltede** ned på en kasse, hvorefter
- tiltalte, da forurettede **var kommet** op at stå, **tog** fat om halsen på forurettede med den ene hånd og **pressede** hende ned mod kassen, og efterfølgende
- **tildelte** forurettede to slag i hovedet med en legetøjspistol, hvorefter tiltalte
- **skubbede** forurettede ud af hoveddøren, hvorved hun **faldt** omkuld på jorden, hvorefter han
- på ny **tog** fat om forurettedes hals med den ene hånd.

2

straffelovens § 291, stk. 1 – hærværk – ved den 30. maj ca. kl. 21.34 at have ødelagt en vinduesvisker på personbil _____ der **holdt** parkeret i _____ og ridset i lakken på bilens front.

¹Sammensat verbum: Modtage = tage imod

²Verbalsubstantiv

³Fremmedord

⁴Passiv

straffelovens § 244, jf § 247 – vold – ved som tidligere straffet for vold – den 24. juni 2010 ca. kl. 21.50 i Glitnir, Gr. Kambansgøta 13, Tórshavn, at have udøvet vold mod bartender _____, idet tiltalte slog _____ en gang i ansigtet med flad hånd, hvorefter han trådte _____ hårdt to gange på foden og tildelte ham et knytnæveslag i ansigtet – alt med hævelse⁵ på højre kindben og ømhed i foden til følge.

straffelovens § 244, jf. § 247 – vold – ved som tidligere straffet for vold – den 8. juli 2010 ca kl. 04.45 ud for _____, Tórshavn, at have udøvet vold mod _____ idet tiltalte smed en barnestol ud på vejen i retning mod _____, hvorefter han tildelte hende et knytnæveslag på siden af hovedet, så hun faldt om på jorden, ligesom han sparkede hende kraftigt i hovedet eller på kroppen – alt med buler og hævelse⁶ i ansigtet til følge.

§ 1, stk. 2, jf. § 3 i anordning⁷ nr. 347 af 21. december 1956 for Færøerne om euforiserende⁸ stoffer med senere ændring⁹, jf. Sundhedsministeriets bekendtgørelse¹⁰ nr. 698 af 31. august 1993 § 2, stk. 1 og stk. 2, jf. liste A. nr. 1, - ved den 8. juli 2010 ca. kl. 04.45 på adressen¹¹ _____, Tórshavn, at have været i besiddelse¹² af 14,31 g. amfetamin, hashmix og rygeremedier¹³ i form af en pesolavægt.

færdselslovens § 18, stk. 1, 2. pkt. og 42 c, stk. 1 – kørsel uden at have medbragt¹⁴ kørekort og uden styrthjelm – ved den 2. juni 2010 ca kl. 12.20 i Tórshavn at have ført motorcykel _____ af Landevejen mod øst uden at have medbragt¹⁵ gyldigt kørekort og uden at anvende fastspændt styrthjelm.

---

⁵Verbalsubstantiv

⁶Verbalsubstantiv

⁷Verbalsubstantiv

⁸Fremmedord

⁹Verbalsubstantiv

¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹Fremmedord

¹²Verbalsubstantiv

¹³Fremmedord

¹⁴Sammensat verbum: Medbringe = bringe noget med

¹⁵Sammensat verbum: Medbringe = bringe noget med

færdselslovens § 16, stk. 1 – spirituskørsel¹⁶ – ved den 26. juni 2010 ca. kl. 14.05 i Tórshavn at have ført personbil _____ ad Eystari Ringvej mod øst efter at have indtaget spiritus¹⁷ i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen¹⁸ i blodet under eller efter kørslen **oversteg**¹⁹ 2,0 promille²⁰.

færdselslovens § 18, stk. 1. 2. pkt. – kørsel uden at have medbragt²¹ kørekort – ved den 2. juli 2010 ca. kl. 19.40 at have ført motorcykel _____ ad Yviri við Strond i Tórshavn uden at have medbragt²² gyldigt kørekort.

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand²³ om fængselsstraf og en tillægsbøde²⁴.

Anklagemyndigheden **har** endvidere **nedlagt** påstand²⁵ om ubetinget førerretsfrakendelse²⁶ i medfør af færdselslovens § 59.

Tiltalte **har erkendt** sig delvist skyldig.

Der **er** under sagen **afgivet** forklaring²⁷ af tiltalte og vidneforklaringer²⁸ af _____, _____, _____ og _____.

Forklaringerne²⁹ **er gengivet** i retsbogen, hvortil der henvises³⁰.

Der **har** i forhold **1 været fremlagt**³¹ en fotomappe og en politiattest af 17. januar 2010, hvoraf **fremgår**, at der ved undersøgelse³² af _____ den 12. december 2009, kl 19.21, blev konstateret³³ følgende objektive³⁴ fund:

„1) Yvirfladisk ekskoriatióin³⁵ við megin á hövðinum, sum **bløðir** illa. Neyðugt **er** ikki at seyma“

¹⁶Fremmedord

¹⁷Fremmedord

¹⁸Fremmedord

¹⁹Sammensat verbum: Overstige = stige op over

²⁰Fremmedord

²¹Sammensat verbum: Medbringe = bringe noget med

²²Sammensat verbum: Medbringe = bringe noget med

²³Fagterm

²⁴Fagterm

²⁵Fagterm

²⁶Verbalsubstantiv

²⁷Verbalsubstantiv og fagterm

²⁸Verbalsubstantiv

²⁹Verbalsubstantiv

³⁰Passiv

³¹Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

³²Verbalsubstantiv

³³Passiv og fremmedord

³⁴Fagterm

Der **har** i forhold 3 **været fremlagt**³⁶ en politiattest af 25. juni 2010, hvoraf **fremgår**, at der ved undersøgelse³⁷ af _____, den 25. juli 2010, kl. 1.15, blev konstateret³⁸ følgende objektive³⁹ fund:

„1) rødt mærke på højre kindben ca. 2 cm x 1,5 cm stort. Højre storetå**er** hævet og lettere rødmende“

Der **har** i forhold 4 **været fremlagt**⁴⁰ en fotomappe og en politiattest af 3. august 2010, hvoraf **fremgår**, at der ved undersøgelse⁴¹ af _____ den 8. juli 2010, kl. 15.09, blev konstateret⁴² følgende objektive⁴³ fund:

„1. Kraftig hævelse⁴⁴ sv.t. øvre og nedre hø. øjenlåg samt tindingen. Området ses⁴⁵ også misfarvet. Ingen blødning⁴⁶ i selve øjet.

2. Tommelen ses⁴⁷ hævet og misfarvet. Direkte og indirekte ømhed sv.t. yderstykket. Pt **siger** der **er** let **nedsat** følesans sv.t. pulpa⁴⁸. Normale vaskulære⁴⁹ forhold.“

Der **har** i forhold 5 **været fremlagt**⁵⁰ en fotomappe og en kosterrapport⁵¹.

Der **har** i forhold 7 **været fremlagt**⁵² en erklæring⁵³ fra Retskemisk Afdeling, Københavns Universitet, hvorefter der i en blodprøve, udtaget⁵⁴ af tiltalte den 25. juni 2010, kl. 14.40, blev fundet⁵⁵ en mindsteværdi⁵⁶ på 1,20 promille⁵⁷ alkohol⁵⁸.

Tiltaltes kørekort **har været inddraget** af politiet siden den 15. juli 2010.

Tiltalte **er** tidligere **straffet**

---

³⁵Fremmedord

³⁶Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

³⁷Verbalsubstantiv

³⁸Passiv

³⁹Fremmedord

⁴⁰Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

⁴¹Verbalsubstantiv

⁴²Passiv og fremmedord

⁴³Fremmedord

⁴⁴Verbalsubstantiv

⁴⁵Passiv

⁴⁶Verbalsubstantiv

⁴⁷Passiv

⁴⁸Fremmedord

⁴⁹Fremmedord

⁵⁰Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

⁵¹Fagterm

⁵²Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

⁵³Verbalsubstantiv

⁵⁴Sammensat verbum: Udtage = tage ud

⁵⁵Passiv

⁵⁶Fagterm

⁵⁷Fremmedord

⁵⁸Fremmedord

ved Færøernes rets dom af 9. maj 2007 med fængsel i 1 år og en tillæggsbøde⁵⁹ på 9.500 kr., samt frakendelse⁶⁰ af førerretten i 1 år fra den 11. februar 2006, for overtrædelse⁶¹ af blandt andet straffelovens § 244 og lovgivningen⁶² om euforiserende⁶³ stoffer og færdselslovens § 16, stk. 1 (spirituskørsel⁶⁴), og

ved bødevedtagelse⁶⁵ af 27. februar 2009 med en bøde på 300 kr. for overtrædelse⁶⁶ af lovgivningen⁶⁷ om euforiserede⁶⁸ stoffer.

Tiltalte blev for straffen i henhold til dommen af 9. maj 2007 prøveløsladt⁶⁹ den 29. august 2008 med en prøvetid på 2 år. Reststraffen⁷⁰ var fængsel i 64 dage.

Tiltalte har under sagen været frihedsberøvet⁷¹ fra den 8. juli 2010.

Rettens bemærkninger⁷²:

Det lægges⁷³ i forhold 1 – efter den af _____, afgivne vidneforklaring⁷⁴, der understøttes⁷⁵ af de objektive⁷⁶ fund, samt til dels den af tiltalte afgivne forklaring⁷⁷ – til grund, at tiltalte skubbede _____ omkuld ned på noget legetøj, ligesom tiltalte, mens _____ lå nede, tog om hendes hals for at holde hende nede. Endvidere findes⁷⁸ det bevist, at tiltalte tildelte _____ to slag i hovedet med en legetøjspistol og efterfølgende skubbede hende ud af hoveddøren, hvorved hun faldt omkuld på jorden.

Tiltalte findes⁷⁹ med disse bemærkninger⁸⁰ skyldig i overenstemmelse med anklagaskriftet.

Det bemærkes⁸¹, at det ved de afgivne forklaringer⁸² ikke findes⁸³ bevist, at tiltalte havde hensigt til at ramme _____ med en gryde eller at hun blev ramt⁸⁴ af glasskår, ligesom

---

⁵⁹ Fagterm

⁶⁰ Verbalsubstantiv

⁶¹ Verbalsubstantiv

⁶² Verbalsubstantiv

⁶³ Fremmedord

⁶⁴ Fremmedord

⁶⁵ Verbalsubstantiv

⁶⁶ Verbalsubstantiv

⁶⁷ Verbalsubstantiv

⁶⁸ Fremmedord

⁶⁹ Passiv

⁷⁰ Fagterm

⁷¹ Sammensat verbum: Frihedsberøve = berøvet friheden og fagspecifikt

⁷² Verbalsubstantiv

⁷³ Passiv

⁷⁴ Verbalsubstantiv

⁷⁵ Passiv

⁷⁶ Fremmedord

⁷⁷ Verbalsubstantiv

⁷⁸ Passiv

⁷⁹ Passiv

⁸⁰ Verbalsubstantiv

⁸¹ Passiv

⁸² Verbalsubstantiv

⁸³ Passiv

det ikke **er bevist**, at tiltalte, efter at _____ **var faldet** omkuld uden for hoveddøren, påny **tog** fat om _____ hals.

Tiltalte frifindes⁸⁵ derfor for denne del af tiltalen, herunder for anklagaskriftets henvisning⁸⁶ til straffelovens § 21 om forsøg.

Tiltalte frifindes⁸⁷ i forhold 2 i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand for at have ridset i bilens lak.

I øvrigt findes⁸⁸ tiltalte i overensstemmelse med sin erkendelse⁸⁹, der understøttes⁹⁰ af sagens oplysninger⁹¹, skyldig i overensstemmelse med anklagaskriftet.

Det lægges⁹² i forhold 4 – efter den af _____ afgivne vidneforklaring⁹³, der understøttes⁹⁴ af de objektive⁹⁵ fund, samt til dels af den af tiltalte afgivne forklaring – til grund, at tiltalte **skubbede** _____ så hun **faldt** om på jorden, hvorefter han **sparkede** hende kraftigt i hovedet med de i anklagaskriftet nævnte skader til følge.

Det findes⁹⁶ ikke bevist, at tiltalte **havde** forsæt til at ramme _____ med barnestolen, eller at han **tildelte** _____ et slag på siden af hovedet, hvorfor tiltalte frifindes⁹⁷ for denne del af tiltalen.

I forhold 5 findes⁹⁸ tiltalte i overensstemmelse med sin erkendelse⁹⁹, der understøttes¹⁰⁰ af sagens oplysninger¹⁰¹, skyldig i at have været i besiddelse¹⁰² af noget hashmix.

Uanset, at der på adressen¹⁰³ blev fundet¹⁰⁴ amfetamin og en pesolavægt, findes¹⁰⁵ der ved de afgivne forklaringer¹⁰⁶, hvorefter tiltalte ikke **boede** på adressen¹⁰⁷, hvor der ligeledes færdedes¹⁰⁸ mange andre, ikke at være ført tilstrækkeligt bevis for tiltaltes skyld.

---

⁸⁴ Passiv

⁸⁵ Passiv

⁸⁶ Verbalsubstantiv

⁸⁷ Passiv

⁸⁸ Passiv

⁸⁹ Verbalsubstantiv

⁹⁰ Passiv

⁹¹ Verbalsubstantiv

⁹² Passiv

⁹³ Verbalsubstantiv

⁹⁴ Passiv

⁹⁵ Fremmedord

⁹⁶ Passiv

⁹⁷ Passiv

⁹⁸ Passiv

⁹⁹ Verbalsubstantiv

¹⁰⁰ Passiv

¹⁰¹ Verbalsubstantiv

¹⁰² Verbalsubstantiv

¹⁰³ Fremmedord

¹⁰⁴ Passiv

¹⁰⁵ Passiv

¹⁰⁶ Verbalsubstantiv

Tiltalte frifindes¹⁰⁹ derfor i øvrigt for den rejste tiltale.

Tiltalte findes¹¹⁰ i forholdene 6 til 8 i overensstemmelse med sin erkendelse¹¹¹ der understøttes¹¹² af sagens oplysninger¹¹³, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Straffen, der efter straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk.2, fastsættes¹¹⁴ som en fællesstraf¹¹⁵, der tillige omfatter reststraffen¹¹⁶ på 64 dage, udmåles¹¹⁷ til fængsel i 6 måneder og en bøde på 1.500 kr., jf. straffelovens § 244, jf. § 247, straffelovens § 291, stk. 1, § 3, jf. § 1, stk. 2 i anordning¹¹⁸ nr. 347 af 21. december 1956 for Færøerne om euforiserende¹¹⁹ stoffer med senere ændringer¹²⁰, jf. Sundhedsministeriets bekendtgørelse¹²¹ nr. 698 af 31. august 1993 § 2, stk. 1 og stk. 2, jf. liste A, nr. 1, færdselslovens § 58, stk. 1, nr. 1, jf § 42 c, stk. 1, samt færdselslovens § 58, stk. 1, jf. § 16, stk. 1.

Forvandlingsstraffen¹²² for bøden er fængsel i 6 dage.

Der er ved straffens udmåling¹²³ navnlig lagt vægt på den efter forholdene 1, 2 og 4 udførte vold, der er begået i prøvetiden efter prøveløsladelse¹²⁴ for ligartet kriminalitet¹²⁵.

Tiltalte frakendes¹²⁶ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves¹²⁷ kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 15. juli 2010, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59 b.

THI KENDES¹²⁸ FOR RET:¹²⁹

Tiltalte, _____ straffes¹³⁰ med en fællesstraf¹³¹ på fængsel i 6 måneder og en bøde på 1.500 kr.

---

¹⁰⁷Fremmedord

¹⁰⁸Passiv

¹⁰⁹Passiv

¹¹⁰Passiv

¹¹¹Verbalsubstantiv

¹¹²Passiv

¹¹³Verbalsubstantiv

¹¹⁴Passiv

¹¹⁵Fagterm

¹¹⁶Fagterm

¹¹⁷Passiv

¹¹⁸Verbalsubstantiv

¹¹⁹Fremmedord

¹²⁰Verbalsubstantiv

¹²¹Verbalsubstantiv

¹²²Fagterm

¹²³Verbalsubstantiv

¹²⁴Verbalsubstantiv

¹²⁵Fremmedord

¹²⁶Passiv

¹²⁷Passiv

¹²⁸Passiv

¹²⁹Fagterm

¹³⁰Passiv

Forvandlingsstraffen¹³² for bøden **er** fængsel i 6 dage.

Tiltalte fratages¹³³ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves¹³⁴ kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 15. juli 2010.

Tiltalte **skal betale** sagens omkostninger.

Jóanes Madsen

---

¹³¹Fagterm

¹³²Fagterm

¹³³Passiv

¹³⁴Passiv

DOM

Afsagt den 30. november 2009

Rettens nr. 1-578/2009
56K1-72243-00003-09

Politiets nr.

Anklagemyndigheden
mod _____Anklageskrift fra Landfogeden på Færøerne **er modtaget**¹ den _____
_____ **er tiltalt** for overtrædelse² af

I

blufærdighedskrænkelser³ og anden kønslig omgængelse⁴ end samleje med et barn efter straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1 og stk. 2, jf. stk. 1 – ved i perioden⁵ fra 1995 til 2006 på adressen⁶ _____ utallige gange at have haft anden kønslig omgang med sin kones barnebarn _____, født den _____, og krænket hendes blufærdighed, idet han **befølte** hende på lårene og i skridtet såvel uden på som under tøjet, **befølte** hende i skeden med en finger, **tungekyssede** hende, **slikkede** hende i skridtet og herunder en enkelt gang **stak** sin tunge op i hendes skede, ligesom han i et enkelt tilfælde **formåede** hende til at beføle hans blottede lem, en gang **førte** sit erigerede⁷ lem mod hendes baller og skede, og en gang **blottede** sig foran hende i badeværelset, alt imens han **befølte** sig selv,

II

blufærdighedskrænkelser⁸ og anden kønslig omgængelse⁹ end samleje med et barn efter straffelovens § 224 jf. § 222, stk. 1 og stk. 2 jf. stk. 1 – ved i perioden¹⁰ fra 2001 til 2006 på adressen¹¹ _____ utallige gange at have haft anden kønslig omgang med sin kones barnebarn _____, født den _____, og krænket hendes

¹Sammensat verbum: Modtage = tage imod²Verbalsubstantiv³Verbalsubstantiv⁴Verbalsubstantiv⁵Fremmedord⁶Fremmedord⁷Fremmedord⁸Verbalsubstantiv⁹Verbalsubstantiv¹⁰Fremmedord¹¹Fremmedord

blufærdighed, idet han **befølte** hende på lårene og i skridtet såvel uden på som under tøjet, **befølte** hende i skeden med en finger, **stak** en og flere fingre op i hendes skede og anus¹², **slikkede** hende i skridtet og anus¹³ to til tre gange, ligesom han i et enkelt tilfælde **sendte** hende en sms, hvoraf **fremgik**, at han **lå** i sengen og **onanerede**, mens han **tænkte** på hende.

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand¹⁴ om fængselsstraf.

Tiltalte **har delvist erkendt** sig skyldig.

Der **er** under sagen **afgivet**¹⁵ forklaring¹⁶ af tiltalte og vidneforklaringer¹⁷ af _____ og _____. Forklaringerne¹⁸ **er gengivet** i retsbogen, hvortil der henvises¹⁹.

Rettens bemærkninger²⁰:

Tiltalte **har erkendt** at have udsat _____ og _____ for seksuelle overgreb, men han **har bestridt**, at overgrebene **har haft** det omfang og den karakter, der **fremgår** af tiltalen.

Retten **finder** det ubetænkeligt at lægge vægt på _____ og _____ forklaringer²¹, der **er** detaljerede, sikre og overbevisende. Retten **forkaster** derfor tiltaltes forklaring²² om de seksuelle overgrebs mindre omfang og mindre alvorlige karakter.

På den baggrund **finder** retten det **godtgjort**, at tiltalte **er** skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet, dog således, at det efter _____ forklaring²³ ikke kan anses²⁴ for godtgjort, at tiltalte **blottede** sig i badet mens han **befølte** sig selv, og at han **befølte** hende i skeden med en finger, ligesom det efter _____ forklaring²⁵ alene kan anses²⁶ for godtgjort, at tiltalte med fingeren **befølte** _____ i skridtet og ved endetarmsåbningen, og ikke at tiltalte **stak** en eller flere fingre op i hendes skede eller endetarmsåbning.

Straffen fastsættes²⁷ til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1 og stk. 2, jf. stk. 1, og § 232.

---

¹²Fremmedord

¹³Fremmedord

¹⁴Fagterm

¹⁵Fagterm

¹⁶Verbalsubstantiv

¹⁷Verbalsubstantiv

¹⁸Verbalsubstantiv

¹⁹Passiv

²⁰Verbalsubstantiv

²¹Verbalsubstantiv

²²Verbalsubstantiv

²³Verbalsubstantiv

²⁴Passiv

²⁵Verbalsubstantiv

²⁶Passiv

²⁷Passiv

Det findes²⁸ i overensstemmelse med § 908, stk. 4, i retsplejeloven for Færøerne ubetænkeligt at straffe for overtrædelse²⁹ af straffelovens § 232, selv om ”§ 232” ikke er nævnt i anklageskriftet, idet ”blufærdighedskrænkelser³⁰” udtrykkeligt er angivet som en del af tiltalen.

Ved straffastsættelsen³¹ er det tagethensyn til overgrebenes karakter og omfang.

De af _____ og _____ nedlagte påstande³² om tortgodtgørelse³³ og erstatning³⁴ tages³⁵ til følge som nedenfor bestemt. Det er herved lagt til grund, at erstatningsansvaret er indtrådt før erstatningsansvarslovens ikrafttræden³⁶ for Færøerne.

THI KENDES³⁷ FOR RET:³⁸

Tiltalte _____, straffes³⁹ med fængsel i 1 år og 6 måneder.

Tiltalte betaler sagens omkostninger.

Tiltalte skal inden 14 dage betale

31.752 kr. til _____ og

21.940 kr. til _____.

Henrik Møller

---

²⁸Passiv

²⁹Verbalsubstantiv

³⁰Verbalsubstantiv

³¹Verbalsubstantiv

³²Fagterm

³³Fremmedord, verbalsubstantiv og fagterm

³⁴Verbalsubstantiv

³⁵Passiv

³⁶Verbalsubstantiv

³⁷Passiv

³⁸Fagterm

³⁹Passiv

Den 6. juli 2010 afsagdes¹ i SS nr. 00517/08

Anklagemyndigheden

mod _____

født den _____

boende _____

Følgende

DOM:

Anklageskrift og tillægsanklageskrift² fra Landfogeden på Færøerne er modtaget³ henholdsvis den 3. september 2008, 30. januar 2009 og 13. april 2010.

_____ er tiltalt for overtrædelse⁴ af

I

straffelovens § 286, stk. 2, jf. § 279 – bedrageri⁵ af særlig grov beskaffenhed- ved i perioden⁶ fra august 2005 til maj 2007 som medlem af bestyrelsen i _____ svigagtig for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding at have oprettet konto⁷ i foreningens navn i Eik Bank, med det formål at misbruge kontoen⁸, hvorefter han fik overført indtægter tilhørende⁹ foreningen på 379.469,07 til kontoen¹⁰ og modtog¹¹ 11.500 kr. kontant¹² tilhørende¹³ foreningen vel vidende at han ikke ville afregne med foreningen, hvilket medførte¹⁴ tab for foreningen på 360.969,07 kr.

subsidiært¹⁵ for overtrædelse¹⁶ af

¹Passiv

²Fagterm

³Sammensat verbum: Modtage = tage imod

⁴Verbalsubstantiv

⁵Verbalsubstantiv

⁶Fremmedord

⁷Fremmedord

⁸Fremmedord

⁹Sammensat verbum: Tilhøre = høre til

¹⁰Fremmedord

¹¹Sammensat verbum: Modtage = tage imod

¹²Fremmedord

¹³Sammensat verbum: Tilhøre = høre til

¹⁴Sammensat verbum: Medføre = føre med

¹⁵Fremmedord og fagterm

¹⁶Verbalsubstantiv

straffelovens § 286, stk. 2, jf. § 278, stk. 1. nr. 3, underslæb af særlig grov beskaffenhed - ved i perioden¹⁷ fra august 2005 til maj 2007 som medlem af bestyrelsen i _____ for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, uretmæssigt at have forbrugt 275.979,07 kr., der **tilhørte**¹⁸ foreningen men **var** i hans varetægt, idet han uden foreningens samtykke **oprettede** en konto¹⁹ i foreningens navn, hvortil der blev overført²⁰ indtægter der **vedrørte** foreningen på 379.469,07 kr., ligesom han kontant²¹ **modtog**²² 11.500 kr., hvoraf han **betalte** 30.000 kr, til foreningen og **havde** udgifter til forplejning.

II

straffelovens § 171, stk. 1, dokumentfalsk²³ - ved fredag den 28. november 2008 i Tórshavn i forretningen _____ for at skuffe i retsforhold at have oplyst at være _____ og bestemt _____ at udlevere sig tøj til en samlet værdi af kr. 4.155, idet han falskeligt **underskrev**²⁴ kvitteringen med navnet _____ alt uagtet han **savnede** evne og/eller vilje at betale for varerne.

III

straffelovens § 279 for bedrageri²⁵ - ved først i september 2009 ved telefonisk henvendelse²⁶ til _____ og _____ der **var** på nátaveiðu med båden _____ nord for Færøerne, i navnet Magni Arge, Atlantic Airways eller Atlantic Cargo, at have bestilt 40 stk. nátar á 30 kr., som blev leveret²⁷ i en garage²⁸ på adressen²⁹ _____ Tórshavn, idet tiltalte retsstridigt **fremkaldte** og **udnyttede** den vildfarelse³⁰ hos de pågældende, at nátarnir ville blive betalt³¹ af Atlantic Airways/Atlantic Cargo, hvilket, da dette ikke **var** tilfældet ligesom tiltalte **savnede** evne og/eller vilje til at rette for sig, **bevirkede** at _____ og _____ påførtes³² formuetab på kr. 1.200,00.

IV

færdselslovens § 16, stk. 1 – spirituskørsel³³ - ved lørdag den 27. februar 2010 ca. kl. 22.40 at have ført varebil _____ ad Sjógøta mod øst til P-pladsen ved Eik Banki efter at have

¹⁷Fremmedord

¹⁸Sammensat verbum: Tilhøre = høre til

¹⁹Fremmedord

²⁰Passiv

²¹Fremmedord

²²Sammensat verbum: Modtage = tage imod

²³Fremmedord

²⁴Sammensat verbum: Underskrive = skrive under

²⁵Verbalsubstantiv

²⁶Verbalsubstantiv

²⁷Passiv

²⁸Fremmedord

²⁹Fremmedord

³⁰Verbalsubstantiv

³¹Passiv

³²Passiv

³³Fremmedord

indtaget spiritus³⁴ i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen³⁵ i blodet under eller efter kørslen **oversteg** 0,80 promille³⁶.

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand³⁷ om frihedsstraf³⁸.

Anklagemyndigheden **har** i forhold I **påstået** domfældelse³⁹ efter den subsidiære⁴⁰ påstand⁴¹.

Anklagemyndigheden **har påstået**, at tiltalte skal frakendes⁴² retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves⁴³ kørekort, dog ikke knallert, og at frakendelsen⁴⁴ **skal ske** ubetinget, jf. færdselslovens § 59.

Tiltalte **har nægtet** sig skyldig.

_____ **har påstået** tiltalte dømt til at betale 295.459,07 kr. i erstatning⁴⁵ til _____.

_____ v/ _____ **har påstået** tiltalte dømt til at betale 195 kr. i erstatning⁴⁶ til _____.

Tiltalte **har påstået** frifindelse⁴⁷ for erstatningspåstandene.

Der **er** under sagen **afgivet** forklaring⁴⁸ af tiltalte og vidneforklaringer⁴⁹ af _____, _____, _____, _____, _____ og _____. Forklaringerne⁵⁰ **er gengivet** i retsbogen, hvortil der henvises⁵¹.

Der blev den 27. februar 2010 kl. 23:30 og den 28. februar 2010 kl. 00.44 taget⁵² blodprøver fra tiltalte. I blodprøverne blev der fundet⁵³ mindsteværdier⁵⁴ på henholdsvis 2,11 og 1,92 promille⁵⁵ alkohol⁵⁶.

³⁴Fremmedord

³⁵Fremmedord

³⁶Fremmedord

³⁷Fagterm

³⁸Fagterm

³⁹Verbalsubstantiv og fagterm (påstå domfældelse)

⁴⁰Fremmedord

⁴¹Fagterm

⁴²Passiv

⁴³Passiv

⁴⁴Verbalsubstantiv

⁴⁵Verbalsubstantiv

⁴⁶Verbalsubstantiv

⁴⁷Verbalsubstantiv

⁴⁸Verbalsubstantiv og fagterm (afgive forklaring)

⁴⁹Verbalsubstantiv

⁵⁰Verbalsubstantiv

⁵¹Passiv

⁵²Passiv

⁵³Passiv

⁵⁴Fagterm

⁵⁵Fremmedord

Tiltaltes kørekort **har været** inddraget af politiet siden den 8. april 2010.

Tiltalte **er** af betydning⁵⁷ for sagen tidligere **straffet**

ved den 15. februar 2006 udenretligt at have vedtaget en bøde på 11.040 kr. og frakendelse⁵⁸ af førerretten i 1 år regnet fra den 14. november 2005 for overtrædelse⁵⁹ af færdselslovens § 16, stk. 1 - spirituskørsel⁶⁰.

Kriminalforsorgen⁶¹ **har foretaget** en personundersøgelse⁶² i medfør af retsplejelovens § 808.

Rettens bemærkninger⁶³:

Forhold I:

Efter de fremlagte⁶⁴ opgørelser⁶⁵ og tiltaltes egen forklaring⁶⁶ **er** det **godtgjort**, at tiltalte på den af ham oprettede konto⁶⁷ **hævede** 275.979,07 kr. Beløbet **er hævet** i den omhandlede⁶⁸ periode⁶⁹ ved løbende kontanthævninger⁷⁰ af mindre beløb. På den baggrund **finder** retten det ubetænkeligt at forkaste tiltaltes forklaring⁷¹ om, at de hævede beløb **er anvendt** til betaling⁷² af regninger for _____ og i øvrigt overført til foreningens andre konti⁷³, idet denne forklaring⁷⁴, selv om der **er givet** tiltalte lejlighed dertil, ikke **er** nærmere **konkretiseret**⁷⁵ eller **sandsynliggjort** udover det, der **fremgår** af tiltalen.

Som sagen **er oplyst** og efter _____, _____ og _____ forklaringer⁷⁶, kan det ikke lægges⁷⁷ til grund, at tiltalte kontant⁷⁸ **har modtaget** mere end 6.500 kr.

Efter tiltaltes forklaring⁷⁹, som på det punkt støttes⁸⁰ af _____ og _____ forklaringer⁸¹, må det endvidere lægges⁸² til grund, at han i forbindelse

---

⁵⁶Fremmedord

⁵⁷Verbalsubstantiv

⁵⁸Verbalsubstantiv

⁵⁹Verbalsubstantiv

⁶⁰Fremmedord

⁶¹Fremmedord

⁶²Verbalsubstantiv

⁶³Verbalsubstantiv

⁶⁴Sammensat verbum: Fremlægge = lægge frem

⁶⁵Verbalsubstantiv

⁶⁶Verbalsubstantiv

⁶⁷Fremmedord

⁶⁸Sammensat verbum: Omhandle = handle om

⁶⁹Fremmedord

⁷⁰Verbalsubstantiv og fremmedord

⁷¹Verbalsubstantiv

⁷²Verbalsubstantiv

⁷³Fremmedord

⁷⁴Verbalsubstantiv

⁷⁵Fremmedord

⁷⁶Verbalsubstantiv

⁷⁷Passiv

⁷⁸Fremmedord

med udlejning⁸³ af foreningens selskabslokale **var berettiget** til at beholde ca. 1.000 kr. som betaling⁸⁴ for rengøring⁸⁵ efter en udlejning⁸⁶. Det findes⁸⁷ derfor efter sagens oplysninger⁸⁸ forsvarligt at lægge til grund, at tiltalte af de hævdede beløb **har været berettiget** til at beholde et beløb, som dog skønmæssigt ikke kan ansættes⁸⁹ til et samlet beløb på mere end 20.000 kr.

Med de nævnte fravigelser⁹⁰ findes⁹¹ tiltalte i øvrigt skyldig i overensstemmelse med den subsidiære⁹² tiltale i forhold I, dog således at der efter størrelsen⁹³ af det uberettiget tilegnede beløb ikke **er** grundlag for at henføre forholdet til straffelovens § 286, stk. 2.

I overensstemmelse med afgørelsen⁹⁴ af straffespørgsmålet tages⁹⁵ erstatningspåstanden til følge som nedenfor bestemt. Det lægges⁹⁶ herved til grund, at tiltalte som anført i tiltalen **har betalt** 30.000 kr. til foreningen. Det øvrige erstatningskrav udskydes⁹⁷ til civilt⁹⁸ søgsmål.

Forhold II:

Efter _____ vidneforklaring⁹⁹ og til dels tiltaltes egen forklaring¹⁰⁰ findes¹⁰¹ det godtgjort, at tiltalte **kvitterede** for modtagelsen¹⁰² af tøj med navnet ”Jákup”. Det findes¹⁰³ derefter godtgjort, at tiltalte **er** skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Erstatningspåstanden tages¹⁰⁴ til følge som nedenfor bestemt.

Forhold III:

Efter tiltaltes forklaring¹⁰⁵ sammenholdt med _____ og _____ vidneforklaringer¹⁰⁶ må det lægges¹⁰⁷ til grund, at tiltalte **bestilte** fuglene til ”Atlantic Cargo”,

---

⁷⁹Verbalsubstantiv

⁸⁰Passiv

⁸¹Verbalsubstantiv

⁸²Passiv

⁸³Verbalsubstantiv

⁸⁴Verbalsubstantiv

⁸⁵Verbalsubstantiv

⁸⁶Verbalsubstantiv

⁸⁷Passiv

⁸⁸Verbalsubstantiv

⁸⁹Passiv

⁹⁰Verbalsubstantiv

⁹¹Passiv

⁹²Fremmedord

⁹³Verbalsubstantiv

⁹⁴Verbalsubstantiv

⁹⁵Passiv

⁹⁶Passiv

⁹⁷Passiv

⁹⁸Fremmedord

⁹⁹Verbalsubstantiv

¹⁰⁰Verbalsubstantiv

¹⁰¹Passiv

¹⁰²Verbalsubstantiv

¹⁰³Passiv

¹⁰⁴Passiv

¹⁰⁵Verbalsubstantiv

som ifølge tegningsudskrift for P/F Atlantic Airways **er** et binavn tilhørende¹⁰⁸ dette selskab. Tiltalte, der efter sin egen forklaring¹⁰⁹ **var bekendt** hermed, **oplyste** ikke sit eget navn i forbindelse med bestillingen¹¹⁰. Tiltalte **må** derfor **have indset**, at _____ og _____ **kunne** gå ud fra, at fuglene ville blive betalt¹¹¹ af Atlantic Airways/Atlantic Cargo. Herefter, og da tiltalte **ikke har vist** nogen vilje til at betale, findes¹¹² tiltalte også skyldig i tiltalen i forhold III.

Erstatningspåstanden tages¹¹³ til følge som nedenfor bestemt.

Forhold IV:

Tiltalte **har** uden forbehold **erkendt** sig skyldig. Tilståelsen¹¹⁴ støttes¹¹⁵ af de oplysninger¹¹⁶, der i øvrigt **foreligger**. Det **er** derfor **bevist**, at tiltalte **er** skyldig i tiltalen i forhold IV.

Uanset oplysningerne¹¹⁷ om tiltaltes alkoholindtagelse¹¹⁸ efter kørslen, findes¹¹⁹ det ubetænkeligt at lægge til grund, at alkoholkoncentrationen¹²⁰ i blodet under eller efter kørslen **har oversteget** 1,5 promille¹²¹ men ikke 2,00 promille¹²².

Straffen fastsættes¹²³ til fængsel i 10 måneder, jf. straffelovens § 172, stk. 1, jf. § 171, stk. 1, § 285, stk. 1, jf. § 278, stk. 1, nr. 3, og § 279 samt færdselslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 6, jf. § 16, stk. 1.

Efter oplysningerne¹²⁴ om tiltaltes personlige og sociale¹²⁵ forhold før og efter gerningerne¹²⁶ findes¹²⁷ det forsvarligt at bestemme, at straffen ikke skal fuldbyrdes¹²⁸, hvis tiltalte **overholder** de betingelser¹²⁹, som **er angivet** nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56,

---

¹⁰⁶Verbalsubstantiv

¹⁰⁷Passiv

¹⁰⁸Sammensat verbum: Tilhøre = høre til

¹⁰⁹Verbalsubstantiv

¹¹⁰Verbalsubstantiv

¹¹¹Passiv

¹¹²Passiv

¹¹³Passiv

¹¹⁴Verbalsubstantiv

¹¹⁵Passiv

¹¹⁶Verbalsubstantiv

¹¹⁷Verbalsubstantiv

¹¹⁸Verbalsubstantiv og fremmedord

¹¹⁹Passiv

¹²⁰Fremmedord

¹²¹Fremmedord

¹²²Fremmedord

¹²³Passiv

¹²⁴Verbalsubstantiv

¹²⁵Fremmedord

¹²⁶Verbalsubstantiv

¹²⁷Passiv

¹²⁸Passiv

¹²⁹Verbalsubstantiv

stk. 2. Tiltalte **skal** herunder **udføre** samfundstjeneste i 200 timer inden for en længstetid¹³⁰ på 1 år.

Tiltalte **skal betale** en tillægsbøde¹³¹ på 9.000 kr., jf. straffelovens § 64, med forvandlingsstraf¹³² som nedenfor bestemt.

Tiltalte frakendes¹³³ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves¹³⁴ kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 8. april 2010, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59b.

THI KENDES¹³⁵ FOR RET:¹³⁶

Tiltalte _____, straffes¹³⁷ med fængsel i 10 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes¹³⁸, hvis tiltalte **overholder** følgende betingelser¹³⁹:

1. Tiltalte **må** ikke **begå** noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.
2. Tiltalte **skal** inden for en længstetid¹⁴⁰ på 1 år fra endelig dom **udføre** ulønnet samfundstjeneste i 200 timer.
3. Tiltalte **skal** i 1 år **være** under tilsyn af Kriminalforsorgen¹⁴¹, og **skal** efter Kriminalforsorgens¹⁴² nærmere bestemmelse¹⁴³ i denne periode¹⁴⁴ **undergive** sig behandling¹⁴⁵ mod misbrug af alkohol¹⁴⁶.

Tiltalte **skal betale** en tillægsbøde¹⁴⁷ på 9.000 kr.

Forvandlingsstraffen¹⁴⁸ for bøden **er** fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendes¹⁴⁹ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves¹⁵⁰ kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 8. april 2010.

---

¹³⁰Fagterm

¹³¹Fagterm

¹³²Fagterm

¹³³Passiv

¹³⁴Passiv

¹³⁵Passiv

¹³⁶Fagterm

¹³⁷Passiv

¹³⁸Passiv

¹³⁹Verbalsubstantiv

¹⁴⁰Fagterm

¹⁴¹Fremmedord

¹⁴²Fremmedord

¹⁴³Verbalsubstantiv

¹⁴⁴Fremmedord

¹⁴⁵Verbalsubstantiv

¹⁴⁶Fremmedord

¹⁴⁷Fagterm

¹⁴⁸Fagterm

Tiltalte **betaler** sagens omkostninger.

Tiltalte **skal** inden 14 dage **betale**

232.479,07 kr. til _____

195 kr. til _____

1.200 kr. til _____

Henrik Møller

---

¹⁴⁹Passiv
¹⁵⁰Passiv

D O M

afsagt den 22. september 2010

Retten nr. ...
Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden
mod
...
cpr-nummer ...

Husk evt. domsmænd

Anklageskrift **er modtaget**¹ den 18. august 2010.

...**er tiltalt** for **spirituskørsel**² **efter færdselslovens § 117, jf. § 53, stk. 1**, ved den 12. marts 2010 omkring kl. 03.03 at have ført personbil XP 50.463 ad Aabyvej ud for nr. 5, Nyker, 3700 Rønne efter at have indtaget spiritus³ i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen⁴ i blodet under eller efter kørslen **oversteg** 0,50 promille⁵.

Påstande

Anklagemyndigheden har **nedlagt påstand**⁶ om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden **har påstået**, at tiltalte skal frakendes⁷ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves⁸ kørekort, og at frakendelsen⁹ **skal ske** ubetinget, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, jf. § 128.

...**har erkendt** sig skyldig.

Sagens oplysninger¹⁰

... **har afgivet** forklaring¹¹, der støtter tilståelsen¹². Forklaringen¹³ **er gengivet** i retsbogen.

---

¹ Sammensat verbum: Modtage = tage imod og passiv

² Fremmedord

³ Fremmedord

⁴ Fremmedord

⁵ Fremmedord

⁶ Fagterm

⁷ Passiv

⁸ Passiv

⁹ Verbalsubstantiv

¹⁰ Verbalsubstantiv

¹¹ Verbalsubstantiv og fagterm

¹² Verbalsubstantiv

Der blev den 3. juli 2010 kl. 00.50 taget¹⁴ en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der fundet¹⁵ en mindsteværdi¹⁶ på 0,87 promille¹⁷ alkohol.

Kriminalforsorgen¹⁸ har foretaget en undersøgelse¹⁹ af tiltaltes personlige forhold og har skønnet, at tiltalte er egnet til at modtage²⁰ en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte er straffet

ved Retten på Bornholms dom af 26. april 2010 efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. stk. 1, jf. § 53, stk. 1, med fængsel i 10 dage. Betinget med en prøvetid på 2 år. Samfundstjeneste i 6 måneder. Tillægsbøde²¹ 4.000 kr.

Retten's begrundelse²² og afgørelse²³

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen²⁴ støttes²⁵ af de oplysninger²⁶, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes²⁷ til en fællesstraf²⁸ af fængsel i 30 dage, jf. færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. stk. 1, jf. § 53, stk. 1.

Straffen omfatter også den betingede straf i dommen af 26. april 2010, jf. straffelovens § 67, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, jf. § 67, stk. 3, jf. § 66, stk. 3.

Tiltalte frakendes²⁹ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves³⁰ kørekort, i 5 år fra den 18. marts 2013 at regne, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, jf. § 128.

Henset til at tiltalte tidligere er idømt en betinget straf for spirituskørsel³¹, finder retten ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

Thi kendes³² for ret:³³

---

¹³ Verbalsubstantiv

¹⁴ Passiv

¹⁵ Passiv

¹⁶ Fagterm

¹⁷ Fremmedord

¹⁸ Fremmedord

¹⁹ Verbalsubstantiv

²⁰ Sammensat verbum: Modtage = tage imod

²¹ Fagterm

²² Verbalsubstantiv

²³ Verbalsubstantiv

²⁴ Verbalsubstantiv

²⁵ Passiv

²⁶ Verbalsubstantiv

²⁷ Passiv

²⁸ Fagterm

²⁹ Passiv

³⁰ Passiv

³¹ Fremmedord

³² Passiv

³³ Fagterm

...skal straffes³⁴ med fængsel i 30 dage.

Tiltalte skal fratages³⁵ retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves³⁶ kørekort i 5 år fra den 18. marts 2013 at regne.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Andreas Bøgsted-Møller
retsassessor³⁷

Udskriftens rigtighed bekræftes.³⁸
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
kontorfuldmægtig

---

³⁴ Passiv

³⁵ Passiv

³⁶ Passiv

³⁷ Fremmedord

³⁸ Passiv

DOM

afsagt den 22. september 2010

Rettens nr. ...

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden
mod

...

cpr-nummer ...

Denne sag er behandlet som tilståelsessag.

Retsmødebegæring¹ er modtaget² den 30. august 2010.

... er tiltalt for overtrædelse³ af straffelovens § 244 ved den 2. august 2010 ca. kl. 10.15 på Stokkekildevej ud for nr. 28 i Aakirkeby, at have skubbet ... så hun faldt og slog sig flere steder på kroppen.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand⁴ om fængselsstraf.

Tiltalte har erkendt sig skyldig.

Sagens oplysninger⁵

Der er afgivet forklaring⁶ af tiltalte. Forklaringen⁷ er lydoptaget⁸ og gengives⁹ ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

Tiltalte er ikke tidligere straffet af betydning¹⁰ for sagen.

---

¹ Fagterm og verbalsubstantiv

² Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³ Verbalsubstantiv

⁴ Fagterm

⁵ Verbalsubstantiv

⁶ Verbalsubstantiv

⁷ Verbalsubstantiv

⁸ Sammensat verbum: Optaget med lyd på

⁹ Passiv

¹⁰ Verbalsubstantiv

Rettens begrundelse¹¹ og afgørelse¹²

Tiltalte **har** uden forbehold **erkendt** sig skyldig. Tilståelsen¹³ støttes¹⁴ af de oplysninger¹⁵, der i øvrigt foreligger. Det **er** derfor **bevist**, at tiltalte **er** skyldig.

Straffebestemmelserne¹⁶ **er** straffelovens § 244.

Straffen **bliver** ikke **fastsat**¹⁷, hvis tiltalte **overholder** de betingelser¹⁸, som **er angivet** nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Retten **har** ved straffens fastsættelse¹⁹ **lagt** vægt på det oplyste om tiltaltes særlige personlige forhold.

Thi kendes²⁰ for ret:²¹

Hvis tiltalte, ..., **overholder** følgende betingelser²², vil straffen ikke blive fastsat²³:

1) Tiltalte **må** ikke **begå** noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte **skal betale** sagens omkostninger.

Andreas Bøgsted-Møller
Retsassessor²⁴

Udskriftens rigtighed bekræftes²⁵.
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
kontorfuldmægtig

---

¹¹ Verbalsubstantiv

¹² Verbalsubstantiv

¹³ Verbalsubstantiv

¹⁴ Passiv

¹⁵ Verbalsubstantiv

¹⁶ Verbalsubstantiv

¹⁷ Passiv

¹⁸ Verbalsubstantiv

¹⁹ Verbalsubstantiv

²⁰ Passiv

²¹ Fagterm

²² Verbalsubstantiv

²³ Passiv

²⁴ Fremmedord

²⁵ Passiv

DOM

B3

afsagt den 9. november 2010

Rettens nr. 1-503/2010

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

Martin ..

cpr-nummer ...

Der **har medvirket** domsmænd ved behandlingen¹ af denne sag.

Anklageskrift **er modtaget**² den 30. september 2010.

Martin ... **er tiltalt** for overtrædelse³ af

1. (1.-3.)

hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2,

ved den 14. juni 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 15.10 til 15.20 på parkeringspladsen ved Daglig Brugsen, ...,

- at have knust bagruden på personbil af mrk. Hyundai Matrix (reg. Nr...), hvorved der **skete** skade for et ikke nærmere opgjort beløb;
- at have knust bagruden og skåret i "hattehylden" på personbil af mrk. Toyota Auris (reg.nr. ...), hvorved der **skete** skade for et samlet opgjort beløb af 18.991 kr.;
- at have knust bagruden på en grå personbil af mrk. Kia Ceed SW (reg. nr. ...), hvorved der **skete** skade for et samlet opgjort beløb af 9.996,45 kr.

2. (4.)

overtrædelse⁴ af straffelovens § 266

ved den 14. juni 2010 ca. kl. 15.20 i Daglig Brugsen, ..., at have fremtaget⁵ en foldekniv og fremsat verbale trusler til brugsuddeler ..., herunder med ordene: "Dit fede svin - nu **går** jeg ned og **slår** din kone ihjel", hvilket **var egnet** til hos... at fremkalde alvorlig frygt for dennes og dennes hustrus liv.

3. (5.)

---

¹ Verbalsubstantiv

² Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³ Verbalsubstantiv

⁴ Verbalsubstantiv

⁵ Sammensat verbum: Fremtage = tage frem

overtrædelse⁶ af våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1

ved den 14. juni 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 15.10 til 15.35 i Daglig Brugsen, ..., og uden for sin bopæl ..., uden anerkendelsesværdigt formål, at have båret en foldekniv med en klinge på 7,6 cm, hvor klingen kan fastlåses⁷ i udfoldet position.

4. (6.)

tyveri efter straffelovens § 276,

ved den 25. juli 2010 ca. kl. 21.50 på Shell tanken, ...at have stjålet en ramme dåseøl (24 stk.) af mrk. "Carlsberg" til en samlet værdi af 164,00 kr.

5. (7.)

hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2,

ved den 6. august 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 18.00 til ca. 22.10 i sin lejebolig ... , at have knust og ødelagt flere termovinduer⁸, en havedør, en postkasse, en yderdør, en udendørslampe, et elmålerskab, og et nedløbsrør, alt med et samlet opgjort tab for udlejeren, ..., ..., på 19.983 kr. til følge.

6. (9.)

overtrædelse⁹ af våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1

ved den 6. august 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 21.45 til 22.15, uden anerkendelsesværdigt formål, at have båret to køkkenknive, hver med en klinge på over 12 cm, fra sin bopæl på ... via et stisystem til adressen ..., og retur til sin bopæl.

7. (10.)

legemsangreb af særlig farlig rå og brutal karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1

ved den 6. august 2010 ca. kl. 22.00 i haven på adressen ..., at have overfaldet beboeren ..., idet tiltalte **truede** med at pudse sin hund på Hansen og endvidere **udtalte**: "Jeg **slår** dig ihjel" og "Hvis du ikke **skruer** ned for musikken, **får** du en kniv i maven", hvorefter tiltalte med en køkkenkniv flere gange **stak** ud efter Hansen, som herved blev ramt¹⁰ af kniven på sin højre hånd og venstre underarm og i maveregionen¹¹ med flere overfladiske snitsår til følge.

Påstande

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand¹² om fængselsstraf.

---

⁶ Verbalsubstantiv

⁷ Sammensat verbum: Fastlåse = låse fast og passiv

⁸ Fremmedord

⁹ Verbalsubstantiv

¹⁰ Passiv

¹¹ Fremmedord

¹² Fagterm

Anklagemyndigheden **har** endvidere **nedlagt** påstand¹³ om konfiskation¹⁴ af 1 stk. foldekniv (forhold 3) og 2 stk. køkkenknive (forhold 7) i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Tiltalte **har erkendt** sig skyldig i forhold 3 og derudover **nægtet** sig skyldig.

... **har nedlagt** erstatningskrav stort¹⁵ 2.308 kr.

Tiltalte **har oplyst**, at erstatningspligten bestrides¹⁶, men at erstatningsbeløbet kan erkendes¹⁷ for så vidt angår 8 sygedage.

Anklagemyndigheden **har** på vegne af ... **nedlagt** erstatningskrav stort¹⁸ 18.990,99 kr., på vegne af ... **nedlagt** erstatningskrav stort¹⁹ 9.996,45 kr., og på vegne af ... **nedlagt** erstatningskrav stort²⁰ 164 kr.

Tiltalte **har oplyst**, at han for så vidt **angår** disse erstatningskrav **bestrider** erstatningspligten, men ikke **bestrider** beløbenes størrelse²¹.

Sagens oplysninger²²

Der **er** under sagen **afgivet** forklaring²³ af tiltalte, og vidnerne ..... Forklaringerne²⁴ **er lydoptaget**²⁵ og gengives²⁶ ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

.... **henvendte** sig den 6. august 2010 på skadestuen. Det **fremgår** af politiattesten, at

"2. Hvornår og hvor **har** undersøgelsen²⁷ af tilskadekomne **fundet** sted?

Den 6. august 2010 kl. 23.15.

3. a. Hvornår og hvor angives²⁸ skaden at være sket?

Den 6. august 2010 kl. 22.00

4. **Er** der ved undersøgelsen²⁹ umiddelbart **fundet** tegn på i forvejen tilstedeværende³⁰ sygdom?

---

¹³ Fagterm

¹⁴ Fremmedord

¹⁵ Fagterm

¹⁶ Passiv

¹⁷ Passiv

¹⁸ Fagterm

¹⁹ Passiv

²⁰ Passiv

²¹ Verbalsubstantiv

²² Verbalsubstantiv

²³ Verbalsubstantiv

²⁴ Verbalsubstantiv

²⁵ Sammensat verbum: Optaget med lyd på

²⁶ Passiv

²⁷ Verbalsubstantiv

²⁸ Passiv

²⁹ Verbalsubstantiv

³⁰ Sammensat verbum: Tilstedevære = være til stede

Nej

Er der umiddelbare tegn på, at tilskadekomne³¹ er påvirket af alkohol³²?

Nej

Er der umiddelbare tegn på, at tilskadekomne³³ er påvirket af lægemidler?

Nej

5. Det objektive³⁴ fund:

Patienten har snitsår konsistent³⁵ med afværgelse af knivangreb på højre hånd og venstre underarm. Har ligeledes flænge 20 cm horisontalt³⁶ forløbende på navleniveau³⁷.

6. Er der foretaget røntgenfotografering³⁸?

Nej.

7. a Hvilken behandling³⁹ blev foretaget⁴⁰?

ingen, [ulæseligt]

b. Har indlæggelse⁴¹ fundet sted?

Nej.

8. Henvist til speciallæge?

Nej.

9. Kan det forefundne antages⁴² at være fremkommet⁴³

a. på den angivne tid?

Ja.

b. på den angivne måde?

Ja.

10. Skønnes⁴⁴ det efter det foreliggende, at tilskadekomne⁴⁵ vil få

---

³¹ Sammensat verbum: Tilskadekomme = komme til skade

³² Fremmedord

³³ Sammensat verbum: Tilskadekomme = komme til skade

³⁴ Fremmedord

³⁵ Fremmedord

³⁶ Fremmedord

³⁷ Fremmedord

³⁸ Verbalsubstantiv

³⁹ Verbalsubstantiv

⁴⁰ Passiv

⁴¹ Verbalsubstantiv

⁴² Passiv

⁴³ Sammensat verbum: Fremkomme = komme frem

⁴⁴ Passiv

- a. forbigående mén?
forbigående arbejdsudygtighed?

Nej.

eller hvorvidt der vil blive tale⁴⁶ om

- b. varige mén?
varig arbejdsudygtighed?

Nej.

11. Eventuelle⁴⁷ bemærkninger⁴⁸ "

Tiltalte **er** tidligere **straffet**, senest

ved Roskilde rets dom af 5. oktober 1999 efter straffelovens § 119, stk. 1 og 3, § 288, stk. 1, nr. 1 samt § 291, stk. 1 med en fællesstraf⁴⁹ af fængsel 1 år og 6 måneder.

ved Roskilde rets dom af 7. marts 2002 efter straffelovens § 119, stk. 1, § 244, jf. § 247, stk. 1, § 285, stk. 1, jf. § 276 og § 291, stk. 2 samt lov om euforiserende⁵⁰ stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, jf. bekendtgørelse⁵¹ om euforiserende⁵² stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 2. jf. bilag A, nr. 1 og politivedtægten for Roskilde Politikreds § 59, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 3, stk. 1, jf. § 86, stk. 1 med fængsel i 3 måneder.

ved Rønne rets dom af 18. maj 2005 efter straffelovens § 290, stk. 1, bekendtgørelse⁵³ om euforiserende⁵⁴ stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag liste A, nr. 1, våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 2 og nr. 3 samt stk. 3, 2. pkt. jf. § 4, stk. 1 og fyrværkerilovens § 7, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 2 og politivedtægten for Bornholms Politikreds § 42, stk. 1, jf. § 3, stk. 1 og § 4 samt restaurationslovens⁵⁵ § 37, stk. 1, jf. 1, jf. § 32, stk. 1, jf. til dels straffelovens § 89 med fængsel i 4 måneder.

ved Kalundborg rets dom af 12. juli 2005 efter straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, jf. § 89 med fængsel i 3 måneder.

ved Østre Landsrets ankedom af 27. april 2006 for overtrædelse⁵⁶ af straffelovens § 246, jf. § 247, stk. 1, § 260, nr. 1, jf. § 89, § 285, stk. 1, jf. § 276, jf. § 89 og § 291, stk. 1, jf. § 89 med fængsel i 3 år og 6 måneder.

ved Retten på Bornholms dom af 6. april 2010 for overtrædelse⁵⁷ af våbenlovens § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1, samt ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, jf. politilovens § 23, stk. 3, jf. stk. 1 med fængsel i 7 dage

Tiltalte **har** under denne sag **været frihedsberøvet** fra den 6. august 2010 til den 9. november 2010.

---

⁴⁵ S sammensat verbum: Tilskadekomme = komme til skade

⁴⁶ Passiv

⁴⁷ Fremmedord

⁴⁸ Verbalsubstantiv

⁴⁹ Fremmedord

⁵⁰ Fremmedord

⁵¹ Verbalsubstantiv

⁵² Fremmedord

⁵³ Verbalsubstantiv

⁵⁴ Fremmedord

⁵⁵ Fremmedord

⁵⁶ Verbalsubstantiv

⁵⁷ Verbalsubstantiv

Rettens begrundelse⁵⁸ og afgørelse⁵⁹

Ad forhold 1

Efter det fremkomne **finder** retten det ikke **bevist**, at det **er** tiltalte, der **har udøvet** hærværk mod de omhandlede⁶⁰ køretøjet. Tiltalte frifindes⁶¹ derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 2

Efter bevisførelsen **finder** retten det ikke med den for en domfældelse⁶² fornødne sikkerhed **godtgjort**, at de ytringer⁶³, som tiltalte **fremkom** med under episoden i Brugsen, **var egnet** til hos ... at fremkalde alvorlig frygt for dennes ellers dennes hustrus liv. Tiltalte frifindes⁶⁴ derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 3

Tiltalte **har** uden forbehold **erkendt** sig skyldig i dette forhold. Tilståelsen⁶⁵ støttes⁶⁶ af de oplysninger⁶⁷, der i øvrigt **foreligger**. Det **er** derfor **bevist**, at tiltalte **er** skyldig i dette forhold.

Ad forhold 4

Efter bevisførelsen⁶⁸, herunder tiltaltes egen forklaring⁶⁹, **finder** retten det ikke med den for en domfældelse⁷⁰ fornødne sikkerhed **godtgjort**, at tiltalte **havde** forsæt til at tilegne sig rammen med dåseøl. Tiltalte frifindes⁷¹ derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 5

Efter bevisførelsen⁷² **finder** retten det ikke med den for en domfældelse⁷³ fornødne sikkerhed **godtgjort**, at det **er** tiltalte, der **har ødelagt** de omhandlede⁷⁴ effekter. Tiltalte frifindes⁷⁵ derfor for den under dette forhold rejste tiltale.

Ad forhold 6 og 7

Ved besvisførelsen⁷⁶, herunder de af vidnerne Hansen og ... afgivne præcise, troværdige og overensstemmende forklaringer⁷⁷, der støttes⁷⁸ i de objektive⁷⁹ fund i den vedrørende Hansen

---

⁵⁸ Verbalsubstantiv

⁵⁹ Verbalsubstantiv

⁶⁰ Sammensat verbum: Omhandle = handle om

⁶¹ Passiv

⁶² Verbalsubstantiv

⁶³ Verbalsubstantiv

⁶⁴ Passiv

⁶⁵ Verbalsubstantiv

⁶⁶ Passiv

⁶⁷ Verbalsubstantiv

⁶⁸ Verbalsubstantiv

⁶⁹ Verbalsubstantiv

⁷⁰ Verbalsubstantiv

⁷¹ Passiv

⁷² Verbalsubstantiv

⁷³ Verbalsubstantiv

⁷⁴ Sammensat verbum: Omhandle = handle om

⁷⁵ Passiv

⁷⁶ Verbalsubstantiv

⁷⁷ Verbalsubstantiv

udarbejdede politiattest, **finder** retten det mod tiltaltes nægtelse⁸⁰ **bevist**, at tiltalte på det i forhold 7 nævnte tidspunkt **indfandt** sig på stien lige udenfor Hansens have, hvorfra han **truede** med at pudse sin hund på Hansen, samt overfor Hansen **udtalte** "Jeg **slår** dig ihjel" og "Hvis du ikke **skruer** ned for musikken, **får** du en kniv i maven" eller ord af denne betydning⁸¹, hvorefter tiltalte på grænsen mellem stien og Hansens have med en køkkenkniv, som han bar uden anerkendelsesværdigt formål, flere gange **stak** ud efter Hansen, der blev ramt⁸² af kniven på sin højre hånd og venstre underarm og i maveregionen⁸³ med flere snitsår til følge. Tiltalte findes⁸⁴ på denne baggrund skyldig i den under forhold 6 og 7 rejste tiltale.

Straffen fastsættes⁸⁵ til fængsel i 6 måneder, jf. straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, samt våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1.

Retten **har lagt** vægt på forholdenes aldeles alvorlige karakter samt på at tiltalte flere gange tidligere **er straffet** for ligeartet kriminalitet⁸⁶.

Retten **tager** som følge af det anførte påstanden om konfiskation⁸⁷ til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Retten **tager** efter retsformandens bestemmelse⁸⁸ den af ... nedlagte erstatningspåstand til følge som nedenfor bestemt. De øvrige erstatningspåstande henvises⁸⁹ som følge af det ovenfor anførte til civile⁹⁰ søgsmål.

Thi kendes⁹¹ for ret:⁹²

Tiltalte Martin ... skal straffes⁹³ med fængsel i 6 måneder.

Hos tiltalte konfiskeres⁹⁴ 1 stk. foldekniv og 2 stk. køkkenknive.

---

⁷⁸ Passiv

⁷⁹ Fremmedord

⁸⁰ Verbalsubstantiv

⁸¹ Verbalsubstantiv

⁸² Passiv

⁸³ Fremmedord

⁸⁴ Passiv

⁸⁵ Passiv

⁸⁶ Fremmedord

⁸⁷ Fremmedord

⁸⁸ Verbalsubstantiv

⁸⁹ Passiv

⁹⁰ Fremmedord

⁹¹ Passiv

⁹² Fagterm

⁹³ Passiv

⁹⁴ Passiv og fremmedord

Tiltalte **skal betale** sagens omkostninger, herunder 18.750 kr. + moms i salær samt 1.717 kr. i godtgørelse⁹⁵ for positive udlæg til den beskikkede forsvarer, advokat⁹⁶ Peter B. Hjørne, samt 1.950 kr. + moms i salær⁹⁷ til den tidligere beskikkede forsvarer advokat⁹⁸ Peter Paldan Sørensen.

Tiltalte **skal** inden 14 dage til ..., Pedersker, 3720 Aakirkeby **betale** 2.380 kr. med tillæg af procesrente⁹⁹ fra dommens dato.

Andreas Bøgsted-Møller
retsassessor¹⁰⁰

---

⁹⁵ Verbalsubstantiv

⁹⁶ Fremmedord

⁹⁷ Fremmedord

⁹⁸ Fremmedord

⁹⁹ Fremmedord

¹⁰⁰ Fremmedord

DOM

B4

afsagt den 10. november 2010

Rettens nr. 1-537/2010

Politiets nr.

Anklagemyndigheden

mod

Rasmus cpr-nummer

Der **har medvirket** domsmænd ved behandlingen¹ af denne sag.

Anklageskrift **er modtaget**² den 8. oktober 2010.

Rasmus **er tiltalt** for overtrædelse³ af

1.

overtrædelse⁴ af færdselslovens § 118, jf. § 81, stk. 1 og § 105, stk. 1, jf. § 106, stk. 2,

ved den 31. august 2010 ca. kl. 10.40 at have ført lille knallert ad Åkirkebyvej 57 i Rønne, uden at anvende fastspændt⁵ styrthjelm og uden at have tegnet lovpligtig ansvarsforsikring på køretøjet.

2.

overtrædelse⁶ af straffelovens § 266,

ved mellem den 1. juli 2010 og den 25. september 2010, adskillige gange både personligt og telefonisk, at have truet ...med at smadre eller slå ... ihjel samt truet med at han **ville ommøblere** ..s ansigt, hvilket **var egnet** til hos ... at fremkalde alvorlig frygt for eget og andres liv, helbred og velfærd.

3.

overtrædelse⁷ af straffelovens § 266,

ved den 25. september 2010 om aftenen under en telefonsamtale med ..., som **befandt** sig i ... i Rønne, at have truet med at slå ... ihjel, hvilket **var egnet** til hos .. at fremkalde alvorlig frygt for ..s liv, helbred og velfærd.

---

¹ Verbalsubstantiv

² S sammensat verbum: Modtage = tage imod

³ Verbalsubstantiv

⁴ Verbalsubstantiv

⁵ S sammensat verbum: Fastspænde = spænde noget fast.

⁶ Verbalsubstantiv

⁷ Verbalsubstantiv

4.

overtrædelse⁸ af straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1,

ved den 25. september 2010 ca. kl. 20.30 uberettiget at have skaffet sig adgang til ...s bopæl, ... i Rønne, idet han **sparkede** en dør ind til huset.

5.

overtrædelse⁹ af straffelovens § 266,

ved den 25. september 2010 ca. kl. 20.30 på adressen¹⁰, ... i Rønne, at have truet ... med at slå hende og ... ihjel, idet han **råbte** ”hvor **er** hun – hun skal slås¹¹ ihjel – **vælger** du mig eller hende? **Vælger** du hende **slår** jeg jer begge ihjel og **skrider** med ..” eller lignende, hvilket **var egnet** til hos .. at fremkalde alvorlig frygt for eget og andres liv, helbred og velfærd.

6.

overtrædelse¹² af straffelovens § 291, stk. 1,

ved den 25. september 2010 mellem ca. kl. 20.30 og ca. kl. 20.40 på adressen¹³ ... i Rønne, at have sparket en dør ind, ødelagt diverse¹⁴ inventar i huset og forårsaget en bule på en parkeret bil udenfor, hvorved der **skete** skade på et endnu ikke opgjort beløb.

Påstande

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand¹⁵ om fængsels- og bødestraf.

Tiltalte **har erkendt** sig skyldig i forhold 1 og 4, samt iøvrigt nægtet sig skyldig.

.. har **nedlagt påstand**¹⁶ om erstatning¹⁷ stor¹⁸ 10.578, 54 kr.

Tiltalte **har taget** bekræftende til genmæle¹⁹ overfor erstatningspåstanden.

Sagens oplysninger²⁰

Der **er afgivet** forklaring²¹ af tiltalte og vidnerne .... Forklaringerne²² **er lydoptaget**²³ og gengives²⁴ ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

---

⁸ Verbalsubstantiv

⁹ Verbalsubstantiv

¹⁰ Fremmedord

¹¹ Passiv

¹² Verbalsubstantiv

¹³ Fremmedord

¹⁴ Fremmedord

¹⁵ Fagterm

¹⁶ Fagterm

¹⁷ Verbalsubstantiv

¹⁸ Fagterm

¹⁹ Fagterm

²⁰ Verbalsubstantiv

²¹ Verbalsubstantiv

²² Verbalsubstantiv

Tiltalte er tidligere **straffet**

- ved Rønne rets betingede dom af 25. januar 2006 efter straffelovens § 293 a, § 285, stk. 1, jf. § 276, jf. § 23, samt færdselslovens § 117 d, jf. § 56, stk. 1 med en fællesstraf²⁵ af fængsel i 20 dage, 2 års prøvetid samt 40 timers samfundstjeneste indenfor en længstetid²⁶ på 6 måneder. Tilsyn i længstetiden²⁷. I medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 4, idømt en bøde på 3.500 kr., for overtrædelse²⁸ af færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. § 72, stk. 1. Det **havde** sit forblivende²⁹ med den betingede dom af 18. oktober 2004, jf. straffelovens § 61, stk. 2, nr. 2, og
- ved Rønne rets betingede dom af 11. april 2006 med en fællesstraf³⁰ af fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 276, og § 293 a, jf. § 21. Straffen **omfattede** også den betingede straf i dommen af 25. januar 2006. Det **havde** sit forblivende³¹ med den betingede dom af 18. oktober 2004. 2 års prøvetid, 80 timers samfundstjeneste indenfor en længstetid³² på 8 måneder og tilsyn i længstetiden³³.
- ved Rønne rets dom af 15. august 2006 efter straffelovens § 293, stk. 1, og færdselslovens § 117 d, jf. § 63 a, stk. 1, med en fællesstraf³⁴ af fængsel i 60 dage. Løsladt 21. juni 2007.
- ved Retten på Bornholms dom af 21. maj 2007 efter straffelovens § 293 a, delvis efter 2. pkt., jf. § 21, og færdselslovens § 117, jf. § 53, stk. 2, samt § 117 d, jf. § 53, stk. 1 og § 56, stk. 1 med fængsel i 3 måneder samt en tillægsbøde³⁵ på 75.500 kr. Førerretten frakendt betinget med en prøvetid på 3 år. Prøveløsladt den 24. december 2007 med 2 års prøvetid, heraf 1 år under tilsyn af Kriminalforsorgen³⁶. Reststraf³⁷ 31 dage.
- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom³⁸ af 20. juni 2007 efter straffelovens § 276, med 2 dagbøder á 150 kr.
- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom³⁹ af 22. november 2007 efter straffelovens § 276, jf. § 287, stk. 1, med 4 dagbøder á 125 kr.
- ved den 10. januar 2008 i Retten på Bornholm at have vedtaget en bøde på 500 kr. for overtrædelse⁴⁰ af lov om euforiserende⁴¹ stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2.
- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom⁴² af 27. marts 2008 efter straffelovens § 121, med en bøde på 2.000 kr.
- ved Retten på Bornholms dom af 15. april 2008 efter færdselslovens § 117 d, jf. § 56, stk. 1, med fængsel i 7 dage, betinget. Prøvetid 1 år. Samfundstjeneste 30 timer. Tilsyn af kriminalforsorgen⁴³. Tillægsbøde⁴⁴ 10.000 kr.

²³ Sammensat verbum: Lydoptaget = taget op med lyd

²⁴ Passiv

²⁵ Fagterm

²⁶ Fagterm

²⁷ Fagterm

²⁸ Verbalsubstantiv

²⁹ Fagterm

³⁰ Fagterm

³¹ Fagterm

³² Fagterm

³³ Fagterm

³⁴ Fagterm

³⁵ Fagterm

³⁶ Fremmedord

³⁷ Fagterm

³⁸ Fagterm

³⁹ Fagterm

⁴⁰ Verbalsubstantiv

⁴¹ Fremmedord

⁴² Fagterm

ved Østre Landsrets ankedom af 23. april 2009 efter straffelovens § 276 og færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 8, jf. § 53, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, jf. § 117 d, stk. 2, med fængsel i 6 måneder, heraf 3 måneder betinget med en prøvetid på 2 år. Førerretten frakendt 3 år og 6 måneder fra endelig dom.

ved Rettens dom af 11. august 2009 efter straffelovens § 121 og § 119, stk. 1 og stk. 3 med fængsel i 40 dage.

Rettens begrundelse⁴⁵ og afgørelse⁴⁶

Ad forhold 1 og 4

Tiltalte **har** uden forbehold **erkendt** sig skyldig i den under disse forhold rejste tiltale. Tilståelsen⁴⁷ støttes⁴⁸ af de oplysninger⁴⁹, der i øvrigt **foreligger**. Det **er** derfor **bevist**, at tiltalte **er** skyldig i denne del af den rejste tiltale

Ad forhold 2

Efter bevisførelsen⁵⁰, herunder de af tiltalte og vidnet ... afgivne forklaringer⁵¹, må det lægges⁵² til grund, at tiltalte og ... i perioden⁵³ fra 1. juli 2010 til 25. september 2010 fortsat **var** i et kærestelignende. Henset hertil **finder** retten det efter det fremkomne ikke med den for en domfældelse⁵⁴ fornødne sikkerhed **godtgjort**, at de udsagn, som tiltalte efter det oplyste flere gange i perioden⁵⁵ **fremkom** med overfor ..., hos .. **har fremkaldt** alvorlig frygt for dennes eller andres liv, helbred eller velfærd. Tiltalte frifindes⁵⁶ derfor for denne del af den rejste tiltale.

Ad forhold 3

Ved de af vidnerne .. og .... afgivne forklaringer⁵⁷ **finder** retten det **bevist**, at tiltalte på det i anklageskriftets forhold 3 anførte tidspunkt **rettede** telefonisk henvendelse⁵⁸ til ..., samt at han under telefonsamtalen **truede** med at slå ... ihjel. Efter vidneforklaringerne, herunder forklaringerne⁵⁹ om ... reaktion på den pågældende telefonsamtale, **finder** retten det **bevist**, at disse trusler hos .. **har fremkaldt** alvorlig frygt for ..s liv, helbred og velfærd. Tiltalte findes⁶⁰ herefter skyldig i den under dette forhold rejste tiltale.

---

⁴³ Fremmedord

⁴⁴ Fagterm

⁴⁵ Verbalsubstantiv

⁴⁶ Verbalsubstantiv

⁴⁷ Verbalsubstantiv

⁴⁸ Passiv

⁴⁹ Verbalsubstantiv

⁵⁰ Verbalsubstantiv

⁵¹ Verbalsubstantiv

⁵² Passiv

⁵³ Fremmedord

⁵⁴ Verbalsubstantiv

⁵⁵ Fremmedord

⁵⁶ Passiv

⁵⁷ Verbalsubstantiv

⁵⁸ Verbalsubstantiv

⁵⁹ Verbalsubstantiv

⁶⁰ Passiv

Ad forhold 5

Ved de af vidnerne ... og ... afgivne forklaringer⁶¹ finder retten det bevist, at tiltalte på det i anklageskriftets forhold 5 anførte tidspunkt efter uberettiget at have skaffet sig adgang til ...s bopæl ved at sparke døren til huset ind, overfor . udtalte de i anklageskriftets forhold 5 anførte udsagn eller sætninger af samme betydning, hvilket hos .. fremkaldte alvorlig frygt for hendes eget og andres liv, helbred og velfærd. Tiltalte findes⁶² herefter skyldig i den under forhold 5 rejste tiltale.

Ad forhold 6

Tiltalte har erkendt, at han skaffede sig adgang til huset ved at sparke døren ind, samt at han i huset kastede med sofabordet og flere andre indbogenstande, og han i den forbindelse⁶³ forårsagede en bule i en bil, der var parkeret udenfor. Retten finder herefter, desuagtet at enkelte af de omhandlede⁶⁴ indboeffekter⁶⁵ muligt tilhører tiltalte, at tiltalte herved har gjort sig skyldig i hærværk. Tiltalte findes⁶⁶ herefter tillige skyldig i den under forhold 6 rejste tiltale.

Straffen fastsættes⁶⁷ til fængsel i 2 måneder, jf. straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1, § 266 og § 291, stk 1, samt færdselslovens § 118, jf. § 81, stk. 1, og § 105, stk. 1, jf. § 106, stk. 2.

Retten har lagt vægt på forholdenes alvorlige karakter, samt på at tiltalte flere gange tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet⁶⁸.

Som følge af det ovenfor anførte tages⁶⁹ erstatningspåstanden efter retsformandens bestemmelse⁷⁰ til følge som nedenfor bestemt.

Thi kendes⁷¹ for ret:⁷²

Tiltalte Rasmus ... skal straffes⁷³ med fængsel i 2 måneder.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 6.800 kr. + moms i salær⁷⁴ til den beskikkede forsvarer, advokat⁷⁵ Peter Paldan Sørensen.

Tiltalte skal inden 14 dage til ... Rønne betale 10.578,54 kr. med tillæg af procesrente⁷⁶ fra dommens dato⁷⁷.

---

⁶¹ Verbalsubstantiv

⁶² Passiv

⁶³ Verbalsubstantiv

⁶⁴ Sammensat verbum: Omhandle = handle om

⁶⁵ Fremmedord

⁶⁶ Passiv

⁶⁷ Passiv

⁶⁸ Fremmedord

⁶⁹ Passiv

⁷⁰ Verbalsubstantiv

⁷¹ Passiv

⁷² Fagterm

⁷³ Passiv

⁷⁴ Fremmedord

⁷⁵ Fremmedord

⁷⁶ Fremmedord

⁷⁷ Fremmedord

Andreas Bøgsted-Møller
Retsassessor⁷⁸

---

⁷⁸ Fremmedord

D O M

afsagt den 2. september 2010

Retten nr. ...

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

cpr-nummer ...

Der **har medvirket** domsmænd ved behandlingen¹ af denne sag.

Anklageskrift **er modtaget**² den 13. juli 2010.

....**er tiltalt** for

1.

socialbedrageri efter straffelovens § 289 a, subsidiært³ bedrageri⁴ efter straffelovens § 279,
ved i forening⁵ med ...i perioden⁶ den 1. oktober 2008 til den 23. maj 2009 til brug for Bornholms
Regionskommunes⁷ afgørelse⁸ af, om de **var berettiget** til at få udbetalt kontanthjælp⁹ svigagtigt at
have undladt at oplyse Bornholms Regionskommunen¹⁰, Landemærket 26 i Rønne, om at .... **havde**
arvet kr. 184.918,09, hvorved de uberettiget tilsammen **fik udbetalt** et tilsvarende beløb i perioden¹¹.

2.- 6.
Udskilt

Påstande

---

¹ Verbalsubstantiv

² S sammensat verbum: Modtage = tage imod

³ Fremmedord

⁴ Verbalsubstantiv

⁵ Verbalsubstantiv

⁶ Fremmedord

⁷ Fremmedord

⁸ Verbalsubstantiv

⁹ Fremmedord

¹⁰ Fremmedord

¹¹ Fremmedord

Anklagemyndigheden **har nedlagt** påstand¹² om fængsel i ikke under 5 måneder.
Anklagemyndigheden **vil ikke udtale** sig imod, at straffen gøres¹³ betinget eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte **har nægtet** sig skyldig.

Bornholms Regionskommune¹⁴ **har påstået**, at tiltalte **skal betale** 202.217,50 kr. i erstatning¹⁵.

Tiltalte **har bestridt** erstatningspligten.

Tiltalte **har bestridt** erstatningskravets størrelse¹⁶.

Sagens oplysninger¹⁷

Der blev afgivet¹⁸ forklaring¹⁹ af de tiltalte og .... Forklaringerne²⁰ blev lydoptaget²¹ og **er ikke gengivet**, jf. retsplejelovens § 711, stk. 1.

Kriminalforsorgen²² **har udarbejdet** erklæring²³ i medfør af retsplejelovens § 808. Af erklæringen²⁴ **fremgår** blandt andet:

*"Såfremt retten **finder**, at sagen kan afgøres²⁵ med en betinget dom, findes²⁶ ... egnet til at modtage²⁷ en sådan afgørelse²⁸. Under hensyn til de personlige og sociale²⁹ forhold, **finder** man ikke, at der **er** behov for tilsyn af Kriminalforsorgen³⁰."*

Tiltalte ... **er** ikke tidligere **straffet** af betydning³¹ for sagen.

Tiltalte ... **har** om sine personlige forhold **henholdt** sig til det i erklæringen³² efter retsplejelovens § 808 anførte.

---

¹² Fagterm

¹³ Passiv

¹⁴ Fremmedord

¹⁵ Verbalsubstantiv

¹⁶ Verbalsubstantiv

¹⁷ Verbalsubstantiv

¹⁸ Passiv

¹⁹ Verbalsubstantiv

²⁰ Verbalsubstantiv

²¹ Sammensat verbum: Lydoptaget = optaget med lyd og passiv

²² Fremmedord

²³ Verbalsubstantiv

²⁴ Verbalsubstantiv

²⁵ Passiv

²⁶ Passiv

²⁷ Sammensat verbum: Modtage = tage imod

²⁸ Verbalsubstantiv

²⁹ Fremmedord

³⁰ Fremmedord

³¹ Verbalsubstantiv

³² Verbalsubstantiv

Rettens begrundelse³³ og afgørelse³⁴

Efter det foreliggende og de afgivne forklaringer³⁵, herunder tiltaltes egen, hvorefter hun **erkender** at være gjort bekendt med oplysningspligten i medfør af retssikkerhedslovens § 11, i alt fald den 1. oktober 2008, **finder** retten det **bevist**, at tiltalte **er** skyldig i den rejste tiltale. Retten **har** herved **lagt** vægt på, at tiltalte **har modtaget**³⁶ arven på 184.918,09 kr. den 17. september 2008, og at der på det tidspunkt, hvor tiltalte **anmoder** regionskommunen³⁷ om kontanthjælp³⁸ den 1. oktober 2008, **henstår** godt 40.000 kr. på hendes konto³⁹. Retten **har** videre **lagt** vægt på, at arven **er indbetalt** på tiltaltes og mandens fælleskonto⁴⁰, og at tiltalte herefter **har betalt** henholdsvis banken og en privat⁴¹ kreditor⁴² og herudover **disponeret**⁴³ over et beløb til afholdelse⁴⁴ af ferie. Henset hertil og til det oplyste om, at de nævnte betalinger⁴⁵ **er sket** i nær tilknytning⁴⁶ til tiltaltes anmodning om udbetaling⁴⁷ af kontanthjælp⁴⁸ og at dette **har været** af væsentlig betydning⁴⁹ for kommunens vurdering⁵⁰ af, hvorvidt tiltalte **var berettiget** til kontanthjælp⁵¹, og til at tiltalte ved vejledning⁵² om oplysningspligten **burde have indset** dette, **finder** retten, at tiltalte **er** skyldig i den rejste tiltale. Retten **finder**, at forholdet skal henføres⁵³ under straffelovens § 289a.

Straffen fastsættes⁵⁴ til fængsel i 5 måneder, jf. straffelovens § 289a.

Straffen skal ikke fuldbyrdes⁵⁵, hvis tiltalte **overholder** de betingelser⁵⁶, som **er angivet** nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2.

Efter retsformandens bestemmelse⁵⁷ udskydes⁵⁸ afgørelse⁵⁹ om erstatning⁶⁰ til eventuelt senere søgsmål, jf. retsplejelovens § 992.

---

³³ Verbalsubstantiv

³⁴ Verbalsubstantiv

³⁵ Verbalsubstantiv

³⁶ Sammensat verbum: Modtage = tage imod

³⁷ Fremmedord

³⁸ Fremmedord

³⁹ Fremmedord

⁴⁰ Fremmedord

⁴¹ Fremmedord

⁴² Fremmedord

⁴³ Fremmedord

⁴⁴ Verbalsubstantiv

⁴⁵ Verbalsubstantiv

⁴⁶ Verbalsubstantiv

⁴⁷ Verbalsubstantiv

⁴⁸ Fremmedord

⁴⁹ Verbalsubstantiv

⁵⁰ Verbalsubstantiv

⁵¹ Fremmedord

⁵² Verbalsubstantiv

⁵³ Passiv

⁵⁴ Passiv

⁵⁵ Passiv

⁵⁶ Verbalsubstantiv

⁵⁷ Verbalsubstantiv

⁵⁸ Passiv

⁵⁹ Verbalsubstantiv

⁶⁰ Verbalsubstantiv

Thi kendes⁶¹ for ret:⁶²

Tiltalte ... skal straffes⁶³ med fængsel i 5 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes⁶⁴, hvis tiltalte **overholder** følgende betingelser⁶⁵:

1. Tiltalte **må** ikke **begå** noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.

Tiltalte **skal betale** sagens omkostninger, herunder 6.800 kr. + moms i salær⁶⁶ til den beskikkede forsvarer, advokat⁶⁷ ....

Anna Helene Noer
dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes⁶⁸.
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
Kontorfuldmægtig

---

⁶¹ Passiv

⁶² Fagterm

⁶³ Passiv

⁶⁴ Passiv

⁶⁵ Verbalsubstantiv

⁶⁶ Fremmedord

⁶⁷ Fremmedord

⁶⁸ Passiv

Bilag 5

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 27. august 2010

Sag 110/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Troels Lind Pedersen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Randers den 20. marts 2009 og af Vestre Landsrets 3. afdeling den 9. februar 2010.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Sørensen, Asbjørn Jensen, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Hanne Schmidt.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse, således at straffen fastsættes til fængsel i 20 dage betinget med vilkår om samfundstjeneste, subsidiært til fængsel i 70 dage betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

T er tidligere straffet for spirituskørsel med motordrevet køretøj således:

1. Ved Retten i Randers' dom af 4. maj 1983 med hæfte i 20 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 2 år og 6 måneder regnet fra den 23. maj 1982 for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 23. april 1982).

2. Ved Retten i Randers' dom af 11. april 1988 med hæfte i 30 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 5 år regnet fra den 17. september 1987 for bl.a. overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 29. august 1987).
3. Ved Vestre Landsrets ankedom af 15. april 1991 med fængsel i 50 dage og ubetinget frakendelse af førerretten i 10 år regnet fra den 17. september 1992 for bl.a. overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 1. juni 1990).
4. Ved Retten i Randers' dom af 20. januar 1997 med hæfte i 40 dage og frakendelse af førerretten for bestandig for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel begået den 22. maj 1996 og den 1. oktober 1996).
5. Ved Vestre Landsrets ankedom af 3. december 1999 med hæfte i 60 dage og frakendelse af førerretten for bestandig for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (to tilfælde af spirituskørsel begået den 23. februar 1998 og den 15. juni 1998).
6. Ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 med fængsel i 30 dage betinget med vilkår om bl.a. samfundstjeneste samt ubetinget frakendelse af førerretten i 10 år for overtrædelse af bl.a. færdselslovens § 53, stk. 1 (spirituskørsel begået den 27. oktober 2005).

Anbringender

T har gjort gældende, at spirituskørslen den 26. marts 2008 må anses for et andengangstilfælde, og at straffen – der også omfatter kørsel i frakendelsestiden – derfor ikke kan fastsættes højere end fængsel i 20 dage.

Gentagelsesvirkningen med hensyn til straffen af de tidligere domme fra 1983, 1988, 1991, 1997 og 1999 var ophørt i 2004, dvs. før ikrafttrædelsen den 1. september 2005 af ændringen af færdselsloven ved lov nr. 363 af 24. maj 2005. Lovændringen medfører ikke, at disse domme nu kan tillægges gentagelsesvirkning for straffen. Der er ikke støtte herfor hverken i 2005-lovens overgangsbestemmelser eller i forarbejderne til loven, der ikke udtrykkeligt nævner denne situation. Det er i overensstemmelse med det almindelige princip om, at strafskærpelser ikke tillægges tilbagevirkende kraft, at dommene afsagt før lovændringen ikke nu tillægges gentagelsesvirkning med hensyn til straffen. Dette er tillige bedst stemmende med straffelovens § 5, hvorefter afgørelser truffet i henhold til tidligere ret kommer i betragtning efter deres indhold. Denne retstilstand blev da også lagt til grund ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006, hvorved han blev dømt for spirituskørsel begået efter lovændringen, og hvorved retten anså denne overtrædelse for et førstegangstilfælde.

Uanset straffens længde foreligger der sådanne særlige omstændigheder, at der undtagelsesvis er grundlag for at fastsætte en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Han er 61 år gammel. Endvidere er han synshandicappet efter en øjenoperation og skal opereres igen. Herudover er der gået næsten 2 ½ år siden kørslen fandt sted.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at spirituskørslen den 26. marts 2008 skal bedømmes som et syvendegangstilfælde. Straffen, der også omfatter kørsel i frakendelsestiden, skal derfor fastsættes til fængsel i 70 dage.

T's tidligere domme for spirituskørsel afsagt i 1983-1999 skal tillægges gentagelsesvirkning ved fastsættelsen af straffen efter den gældende regel i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, selv om gentagelsesvirkningen efter tidligere praksis var ophørt ved ikrafttrædelsen af lov nr. 363 af 24. maj 2005. En sådan retstilstand stemmer bedst med princippet i straffelovens § 5 og er ikke i strid med princippet i straffelovens § 3 eller med artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, idet den aktuelle spirituskørsel er begået efter, at de nugældende regler er trådt i kraft.

Der er ikke grundlag for en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste. Det fremgår af forarbejderne til 2005-loven, at der i tredjegangstilfælde og i senere tilfælde ikke er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, ligesom der som udgangspunkt kun skal idømmes én betinget straf inden for gentagelsesvirkningsperioden efter en tidligere dom. T blev ved dommen af 7. februar 2006 for spirituskørsel i frakendelsestiden idømt en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Der foreligger heller ikke sådanne særlige personlige forhold, at der er grundlag for en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven blev gentagelsesvirkningen ved fastsættelse af straf for spirituskørsel ændret, således at straffen kan stige til fængsel i 1 år og 6 måneder, hvis føreren tidligere er frakendt førerretten ubetinget som følge af spirituskørsel, og det nye forhold er begået inden 5 år efter udløbet af frakendelsestiden, jf. nu færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6. Bedømt efter denne bestemmelse har samtlige T's domme for spiri-

tuskørsel efter § 53, stk. 1, der er afsagt forud for lovændringen, indbyrdes gentagelsesvirkning.

Forud for lovændringen blev tidligere domme for spirituskørsel kun tillagt gentagelsesvirkning med hensyn til straffen i 5 år efter endelig dom. Efter denne praksis var gentagelsesvirkningen af T's domme afsagt forud for lovændringen ophørt flere gange.

Spørgsmålet er herefter, om den nye regel om gentagelsesvirkning finder anvendelse for samtlige domme afsagt før lovændringen. Dette spørgsmål er ikke reguleret ved 2005-loven.

Ifølge straffelovens § 5 gælder i tilfælde, hvor forhøjet straf eller andre retsfølger er foreskrevet i gentagelsestilfælde, at afgørelser, der er truffet i henhold til tidligere ret, kommer i betragtning lige med afgørelser efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes.

Herefter, og da også den seneste dom har gentagelsesvirkning i forhold til det nu begåede forhold, tiltræder Højesteret, at kørslen i denne sag bedømmes som et syvendegangstilfælde, og at straffen er fastsat til fængsel i 70 dage.

T blev ved Retten i Randers' dom af 7. februar 2006 idømt en betinget straf med vilkår om samfundstjeneste for spirituskørsel. På denne baggrund, og idet Højesteret tiltræder, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en ny betinget dom, stadfæster Højesteret dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 20. maj 2010

Sag 25/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Finn Holm-Jørgensen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 7. september 2009 og af Østre Landsrets 17. afdeling den 16. november 2009.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Asbjørn Jensen, Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Thomas Rørdam og Jens Peter Christensen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse, navnlig således at fængselsstraffen helt eller delvis gøres betinget, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse.

Supplerende sagsfremstilling

Af politiattest af 30. oktober 2009 vedrørende B fremgår om det objektive fund, at der i venstre del af ansigtet fandtes "en smule hævelse men ellers ingen mærker". Endvidere fandtes lokal ømhed i bløddelene. Lægen skønnede, at volden ville medføre "let ømhed ellers intet".

Af politiattest af samme dato vedrørende A fremgår om det objektive fund, at der var konstateret ømhed af højre håndled. Lægen skønnede, at volden ikke ville få andre følger end forbigående smerter.

I personundersøgelse af 9. november 2009 vedrørende T hedder det bl.a.:

”T har afsluttet folkeskolen med 10. klasses afgangsprøve. Han var herefter tilknyttet et gymnasium, hvor der var muligheder for at dyrke idræt i skoletiden. Da han fik en fodboldskade og i øvrigt ikke interesserede sig meget for skolegangen, ophørte han efter nogle måneder på gymnasiet.

17.11.2007 startede han i lære som energimontør i et vvs-firma, hvor han forventer at være udlært den 31.12.2011. Det udtales fra arbejdsgiveren, at han passer sin læreplads upåklageligt.

...

T flyttede hjemmefra som 18-årig til en ungdomsbolig. Han har tidligere været kæreste med forurettede.

...

T bor alene i en etværelses ungdomsbolig. Han leder efter en større bolig.

...

Ved samtalen om udfærdigelsen af undersøgelsen virker T normalt begavet. Han svarer meget venligt, høfligt, åbent og samarbejdsvilligt på de stillede spørgsmål, og han møder til den først aftalte tid.

T har underskrevet en erklæring om at være villig til at udføre samfundstjeneste. I forbindelse med en eventuel betinget afgørelse uden vilkår om samfundstjeneste mener T ikke, at han har behov for tilsyn af Kriminalforsorgen.

Konklusion:

Såfremt landsretten finder, at den indankede sag kan ændres til en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, findes T egnet til at modtage en sådan afgørelse, hvortil det anbefales, at der knyttes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.”

Højesterets begrundelse og resultat

Den udøvede vold er begået under en privat fest efter skænderier mellem på den ene side T og på den anden side hans tidligere kæreste A og hendes veninde B. Volden har ikke medført skader af betydning. Under hensyn hertil og til, at T var 18 år på gerningstidspunktet og har gode personlige forhold, finder Højesteret, at straffen, der er passende udmålt, kan gøres betinget som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom ændres således, at fuldbyrdelsen af straffen på fængsel i 40 dage udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år fra Højesterets dom på betingelse af, at T ikke i prøvetiden begår strafbart forhold.

T skal betale sagens omkostninger for byretten, mens statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 25. juni 2010

Sag 329/2009

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T1

(advokat Merethe Stagetorn, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 8. august 2009 og af Østre Landsrets 9. afdeling den 12. oktober 2009.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Per Sørensen, Peter Blok, Poul Søgaard, Jytte Scharling, Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen og Hanne Schmidt.

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden med påstand om skærpelse.

T1 har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Rigsadvokaten har anført, at der efter ændringen af straffelovens § 192 a i 2009 fortsat i overensstemmelse med de hidtidige principper skal ske en graduering af straffen efter omstændighederne ved overtrædelsen. Det bør bl.a. tillægges vægt, om våbnet er besiddet på offentligt tilgængeligt sted eller på bopælen mv., om der er besiddet ammunition sammen med skydevåbnet, om der er tale om et eller flere våben, om våbnet er anskaffet på strafbar vis, og om gerningsmanden tidligere er straffet for lignende kriminalitet. I den foreliggende sag er der tale om besiddelse af en ladt pistol på offentligt tilgængeligt sted. Endvidere havde T1 medtaget pistolen i tilfælde af eventuelle konflikter med personer, som han havde et

modsætningsforhold til, og som han med pistolen i bukselinningen af egen drift henvendte sig til, hvorefter der opstod tumult. Straffen bør derfor fastsættes til fængsel i ikke under 1 år og 6 måneder.

T1 har anført, at forarbejderne til ændringen af straffelovens § 192 a ikke bidrager med retningslinjer for straffastsættelsen i den foreliggende sag. Det fremgår tværtimod af justitsministerens besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg, at det er domstolene, der må foretage en nærmere differentiering af straffen. Der foreligger ikke i denne sag omstændigheder, der kan medføre en straf, der er højere end minimumsstraffen på fængsel i 1 år.

Supplerende sagsfremstilling

T1 har for byretten forklaret:

”... han anskaffede sig pistolen, fordi han er blevet truet af en navngivet person, som politiet kender. Han vil ikke betegne sig selv som en type, der laver ballade, men han er virkelig bange for den pågældende, der er farlig. Han har modtaget trusler gennem andre om, at den pågældende vil brække anholdtes ben. Han kan sagtens navngive de personer, der har videregivet truslerne. Han har også modtaget en sms med trusler fra den pågældende. Baggrunden for truslerne er, at anholdte ved en fejltagelse har talt dårligt om den pågældendes forældre. Det skete for ca. en måned siden. Det skete ikke direkte over for den pågældende men blev videreført af en tredje person. Det er en normal reaktion i anholdtes omgangskreds, at man tager noget sådant meget ilde op. Den pågældende er ikke typen, som anholdte kan sige undskyld til. Truslerne og sms'en modtog han umiddelbart efter, altså også for ca. en måned siden. Han har hørt, at den pågældende har spurgt efter, hvor anholdte vil være at finde. Anholdte har gennem nogle venner forsøgt at sige til den pågældende, at anholdte ikke ønsker problemer.

Anholdte forklarede videre, at han så gjorde den fejl at anskaffe sig pistolen. Det skete også for ca. en måned siden. Han var bange for at anmelde den pågældende for truslerne og købte pistolen for at beskytte sig selv. Han fik navnet på en kontakt i Odense via en bekendt, A fra Ringsted. Han købte pistolen i Odense, idet han tog alene derover. Han betalte 3.500 kr. for pistolen inkl. de otte patroner. Han vil ikke nærmere forklare, af hvem han købte pistolen. Han er bange for, hvad der kan ske, hvis han forklarer dette. Pistolen har været opbevaret udendørs og tildækket. Han har ikke haft den på sig til hverdag. Han købte den alene for at kunne skræmme den pågældende, hvis han kom for tæt på, eller hvis nogle af hans ”drengene” opsøgte anholdte. Årsagen til, at han havde pistolen på sig i går, var, at han havde hørt, at disse ”drengene” muligvis ville opsøge anholdte eller anholdtes bror, som også er blevet truet. Han hørte disse rygter fra sin fætter, Samer Mohammad. Han tog i byen for at handle og medbragte pistolen. Han havde pistolen i bukselinningen med skjorten hængende løst udenpå. Han ringede til sin fætter, der kom forbi for at hente anholdte og for at køre anholdte hjem med varerne. På vejen hjem opdagede anholdte nogle af disse ”drengene”, der stod ved et lyskryds. An-

holdte sagde til sin fætter, at de skulle holde ind, fordi anholdte gerne lige ville snakke med den ene af dem. Det var nemlig ham, som havde videregivet det, som anholdte havde sagt om den pågældendes forældre. Anholdte spurgte så, hvorfor denne havde videregivet, hvad anholdte havde sagt om forældrene. Anholdte sagde også, at han ikke ønskede problemer. Han viste ikke pistolen, men der blev lidt skubberi, og den ene af dem fik øje på pistolen. Han råbte op om, at anholdte skulle gemme pistolen væk, hvilket angiveligt blev overhørt af anmelder. Der var ikke tale om, at anholdte opsøgte de pågældende for at bruge pistolen. Han tænkte slet ikke på, at han havde medbragt pistolen...”

Retsgrundlaget

I forslaget til lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af bl.a. straffeloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.) blev der foreslået en ny bestemmelse i straffelovens § 192 a om bl.a. besiddelse under særlig skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted af skydevåben med tilhørende ammunition (stk. 1, nr. 1) og om den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben under særlig skærpende omstændigheder (stk. 2). Af lovforslagets bemærkninger (lovforslag nr. L 211, Folketingstidende 2008/2009, tillæg A, side 8071) fremgår om straffastsættelsen bl.a.:

”3.2.4. Strafferammen i den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 192 a, stk. 1, er som ovenfor nævnt fængsel i 1 år indtil 6 år. For lovovertrædelser, der er omfattet af den gældende bestemmelse i straffelovens § 192 a, stk. 1, om skydevåben på offentligt tilgængeligt sted, indebærer dette både en væsentlig forhøjelse af strafferammen fra fængsel i indtil 4 år til fængsel indtil 6 år og indførelse af en minimumsstraf på fængsel i 1 år. For lovovertrædelser, der er omfattet af den gældende bestemmelse i straffelovens § 192 a, stk. 2, vil den foreslåede bestemmelse i § 192 a, stk. 1, alene indebære, at der indføres en minimumsstraf på fængsel i 1 år, idet der allerede i dag er en strafferamme på fængsel indtil 6 år for lovovertrædelser omfattet af den gældende § 192 a, stk. 2.

...

Det forudsættes, at straffen for ulovlig besiddelse mv. af *skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængeligt sted* som udgangspunkt mindst fordobles i forhold til i dag. For ulovlig besiddelse mv. af skydevåben, der ikke på grund af sin særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, (f.eks. enkeltskudsvåben), vil det sige mindst 1 års fængsel. Også i *gentagelsestilfælde* forudsættes der at ske en fordobling af straffen. Det betyder, at straffen i gentagelsestilfælde som udgangspunkt forudsættes fastsat fra fængsel i 1 år og 4 måneder til fængsel i 1 år og 8 måneder.”

Som anført i landsrettens dom fremsatte regeringen under Folketingets behandling af lovforslaget et ændringsforslag, hvorved bestemmelsen i § 192 a, stk. 1, nr. 1, blev udvidet til også at omfatte besiddelse af skydevåben på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder samt besiddelse af skydevåben uden tilhørende ammunition. Det blev ikke i forbindelse

med ændringsforslaget tilkendegivet, om det udvidede anvendelsesområde for bestemmelsen skulle medføre ændringer i forhold til angivelserne i lovforslaget om den forudsatte strafudmåling ved besiddelse af skydevåben med ammunition på offentligt tilgængeligt sted.

I spørgsmål nr. 40 fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse af spørgsmålet hedder det:

”Mener ministeren, at alle områder skal vurderes på samme skala, altså min. 1 år? I afkræftende fald vil ministeren da rangordne de enkelte områder i forhold til hinanden?”

Svar:

Ændringsforslaget til straffelovens § 192 a, stk. 1, indebærer, at minimumsstraffen på 1 års fængsel vil gælde for alle (grove) overtrædelser af våbenlovgivningen, som er omfattet af den nævnte bestemmelse. Spørgsmålet om ”rangordning” af forskellige overtrædelser ved den konkrete strafudmåling inden for den foreslåede strafferamme på 1-6 års fængsel bør herefter være overladt til domstolene.”

Højesterets begrundelse og resultat

T1 er fundet skyldig i overtrædelse af våbenloven ved på offentligt tilgængeligt sted at have båret en pistol, der var ladet med skarpe patroner. Herefter, og da der ikke foreligger særlige forhold, der kan føre til et andet resultat, tiltræder Højesteret, at T1 er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Efter det oprindelige lovforslag skulle straffen for besiddelse af skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængeligt sted under særlig skærpende omstændigheder være fængsel i mindst 1 år. Det var i bemærkningerne forudsat, at en straf af fængsel i 1 år også skulle være udgangspunktet for den konkrete straffastsættelse i disse tilfælde.

I forhold til lovforslaget blev anvendelsesområdet for straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, udvidet bl.a. ved, at ordene ”på offentligt tilgængeligt sted” og ”med tilhørende ammunition” udgik. Der er ikke i bemærkningerne vedrørende ændringsforslaget sikre holdepunkter for, at disse udvidelser af bestemmelsens anvendelsesområde skulle medføre en forhøjelse af det i lovforslaget forudsatte udgangspunkt for straffastsættelsen på fængsel i 1 år ved besiddelse af skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængeligt sted.

Højesteret tiltræder endvidere, at der ikke i denne sag foreligger omstændigheder, der giver grundlag for at fastsætte en højere straf end minimumsstraffen på fængsel i 1 år.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens dom.

T1 har under sagen været frihedsberøvet fra den 7. august 2009 til den 12. januar 2010.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 29. april 2010

Sag 318/2009

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T1

(advokat Henrik Dupont Jørgensen, beskikket),

T2

(advokat Niels Anker Michaelsen, beskikket),

T3

(advokat Mogens Popp-Madsen, beskikket)

og

T4

(advokat Johnny Norup, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Kolding den 27. februar 2009 og af Vestre Landsrets 9. afdeling den 12. august 2009.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Sørensen, Per Walsøe, Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen og Michael Rekling.

Påstande

Dommen er anket af de tiltalte, T1, T2, T3 og T4, med påstand om frifindelse for udvisning, subsidiært at udvisning sker betinget efter udlændingelovens § 24 b. Vedrørende straffene har de tiltalte påstået stadfæstelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af straffene og stadfæstelse af bestemmelserne om udvisning.

Højesterets begrundelse og resultat

Der er i forhold 2 tale om voldtægt begået af de fire tiltalte i forening mod en 14-årig pige.

Højesteret finder, at straffen i et sådant tilfælde som udgangspunkt må fastsættes til fængsel i 3 år og 6 måneder.

Fire dommere – Per Sørensen, Per Walsøe, Poul Dahl Jensen og Jens Peter Christensen – udtaler:

Vi finder, at der ikke foreligger omstændigheder, der kan begrunde, at dette udgangspunkt fraviges, og stemmer herefter for at forhøje straffene for T1, T2 og T4 til fængsel i 3 år og 6 måneder og straffen for T3, der var 16 år på gerningstidspunktet, til fængsel i 3 år.

Dommer Michael Rekling udtaler:

Under hensyn til det, der passerede umiddelbart forud for forhold 2 i forbindelse med forhold 1 samt optakten hertil, finder jeg, at der foreligger grunde til at fravige det nævnte udgangspunkt. Jeg stemmer herefter for at fastsætte straffene for T1, T2 og T4 til fængsel i 3 år og straffen for T3 til fængsel i 2 år og 9 måneder.

Afgørelsen vedrørende strafudmålingen træffes efter stemmeflertallet.

Af de grunde, der er anført af landsretten, tiltræder Højesteret, at alle de tiltalte udvises med indrejseforbud for bestandig.

De tiltalte har fortsat været frihedsberøvet under anken.

Thi kendes for ret:

T1 straffes med fængsel i 3 år og 6 måneder.

T2 straffes med fængsel i 3 år og 6 måneder.

T4 straffes med fængsel i 3 år og 6 måneder.

T3 straffes med fængsel i 3 år.

I øvrigt stadfæster Højesteret landsrettens dom.

De tiltalte skal solidarisk betale sagens omkostninger for Højesteret, dog således at de hver især skal betale salæret til deres beskikkede forsvarer.

HØJESTERETS DOM

afsagt fredag den 5. november 2010

Sag 119/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T1

(advokat Carsten Fentz, beskikket),

T2

(advokat Hanne Reumert, beskikket) og

T3

(advokat Jakob S. Arrevad, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 22. december 2008 og af Østre Landsrets 18. afdeling den 27. januar 2010.

I pådømmelsen har deltaget ni dommere: Per Sørensen, Asbjørn Jensen, Poul Søgaard, Thomas Rørdam, Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Lars Hjortnæs.

Påstande

Dommen er anket af T1, T2 og T3 med påstand om frifindelse i forhold 2, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpende.

Anbringender

De tiltalte har vedrørende påstanden om frifindelse i forhold 2 bl.a. anført, at de kan tiltræde, at den vold, som andre havde planlagt, var omfattet af straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 245, og

at de fundne effekter var omfattet af de bestemmelser i våbenlovgivningen og fyrværkeriloven, som landsretten har anført.

De tiltalte kan imidlertid ikke dømmes for medvirken til forsøg, idet de ikke har samlet de effekter, der kunne anvendes til vold, og ikke har haft nogen aftale om eller rolle i forbindelse med et muligt overfald på politiet. At de tiltalte lod sig anholde af politiet uden at gøre modstand viser endvidere, at de ikke havde forsæt til at foretage de handlinger, som de forberedelseshandlinger, der er beskrevet i anklageskriftet, lægger op til.

For at man kan straffes for medvirken, må der kræves mere end den blotte tilstedeværelse, og det må kræves dels, at man har foretaget sig noget aktivt i relation til andres aktive handlinger, dels, at andres aktive handlinger ikke går ud over, hvad der i situationen er forventeligt eller påregneligt. Disse betingelser er ikke opfyldt i denne sag. Kendskab til eller viden om andres kriminelle hensigter eller forsæt er heller ikke tilstrækkeligt til, at man kan dømmes for medvirken. De tiltaltes blotte tilstedeværelse i huset, hvor der blev foretaget strafbare handlinger af andre, medfører ikke et medvirkenansvar, især ikke, når de tiltalte på det tidspunkt, da voldsudøvelsen skete, var blevet anholdt.

Vedrørende den subsidiære påstand har de tiltalte anført, at de udmålte straffe bør nedsættes under hensyn til almindelige strafudmålingsprincipper og i medfør af bestemmelserne i straffelovens § 21, stk. 2, § 23, stk. 1, 2. pkt., og § 82, nr. 14. En eventuel straf bør gøres helt eller delvist betinget.

Særligt vedrørende forhold 4 har T3 gjort gældende, at dette bør henføres under straffelovens § 119, stk. 3, idet forholdet blev begået under en anholdelse for at modvirke denne, og idet der ikke var tale om et overfald som nævnt i bestemmelsen i § 119, stk. 1.

Rigsadvokaten har anført, at betingelserne for at straffe de tiltalte for medvirken, herunder medvirken til forsøg, som anført i landsrettens dom er opfyldt, navnlig på grund af de tiltaltes nære tilknytning til og ophold i Ungdomshuset i tiden frem til rydningen og på grund af deres tilslutning til/solidarisering med gruppen af personer, der var involveret i planlægningen og forberedelsen af vold mod politiet. På grundlag af landsrettens bevisresultat må de tiltalte an-

ses for at have haft det fornødne forsæt, herunder også i relation til den planlagte vold mod politiet, som på grund af politiets hurtige indsats ikke fik det planlagte og forberedte omfang.

Forhold 4 er med rette henført under straffelovens § 119, stk. 1, idet der er udøvet vold i form af flere spark.

Der bør ske en skærpelse af de idømte straffe under hensyn til, at der er tale om flere persons planlægning og forberedelse af organiseret, omfattende og voldsom kamp mod politiet med anvendelse af grov og farlig vold, herunder med livsfarlige våben, kasteskyts m.v.

Supplerende sagsfremstilling

T2 har den 4. marts 2009 i Retten på Frederiksberg vedtaget at betale 4 dagbøder på i alt 700 kr. for overtrædelse af straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1, begået den 6. oktober 2007.

Højesterets begrundelse og resultat

Ad forhold 2

Landsretten har lagt til grund, at ingen af de tiltalte deltog aktivt i volden mod politiet under rydningen af Ungdomshuset den 1. marts 2007, men at de var klar over, at domstolene havde truffet afgørelse om, at brugerne ikke længere var berettiget til at benytte ejendommen, at brugerne i konsekvens heraf skulle udsættes af ejendommen, og at et betydeligt antal personer var involveret i planlægningen af organiseret voldsom kamp med livsfarlige våben og kasteskyts m.m. mod de politifolk, der ville komme til at deltage i rydningen af det barrikaderede hus.

Herefter og efter landsrettens bevisresultat med hensyn til de tre tiltaltes ophold i huset i tiden op til rydningsaktionen, herunder deres deltagelse i mandagsmøder m.v., finder Højesteret, at de alle tre ved deres tilknytning til Ungdomshuset og deres ophold og færd i bygningen har understøttet den planlagte og udøvede vold således, at de på strafbar måde har medvirket til de i anklageskriftet nævnte overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 1, jf. § 245, jf. til dels § 21, og af de bestemmelser i våbenlovgivningen og fyrværkeriloven, som er anført af landsretten. Det bemærkes, at våbenlovens § 1, stk.1, nr. 4 og 6, nu er nr. 5 og 7, jf. lov nr. 538 af 26. maj 2010 om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven.

Ad forhold 4

Efter landsrettens bevisresultat tiltræder Højesteret, at T3's spark mod polititjenestemanden er henført under straffelovens § 119, stk. 1.

Straffene

Ved straffastsættelsen må der i skærpende retning som anført af landsretten lægges betydelig vægt på, at der blev planlagt organiseret, voldsom kamp med livsfarlige våben og kasteskyts m.m. mod politifolk under udførelse af deres tjenestepligter. Der må også lægges vægt på det faktisk gennemførte angreb på politiet med sten, kanonslag og jernstænger m.v. under rydningen. I formildende retning må der lægges vægt på, at T1, T2 og T3 ikke deltog i selve planlægningen eller i angrebet på politiet under rydningen.

For T3's vedkommende må der i skærpende retning tillige lægges vægt på, at han i forhold 4 er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Højesteret tiltræder herefter, at straffene for T1 og T2 er fastsat til fængsel i 9 måneder.

Straffen for T2 fastsættes tillige i medfør af straffelovens § 89.

For så vidt angår T3 finder Højesteret, at straffen bør nedsættes til fængsel i 10 måneder.

Højesteret tiltræder, at der ikke er grundlag for at gøre straffene betinget.

Med den nævnte ændring vedrørende T3 stadfæster Højesteret herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at straffen for T3 nedsættes til fængsel i 10 måneder.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

DOM

afsagt den 28. juni 2010

Rettens nr. 1-529/2008

Politiets nr. 56P7-96154-00007-08

Anklagemyndigheden
mod

_____
født den _____
boende _____

Anklageskrift fra Landfogeden på Færøerne er modtaget den 17. september 2008.

_____ tiltalt for overtrædelse af

I

færdselslovens § 18, stk. 1 - kørsel uden førerret - ved den 13. april 2008 i tidsrummet mellem ca. kl. 23.00 og 23.30, uden at have erhvervet førerret, at have ført personbil _____, ad offentlige veje i Vágs kommune, herunder på P-pladsen ved Føroya Banki

II

færdselslovens § 16, stk. 1, § 18, stk. 1, § 23, stk. 1 og § 26, stk. 3 - spirituskørsel m.v. - ved den 14. april 2008 umiddelbart inden kl. 00.48 i Vágs kommune, uden at have erhvervet førerret, at have ført personbil _____ ad Nesvegur mod øst, efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 0,80 promille, hvilket i forbindelse med manglende agtpågivenhed bevirkede, at han øst for det østligste hus i Vágur kørte ud af vejen og påkørte 9 autoværnspæle, ca. 40 meter hegn og ca. 15 hegnpæle, med stor materiel skade på personbil, hegn og pæle til følge, hvorefter han forlod uheldsstedet uden at anmelde uheldet til politiet.

III

straffelovens § 279 - bedrageri - ved den 14. april 2008, med hensigt til uretrettiget at få udbetalt kr. 160.537,46 i skadeserstatning, telefonisk at have anmeldt til forsikringsselskabet Tryggingarfelagið Føroyar, at personbil _____ søndag den 14 april 2008 var blevet brugsstjålet, ligesom han den 17. april 2008 indleverede skriftlig skadesanmeldelse til Tryggingarfelagið Føroyar, hvor han anførte, at hans personbil _____, var blevet stjålet, samt at han intet vidste om det, idet han lå hjemme og sov, hvilket ikke var korrekt, jf. det under forhold II beskrevne.

IV

straffelovens § 165 - ved den 16. april 2008 ca. kl. 14.00 personligt at have henvendt sig til politistationen i Tvøroyri og i strid med sandheden at have anmeldt, at hans bil - personbil [redacted] som den 14. april 2008 umiddelbart inden kl. 00.48 havde været involveret i et færdselsuheld, uberettiget var fjernet udenfor bopælen [redacted] den 13. april 2008 efter ca. kl. 23.30.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf.

Anklagemyndigheden har endvidere påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knalbert, og at frakendelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 59.

Tiltalte har erkendt sig skyldig i forhold I. Dog fandt kørslen ikke sted i tidsrummet mellem ca. kl. 23 og 23.30, men ved omkring 21 - 21.30 tiden.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold II.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold III. Tiltalte har erkendt at have anmeldt forholdet som anført i anklageskriftet, men der var ikke tale om en uberettiget anmeldelse.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold IV. Tiltalte har erkendt at have anmeldt forholdet som anført i anklageskriftet, men der var ikke tale om en anmeldelse i strid med sandheden.

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte og vidneforklaringer af [redacted]
[redacted] politiaffører
og [redacted]

Forklaringerne er gengivet i retsbogen, hvortil der henvises.

Der blev i forhold II den 14. april 2008 kl. 02.10 taget en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der fundet en mindsteværdi på 1,61 promille alkohol.

Der har endvidere været fremlagt oversigtskort og fotomappe af uheldsstedet, ligesom der er dokumenteret fra en oplysningsrapport med teleoplysninger.

De i forhold III og IV anmeldelser er dokumenteret.

Rettens bemærkninger:

Tiltalte findes i forhold I i overensstemmelse med sin erkendelse, der under-

støttes af sagens oplysninger, skyldig i forhold I, idet det dog lægges til grund, at kørslen fandt sted ved omkring 21 - 21.30 tiden.

I forhold II lægges det i overensstemmelse med [redacted] forklaring til grund, at tiltalte kort efter uheldet ringede til hende og sagde, at han var kørt af vejen, og at bilen var smadret. Forklaringen understøttes af de foreliggende teleoplysninger, samt af de af vidnerne [redacted] og [redacted] afgivne forklaringer.

Tiltalte findes derfor, idet de øvrige faktiske omstændigheder i anklageskriftet lægges til grund, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Det af [redacted] forklarede om, at hun ved 22.30 - 23.30 tiden så, at tiltalte lå og sov, samt det af [redacted] forklarede om, at han ved 00.15 tiden hørte musik fra tiltaltes værelse, kan ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf, og da tiltalte i forholdene III og IV har erkendt de faktiske omstændigheder i forbindelse med indgivelsen af anmeldelserne, der understøttes af sagens oplysninger, findes tiltalte også i disse forhold skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Straffen fastsættes til fængsel i 4 måneder, jf. færdselslovens § 58, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, færdselslovens § 58, stk. 1, jf. § 16, stk. 1, færdselslovens § 58 a, stk. 1, nr. 1, jf. § 23, stk. 1 og § 26, stk. 3, straffelovens § 285, jf. § 279 og straffelovens § 165.

I medfør af straffelovens § 58, stk. 1, jf. § 56, udsættes fuldbyrdelsen af 3 måneder af straffen som nedenfor bestemt.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 18.000 kr., jf. straffelovens § 58, stk. 2.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 2 år fra i dag, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59 b.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte, [redacted] straffes med fængsel i 4 måneder.

Fuldbyrdelsen af 3 måneder af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år fra i dag på betingelse af

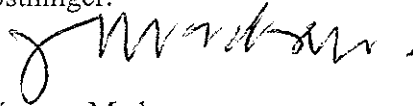
at tiltalte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 18.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

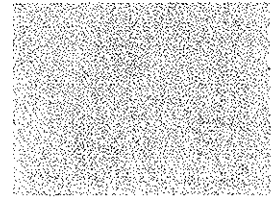
Tiltalte skal fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 2 år fra i dag.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Jóannes Madsen

/tt.

DOM

afsagt den 6. september 2010

Rettsens nr. 1-197/2010

Politiets nr. 56P1-73251-00006-09

Anklagemyndigheden

mod

[redacted]
født den [redacted]
boende [redacted]
[redacted]

Anklageskrift og tillægsanklageskrift fra Landfogeden på Færøerne er modtaget henholdsvis den 24. marts 2010 og 16. august 2010.

[redacted] er tiltalt for overtrædelse af

1

straffelovens § 244, tildels forsøg herpå, jf. samme lovs § 21, alt jf. § 247 - ved den 12. december 2009 i perioden mellem ca. kl. 18 og ca. kl. 20 som tidligere dømt for vold at have forøvet vold mod [redacted] idet tiltalte

- kastede en gryde mod forurettede, som undgik at blive ramt, idet gryden ramte en glastrude, som knustes, hvorved forurettede blev ramt af glaskår, ligesom
- tiltalte skubbede forurettede omkuld, hvorved hun væltede ned på en kasse, hvorefter
- tiltalte, da forurettede var kommet op at stå, tog fat om halsen på forurettede med den ene hånd og pressede hende ned mod kassen, og efterfølgende
- tildelte forurettede to slag i hovedet med en legetøjspistol, hvorefter tiltalte
- skubbede forurettede ud af hoveddøren, hvorved hun fladt omkuld på jorden, hvorefter han
- på ny tog fat om forurettedes hals med den ene hånd.

2

straffelovens § 291, stk. 1 - hærværk - ved den 30. maj ca. kl. 21.34 at have ødelagt en vinduesvisker på personbil [redacted] der holdt parkeret i [redacted] og ridset i lakken på bilens front.

3

straffelovens § 244, jf. § 247 - vold - ved som tidligere straffet for vold - den

24. juni 2010 ca. kl. 21.50 i Glitnir, Gr. Kambansgøta 13, Tórshavn, at have udøvet vold mod bartender [redacted] idet tiltalte slog [redacted] en gang i ansigtet med flad hånd, hvorefter han trådte [redacted] hårdt to gange på foden og tildelte ham et knytnæveslag i ansigtet - alt med hævelse på højre kindben og ømhed i foden til følge.

4

straffelovens § 244, jf. § 247 - vold - ved som tidligere straffet for vold - den 8. juli 2010 ca. kl. 04.45 ud for [redacted] Tórshavn, at have udøvet vold mod [redacted] idet tiltalte smed en barnestol ud på vejen i retning mod [redacted] hvorefter han tildelte hende et knytnæveslag på siden af hovedet, så hun faldt om på jorden, ligesom han sparkede hende kraftigt i hovedet eller på kroppen - alt med buler og hævelse i ansigtet til følge.

5

§ 1, stk. 2, jf. § 3 i anordning nr. 347 af 21. december 1956 for Færøerne om euforiserende stoffer med senere ændringer, jf. Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 698 af 31. august 1993 § 2, stk. 1 og stk. 2, jf. liste A, nr. 1, - ved den 8. juli 2010 ca. kl. 04.45 på adressen [redacted] Tórshavn, at have været i besiddelse af 14,31 g. amfetamin, hashmix og rygeremedier i form af en pesolavægt.

6

færdselslovens § 18, stk. 1, 2. pkt og 42 c, stk. 1 - kørsel uden at have medbragt kørekort og uden styrthjelm - ved den 2. juni 2010 ca. kl. 12.20 i Tórshavn at have ført motorcykel [redacted] af Landevejen mod øst uden at have medbragt gyldigt kørekort og uden at anvende fastspændt styrthjelm.

7

færdselslovens § 16, stk. 1 - spirituskørsel - ved den 26. juni 2010 ca. kl. 14.05 i Tórshavn at have ført personbil [redacted] ad Eystari Ringvej mod øst efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 2,0 promille.

8

færdselslovens § 18, stk. 1, 2. pkt. - kørsel uden at have medbragt kørekort - ved den 2. juli 2010 ca. kl. 19.40 at have ført motorcykel [redacted] ad Yviri við Strond i Tórshavn uden at have medbragt gyldigt kørekort.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf og en tillægsbøde.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om ubetinget førerretsfrakendelse i medfør af færdselslovens § 59.

Tiltalte har erkendt sig delvist skyldig.

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte og vidneforklaringer af _____
 _____ og _____

Forklaringerne er gengivet i retsbogen, hvortil der henvises.

Der har i forhold 1 været fremlagt en fotomappe og en politiattest af 17. januar 2010, hvoraf fremgår, at der ved undersøgelse af _____
 _____ den 12. december 2009, kl. 19.21, blev konstateret følgende objektive fund:

"1) Yvirfladisk ekskoriatióin vi. megin á hövðinum, sum bløðir illa. Neyðugt er ekki at seyma."

Der har i forhold 3 været fremlagt en politiattest af 25. juni 2010, hvoraf fremgår, at der ved undersøgelse af _____ den 25. juli 2010, kl. 1.15, blev konstateret følgende objektive fund:

"1 rødt mærke på højre kindben ca. 2 cm x 1,5 cm stort. Højre storetå er hævet og lettere rødmende"

Der har i forhold 4 været fremlagt en fotomappe og en politiattest af 3. august 2010, hvoraf fremgår, at der ved undersøgelse af _____
 _____ den 8. juli 2010, kl. 15.09, blev konstateret følgende objektive fund:

"1. Kraftig hævelse sv.t. øvre og nedre hø. øjenlåg samt tindingen. Området ses også misfarvet. Ingen blødning i selve øjet.

2. Tommelen ses hævet og misfarvet. Direkte og indirekte ømhed sv.t. yderstykket. Pt. siger der er let nedsat følesans sv.t. pulpa. Normale vaskulære forhold."

Der har i forhold 5 været fremlagt en fotomappe og en kosterrapport.

Der har i forhold 7 været fremlagt en erklæring fra Retskemisk Afdeling, Københavns Universitet, hvorefter der i en blodprøve, udtaget af tiltalte den 25. juni 2010, kl. 14.40, blev fundet en mindsteværdi på 1,20 promille alkohol.

Tiltaltes kørekort har været inddraget af politiet siden den 15. juli 2010.

Tiltalte er tidligere straffet

ved Færøernes rets dom af 9. maj 2007 med fængsel i 1 år og en tillægsbøde på 9.500 kr., samt frakendelse af førerretten i 1 år fra den 11. februar 2006, for overtrædelse af blandt andet straffelovens § 244 og lovgivningen om euforiserende stoffer og færdselslovens § 16, stk. 1

(spirituskørsel), og

ved bødevedtagelse af 27. februar 2009 med en bøde på 300 kr. for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Tiltalte blev for straffen i henhold til dommen af 9. maj 2007 prøveløsladt den 29. august 2008 med en prøvetid på 2 år. Reststraffen var fængsel i 64 dage.

Tiltalte har under sagen været frihedsberøvet fra den 8. juli 2010.

Rettens bemærkninger:

Det lægges i forhold 1 - efter den af [redacted] afgivne vidneforklaring, der understøttes af de objektive fund, samt til dels af den af tiltalte afgivne forklaring - til grund, at tiltalte skubbede [redacted] omkuld ned på noget legetøj, ligesom tiltalte, mens [redacted] lå nede, tog om hendes hals for at holde hende nede. Endvidere findes det bevist, at tiltalte tildelte [redacted] to slag i hovedet med en legetøjspistol og efterfølgende skubbede hende ud af hoveddøren, hvorved hun faldt omkuld på jorden.

Tiltalte findes med disse bemærkninger skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Det bemærkes, at det ved de afgivne forklaringer ikke findes bevist, at tiltalte havde hensigt til at ramme [redacted] med en gryde eller at hun blev ramt af glasskår, ligesom det ikke er bevist, at tiltalte, efter at [redacted] var faldet omkuld uden for hoveddøren, påny tog fat om [redacted] hals.

Tiltalte frifindes derfor for denne del af tiltalen, herunder for anklageskriftets henvisning til straffelovens § 21 om forsøg.

Tiltalte frifindes i forhold 2 i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand for at have ridset i bilens lak.

I øvrigt findes tiltalte i overensstemmelse med sin erkendelse, der understøttes af sagens oplysninger, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Tiltalte findes i forhold 3 efter den af [redacted] afgivne vidneforklaring, der understøttes af de objektive fund, samt i hovedsagen af den af tiltalte afgivne forklaring, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Det lægges i forhold 4 - efter den af [redacted] afgivne vidneforklaring, der understøttes af de objektive fund, samt til dels af den af tiltalte afgivne forklaring - til grund, at tiltalte skubbede [redacted] så hun faldt

om på jorden, hvorefter han sparkede hende kraftigt i hovedet med de i anklageskriftet nævnte skader til følge.

Det findes ikke bevist, at tiltalte havde forsæt til at ramme [redacted] med barnestolen, eller at han tildelte [redacted] et slag på siden af hovedet, hvorfor tiltalte frifindes for denne del af tiltalen.

I forhold 5 findes tiltalte i overensstemmelse med sin erkendelse, der understøttes af sagens oplysninger, skyldig i at have været i besiddelse af noget hashmix.

Uanset, at der på adressen blev fundet amfetamin og en pesolavægt, findes der ved de afgivne forklaringer, hvorefter tiltalte ikke boede på adressen, hvor der ligeledes færdedes mange andre, ikke at være ført tilstrækkeligt bevis for tiltaltes skyld.

Tiltalte frifindes derfor i øvrigt for den rejste tiltale.

Tiltalte findes i forholdene 6 til 8 i overensstemmelse med sin erkendelse, der understøttes af sagens oplysninger, skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Straffen, der efter straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, fastsættes som en fællesstraf, der tillige omfatter reststraffen på 64 dage, udmåles til fængsel i 6 måneder og en bøde på 1.500 kr., jf. straffelovens § 244, jf. § 247, straffelovens § 291, stk. 1, § 3, jf. § 1, stk. 2 i anordning nr. 347 af 21. december 1956 for Færøerne om euforiserende stoffer med senere ændringer, jf. Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 698 af 31. august 1993 § 2, stk. 1 og stk. 2, jf. liste A, nr. 1, færdselslovens § 58, stk. 4, jf. § 18, stk. 1, 2. punktum, færdselslovens § 58 a, stk. 1, nr. 1, jf. § 42 c, stk. 1, samt færdselslovens § 58, stk. 1, jf. § 16, stk. 1.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 6 dage.

Der er ved straffens udmåling navnlig lagt vægt på den efter forholdene 1, 2 og 4 udførte vold, der er begået i prøvetiden efter prøveløsladelse for ligearartet kriminalitet.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 15. juli 2010, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59 b.

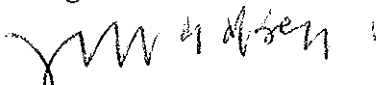
THI KENDES FOR RET:

Tiltalte, [redacted] straffes med en fællesstraf på fængsel i 6 måneder og en bøde på 1.500 kr.

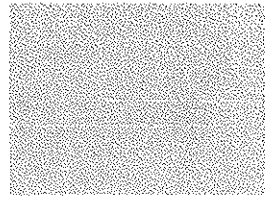
Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 6 dage.

Tiltalte fratages retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 15. juli 2010.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Jóannes Madsen

tt/edj

D O M

afsagt den 30. november 2009

Rettsens nr. 1-578/2009

Politiets nr. 56K1-72243-00003-09

Anklagemyndigheden
mod

Anklageskrift fra Landfogeden på Færøerne er modtaget den

er tiltalt for overtrædelse af

I

blufærdighedskrænkelse og anden kønslig omgængelse end samleje med et barn efter straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1 og stk. 2, jf. stk. 1 - ved i perioden fra 1995 til 2006 på adressen [redacted] utallige gange at have haft anden kønslig omgang med sin kones barnebarn [redacted], født den [redacted], og krænket hendes blufærdighed, idet han befølte hende på lårene og i skridtet såvel uden på som under tøjet, befølte hende i skeden med en finger, tungekyskede hende, slikkede hende i skridtet og herunder en enkelt gang stak sin tunge op i hendes skede, ligesom han i et enkelt tilfælde formåede hende til at beføle hans blottede lem, en gang førte sit erigerede lem mod hendes baller og skede, og en gang blottede sig foran hende i badeværelset, alt imens han befølte sig selv,

II

blufærdighedskrænkelse og anden kønslig omgængelse end samleje med et barn efter straffelovens § 224 jf. § 222, stk. 1 og stk. 2 jf. stk. 1 - ved i perioden fra 2001 til 2006 på adressen [redacted] utallige gange at have haft anden kønslig omgang med sin kones barnebarn [redacted], født den [redacted], og krænket hendes blufærdighed, idet han befølte hende på lårene og i skridtet såvel uden på som under tøjet, befølte hende i skeden med en finger, stak en og flere fingre op i hendes skede og anus, slikkede hende i skridtet og anus to til tre gange, ligesom han i et enkelt tilfælde sendte hende en sms, hvoraf fremgik, at han lå i sengen og onanerede, mens han tænkte på hende.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Tiltalte har delvist erkendt sig skyldig.

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte og vidneforklaringer af _____ og _____. Forklaringerne er gengivet i retsbogen, hvortil der henvises.

Retten bemærkninger:

Tiltalte har erkendt at have udsat _____ og _____ for seksuelle overgreb, men han har bestridt, at overgrebene har haft det omfang og den karakter, der fremgår af tiltalen.

Retten finder det ubetænkeligt at lægge vægt på _____ og _____ forklaringer, der er detaljerede, sikre og overbevisende. Retten forkaster derfor tiltaltes forklaring om de seksuelle overgrebs mindre omfang og mindre alvorlige karakter.

På den baggrund finder retten det godtgjort, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet, dog således, at det efter _____ forklaring ikke kan anses for godtgjort, at tiltalte blottede sig i badet mens han befølte sig selv, og at han befølte hende i skeden med en finger, ligesom det efter _____ forklaring alene kan anses for godtgjort, at tiltalte med fingeren befølte _____ i skridtet og ved endetarmsåbningen, og ikke at tiltalte stak en eller flere fingre op i hendes skede eller endetarmsåbning.

Straffen fastsættes til fængsel i 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1 og stk. 2, jf. stk. 1, og § 232.

Det findes i overensstemmelse med § 908, stk. 4, i retsplejeloven for Færøerne ubetænkeligt at straffe for overtrædelse af straffelovens § 232, selv om "§ 232" ikke er nævnt i anklageskriftet, idet "blufærdighedskrænkelser" udtrykkeligt er angivet som en del af tiltalen.

Ved straffastsættelsen er der taget hensyn til overgrebenes karakter og omfang.

De af _____ og _____ nedlagte påstande om tortgodtgørelse og erstatning tages til følge som nedenfor bestemt. Det er herved lagt til grund, at erstatningsansvaret er indtrådt før erstatningsansvarslovens ikrafttræden for Færøerne.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte, _____, straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder.

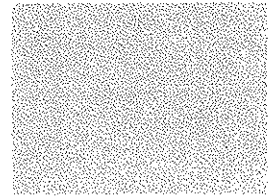
Tiltalte betaler sagens omkostninger.

Tiltalte skal inden 14 dage betale

31.752 kr. til _____ og
21.940 kr. til _____

Henrik Møller

/tt.

Den 6. juli 2010 afsagdes i SS nr. 00517/08

Anklagemyndigheden
mod

født den [redacted]
boende [redacted]

følgende

DOM:

Anklageskrift og tillægsanklageskrift fra Landfogeden på Færøerne er modtaget henholdsvis den 3. september 2008, 30. januar 2009 og 13. april 2010.

[redacted] er tiltalt for overtrædelse af

I

straffelovens § 286, stk. 2, jf. § 279 - bedrageri af særlig grov beskaffenhed - ved i perioden fra august 2005 til maj 2007 som medlem af bestyrelsen i [redacted] svigagtig for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding at have oprettet konto i foreningens navn i Eik Bank, med det formål at misbruge kontoen, hvorefter han fik overført indtægter tilhørende foreningen på 379.469,07 til kontoen og modtog 11.500 kr. kontant tilhørende foreningen vel vidende at han ikke ville afregne med foreningen, hvilket medførte tab for foreningen på 360.969,07 kr.

subsidiært for overtrædelse af

straffelovens § 286, stk. 2, jf. § 278, stk. 1, nr. 3, underslæb af særlig grov beskaffenhed - ved i perioden fra august 2005 til maj 2007 som medlem af bestyrelsen i [redacted] for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, uretmæssigt at have forbrugt 275.979,07 kr., der tilhørte foreningen men var i hans varetægt, idet han uden foreningens samtykke oprettede en konto i foreningens navn, hvortil der blev overført indtægter der vedrørte foreningen på 379.469,07 kr., ligesom han kontant modtog 11.500 kr., hvoraf han betalte 30.000 kr. til foreningen og havde udgifter til forplejning.

II

straffelovens § 171, stk. 1, dokumentfalsk - ved fredag den 28. november 2008 i Tórshavn i forretningen [redacted], for at skuffe i retsforhold at have oplyst at være [redacted] og bestemt [redacted] at udlevere sig tøj til en samlet værdi af kr. 4.155, idet han falskeligt underskrev kvitteringen med navnet [redacted] alt uagtet han savnede evne og/eller vilje at betale for varerne.

III

straffelovens § 279 for bedrageri - ved først i september 2009 ved telefonisk henvendelse til [REDACTED] og [REDACTED], der var på náta-veiðu með báðen [REDACTED] nord for Færøerne, i navnet Magni Arge, Atlantic Airways eller Atlantic Cargo, at have bestilt 40 stk. nátar á 30 kr., som blev leveret i en garage på adressen [REDACTED] Tórshavn, idet tiltalte retsstridigt fremkaldte og udnyttede den vildfarelse hos de pågældende, at náatarnir ville blive betalt af Atlantic Airways/Atlantic Cargo, hvilket, da dette ikke var tilfældet ligesom tiltalte savnede evne og/eller vilje til at rette for sig, bevirkede at [REDACTED] og [REDACTED] påførtes et formuetab på kr. 1.200,00.

IV

færdselslovens § 16, stk. 1 - spirituskørsel - ved lørdag den 27. februar 2010 ca. kl. 22.40 at have ført varebil [REDACTED] ad Sjógøta mod øst til P-pladsen ved Eik Banki efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkohol-koncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 0,80 promille.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frihedsstraf.

Anklagemyndigheden har i forhold I påstået domfældelse efter den subsidiære påstand.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, og at frakendelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 59.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

[REDACTED] har påstået tiltalte dømt til at betale 295.459,07 kr. i erstatning til [REDACTED]

[REDACTED] v/ [REDACTED] har påstået tiltalte dømt til at betale 195 kr. i erstatning til [REDACTED]

[REDACTED] har påstået tiltalte dømt til at betale 1.200 kr. i erstatning til [REDACTED]

Tiltalte har påstået frifindelse for erstatningspåstandene.

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte og vidneforklaringer af [REDACTED] og [REDACTED]. Forklaringerne er gengivet i retsbogen, hvortil der henvises.

Der blev den 27. februar 2010 kl. 23.20 og den 28. februar 2010 kl. 00.44 ta-

get blodprøver fra tiltalte. I blodprøverne blev der fundet mindsteværdier på henholdsvis 2,11 og 1,92 promille alkohol.

Tiltaltes kørekort har været inddraget af politiet siden den 8. april 2010.

Tiltalte er af betydning for sagen tidligere straffet

ved den 15. februar 2006 udenretligt at have vedtaget en bøde på 11.040 kr. og frakendelse af førerretten i 1 år regnet fra den 14. november 2005 for overtrædelse af færdselslovens § 16, stk. 1 - spirituskørsel.

Kriminalforsorgen har foretaget en personundersøgelse i medfør af retsplejelovens § 808.

Retten bemærkninger:

Forhold I:

Efter de fremlagte opgørelser og tiltaltes egen forklaring er det godtgjort, at tiltalte på den af ham oprettede konto hævede 275.979,07 kr. Beløbet er hævet i den omhandlede periode ved løbende kontanthævninger af mindre beløb. På den baggrund finder retten det ubetænkeligt at forkaste tiltaltes forklaring om, at de hævede beløb er anvendt til betaling af regninger for [redacted] og i øvrigt overført til foreningens andre konti, idet denne forklaring, selv om der er givet tiltalte lejlighed dertil, ikke er nærmere konkretiseret eller sandsynliggjort udover det, der fremgår af tiltalen.

Som sagen er oplyst og efter [redacted] og [redacted] forklaringer, kan det ikke lægges til grund, at tiltalte kontant har modtaget mere end 6.500 kr.

Efter tiltaltes forklaring, som på det punkt støttes af [redacted] og [redacted] forklaringer, må det endvidere lægges til grund, at han i forbindelse med udlejning af foreningens selskabslokale var berettiget til at beholde ca. 1.000 kr. som betaling for rengøring efter en udlejning. Det findes derfor efter sagens oplysninger forsvarligt at lægge til grund, at tiltalte af de hævede beløb har været berettiget til at beholde et beløb, som dog skønsmæssigt ikke kan ansættes til et samlet beløb på mere end 20.000 kr.

Med de nævnte fravigelser findes tiltalte i øvrigt skyldig i overensstemmelse med den subsidiære tiltale i forhold I, dog således at der efter størrelsen af det uberettiget tilegnede beløb ikke er grundlag for at henføre forholdet til straffelovens § 286, stk. 2.

I overensstemmelse med afgørelsen af straffespørgsmålet tages erstatningspåstanden til følge som nedenfor bestemt. Det lægges herved til grund, at tiltalte som anført i tiltalen har betalt 30.000 kr. til foreningen. Det øvrige er-

statningskrav udskydes til civilt søgsmål.

Forhold II:

Efter _____ vidneforklaring og til dels tiltaltes egen forklaring findes det godtgjort, at tiltalte kvitterede for modtagelsen af tøjet med navnet "Jákup", og under den efterfølgende telefonsamtale også præsenterede sig som "Jákup". Det findes derefter godtgjort, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Erstatningspåstanden tages til følge som nedenfor bestemt.

Forhold III:

Efter tiltaltes forklaring sammenholdt med _____ og _____ vidneforklaringer må det lægges til grund, at tiltalte bestilte fuglene til "Atlantic Cargo", som ifølge tegningsudskrift for P/F Atlantic Airways er et binavn tilhørende dette selskab. Tiltalte, der efter sin egen forklaring var bekendt hermed, oplyste ikke sit eget navn i forbindelse med bestillingen. Tiltalte må derfor have indset, at _____ og _____ kunne gå ud fra, at fuglene ville blive betalt af Atlantic Airways/Atlantic Cargo. Herefter, og da tiltalt ikke har vist nogen vilje til at betale, findes tiltalte også skyldig i tiltalen i forhold III.

Erstatningspåstanden tages til følge som nedenfor bestemt.

Forhold IV:

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i tiltalen i forhold IV.

Uanset oplysningerne om tiltaltes alkoholindtagelse efter kørslen, findes det ubetænkeligt at lægge til grund, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen har oversteg 1,5 promille men ikke 2,00 promille.

Straffen fastsættes til fængsel i 10 måneder, jf. straffelovens § 172, stk. 1, jf. § 171, stk. 1, § 285, stk. 1, jf. § 278, stk. 1, nr. 3, og § 279 samt færdselslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 6, jf. § 16, stk. 1.

Efter oplysningerne om tiltaltes personlige og sociale forhold før og efter gerningerne findes det forsvarligt at bestemme, at straffen ikke skal fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 62 og § 63, jf. § 56, stk. 2. Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 200 timer inden for en længstetid på 1 år.

Tiltalte skal betale en tillægsgbøde på 9.000 kr., jf. straffelovens § 64, med

forvandlingsstraf som nedenfor bestemt.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 8. april 2010, jf. færdselslovens § 59, jf. § 59b.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte, [redacted], straffes med fængsel i 10 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.
2. Tiltalte skal inden for en længstetid på 1 år fra endelig dom udføre ulønnet samfundstjeneste i 200 timer.
3. Tiltalte skal i 1 år være under tilsyn af Kriminalforsorgen, og skal efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse i denne periode undergive sig behandling mod misbrug af alkohol.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 9.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, dog ikke knallert, i 5 år fra den 8. april 2010.

Tiltalte betaler sagens omkostninger.

Tiltalte skal inden 14 dage betale

232.479,07 kr. til [redacted]

195 kr. til [redacted]

1.200 kr. til [redacted]

Henrik Møller

lm/tt.

Udskrift af dombogen for retten på Bornholm

DOM

afsagt den 22. september 2010

Retten nr. ...

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

...

cpr-nummer ...

Husk evt. domsmænd

Anklageskrift er modtaget den 18. august 2010.

...er tiltalt for **spirituskørsel efter færdselslovens § 117, jf. § 53, stk. 1**, ved den 12. marts 2010 omkring kl. 03.03 at have ført personbil XP 50.463 ad Aabyvej ud for nr. 5, Nyker, 3700 Rønne efter at have indtaget spiritus i et sådant omfang, at alkoholkoncentrationen i blodet under eller efter kørslen oversteg 0,50 promille.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og at frakendelsen skal ske ubetinget, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, jf. § 128.

...har erkendt sig skyldig.

Sagens oplysninger

... har afgivet forklaring, der støtter tilståelsen. Forklaringen er gengivet i retsbogen.

Der blev den 3. juli 2010 kl. 00.50 taget en blodprøve fra tiltalte. I blodprøven blev der fundet en mindsteværdi på 0,87 promille alkohol.

Kriminalforsorgen har foretaget en undersøgelse af tiltaltes personlige forhold og har skønnet, at tiltalte er egnet til at modtage en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte er straffet

ved Retten på Bornholms dom af 26. april 2010 efter færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. stk. 1, jf. § 53, stk. 1, med fængsel i 10 dage. Betinget med en prøvetid på 2 år. Samfundstjeneste i 6 måneder. Tillægsbøde 4.000 kr.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til en fællesstraf af fængsel i 30 dage, jf. færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 6, jf. stk. 1, jf. § 53, stk. 1.

Straffen omfatter også den betingede straf i dommen af 26. april 2010, jf. straffelovens § 67, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, jf. § 67, stk. 3, jf. § 66, stk. 3.

Tiltalte frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 5 år fra den 18. marts 2013 at regne, jf. færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, jf. § 128.

Henset til at tiltalte tidligere er idømt en betinget straf for spirituskørsel, finder retten ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

Thi kendes for ret:

...skal straffes med fængsel i 30 dage.

Tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort i 5 år fra den 18. marts 2013 at regne.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Andreas Bøgsted-Møller
retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
kontorfuldmægtig

Udskrift af dombogen for retten på Bornholm

D O M

afsagt den 22. september 2010

Rettsens nr. ...

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

...

cpr-nummer ...

Denne sag er behandlet som tilståelsessag.

Retsmødebegæring er modtaget den 30. august 2010.

... er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244 ved den 2. august 2010 ca. kl. 10.15 på Stokkekildevej ud for nr. 28 i Aakirkeby, at have skubbet ... så hun faldt og slog sig flere steder på kroppen.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Tiltalte har erkendt sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte. Forklaringen er lydoptaget og gengives ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

Tiltalte er ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Rettsens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffebestemmelserne er straffelovens § 244.

Straffen bliver ikke fastsat, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

Retten har ved straffens fastsættelse lagt vægt på det oplyste om tiltaltes særlige personlige forhold.

Thi kendes for ret:

Hvis tiltalte, ..., overholder følgende betingelser, vil straffen ikke blive fastsat:

- 1) Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Andreas Bøgsted-Møller
Retsassessor

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
kontorfuldmægtig

DOM

afsagt den 9. november 2010

Rettens nr. 1-503/2010

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

Martin ..

cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 30. september 2010.

Martin ... er tiltalt for overtrædelse af

1. (1.-3.)

hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2,

ved den 14. juni 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 15.10 til 15.20 på parkeringspladsen ved Daglig Brugsen, ...,

- at have knust bagruden på personbil af mrk. Hyundai Matrix (reg. Nr...), hvorved der skete skade for et ikke nærmere opgjort beløb;
- at have knust bagruden og skåret i "hattehylden" på personbil af mrk. Toyota Auris (reg.nr. ...), hvorved der skete skade for et samlet opgjort beløb af 18.991 kr.;
- at have knust bagruden på en grå personbil af mrk. Kia Ceed SW (reg. nr. ...), hvorved der skete skade for et samlet opgjort beløb af 9.996,45 kr.

2. (4.)

overtrædelse af straffelovens § 266

ved den 14. juni 2010 ca. kl. 15.20 i Daglig Brugsen, ..., at have fremtaget en foldekniv og fremsat verbale trusler til brugsuddeler ..., herunder med ordene: "Dit fede svin - nu går jeg ned og slår din kone ihjel", hvilket var egnet til hos... at fremkalde alvorlig frygt for dennes og dennes hustrus liv.

3. (5.)

overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1

ved den 14. juni 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 15.10 til 15.35 i Daglig Brugsen, ..., og uden for sin bopæl ..., uden anerkendelsesværdigt formål, at have båret en foldekniv med en klinge på 7,6 cm, hvor klingens kan fastlåses i udfoldet position.

4. (6.)

tyveri efter straffelovens § 276,

ved den 25. juli 2010 ca. kl. 21.50 på Shell tanken, ...at have stjålet en ramme dåseøl (24 stk.) af mrk. "Carlsberg" til en samlet værdi af 164,00 kr.

5. (7.)

hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2,

ved den 6. august 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 18.00 til ca. 22.10 i sin lejebolig ... , at have knust og ødelagt flere termovinduer, en havedør, en postkasse, en yderdør, en udendørslampe, et elmålerskab, og et nedløbsrør, alt med et samlet opgjort tab for udlejeren, ..., ..., på 19.983 kr. til følge.

6. (9.)

overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1

ved den 6. august 2010 i tidsrummet fra ca. kl. 21.45 til 22.15, uden anerkendelsesværdigt formål, at have båret to køkkenknive, hver med en klinge på over 12 cm, fra sin bopæl på ... via et stisystem til adressen ..., og retur til sin bopæl.

7. (10.)

legemsangreb af særlig farlig rå og brutal karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1

ved den 6. august 2010 ca. kl. 22.00 i haven på adressen ..., at have overfaldet beboeren ..., idet tiltalte truede med at pudse sin hund på Hansen og endvidere udtalte: "Jeg slår dig ihjel" og "Hvis du ikke skruer ned for musikken, får du en kniv i maven", hvorefter tiltalte med en køkkenkniv flere gange stak ud efter Hansen, som herved blev ramt af kniven på sin højre hånd og venstre underarm og i maveregionen med flere overfladiske snitsår til følge.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om konfiskation af 1 stk. foldekniv (forhold 3) og 2 stk. køkkenknive (forhold 7) i medfør af straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Tiltalte har erkendt sig skyldig i forhold 3 og derudover nægtet sig skyldig.

... har nedlagt erstatningskrav stort 2.308 kr.

Tiltalte har oplyst, at erstatningspligten bestrides, men at erstatningsbeløbet kan erkendes for så vidt angår 8 sygedage.

Anklagemyndigheden har på vegne af ... nedlagt erstatningskrav stort 18.990,99 kr., på vegne af ... nedlagt erstatningskrav stort 9.996,45 kr., og på vegne af ... nedlagt erstatningskrav stort 164 kr.

Tiltalte har oplyst, at han for så vidt angår disse erstatningskrav bestrider erstatningspligten, men ikke bestrider beløbenes størrelse.

Sagens oplysninger

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte, og vidnerne ..... Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

.... henvendte sig den 6. august 2010 på skadestuen. Det fremgår af politiattesten, at

"2. Hvornår og hvor har undersøgelsen af tilskadekomne fundet sted?

Den 6. august 2010 kl. 23.15.

3. a. Hvornår og hvor angives skaden at være sket?

Den 6. august 2010 kl. 22.00

4. Er der ved undersøgelsen umiddelbart fundet tegn på i forvejen tilstedeværende sygdom?

Nej

Er der umiddelbare tegn på, at tilskadekomne er påvirket af alkohol?

Nej

Er der umiddelbare tegn på, at tilskadekomne er påvirket af lægemidler?

Nej

5. Det objektive fund:

Patienten har snitsår konsistent med afværge af knivangreb på højre hånd og venstre underarm. Har ligeledes flænge 20 cm horisontalt forløbende på navleniveau.

6. Er der foretaget røntgenfotografering?

Nej.

7. a. Hvilken behandling blev foretaget?

ingen, [ulæseligt]

b. Har indlæggelse fundet sted?

Nej.

8. Henvist til speciallæge?

Nej.

9. Kan det forefundne antages at være fremkommet

a. på den angivne tid?

Ja.

- b. på den angivne måde?

Ja.

10. Skønnes det efter det foreliggende, at tilskadekomne vil få
a. forbigående mén?
forbigående arbejdsudygtighed?

Nej.

eller hvorvidt der vil blive tale om

- b. varige mén?
varig arbejdsudygtighed?

Nej.

11. Eventuelle bemærkninger "

Tiltalte er tidligere straffet, senest

ved Roskilde rets dom af 5. oktober 1999 efter straffelovens § 119, stk. 1 og 3, § 288, stk. 1, nr. 1 samt § 291, stk. 1 med en fællesstraf af fængsel 1 år og 6 måneder.

ved Roskilde rets dom af 7. marts 2002 efter straffelovens § 119, stk. 1, § 244, jf. § 247, stk. 1, § 285, stk. 1, jf. § 276 og § 291, stk. 2 samt lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, stk. 2. jf. bilag A, nr. 1 og politivedtægten for Roskilde Politikreds § 59, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 3, stk. 1, jf. § 86, stk. 1 med fængsel i 3 måneder.

ved Rønne rets dom af 18. maj 2005 efter straffelovens § 290, stk. 1, bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag liste A, nr. 1, våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 2 og nr. 3 samt stk. 3, 2. pkt. jf. § 4, stk. 1 og fyrværkerilovens § 7, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 2 og politivedtægten for Bornholms Politikreds § 42, stk. 1, jf. § 3, stk. 1 og § 4 samt restaurationslovens § 37, stk. 1, jf. 1, jf. § 32, stk. 1, jf. tildels straffelovens § 89 med fængsel i 4 måneder.

ved Kalundborg rets dom af 12. juli 2005 efter straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, jf. § 89 med fængsel i 3 måneder.

ved Østre Landsrets ankedom af 27. april 2006 for overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 247, stk. 1, § 260, nr. 1, jf. § 89, § 285, stk. 1, jf. § 276, jf. § 89 og § 291, stk. 1, jf. § 89 med fængsel i 3 år og 6 måneder.

ved Retten på Bornholms dom af 6. april 2010 for overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 3, jf. § 4, stk. 1, samt ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, jf. § 3, stk. 1, jf. politilovens § 23, stk. 3, jf. stk. 1 med fængsel i 7 dage

Tiltalte har under denne sag været frihedsberøvet fra den 6. august 2010 til den 9. november 2010.

Retten's begrundelse og afgørelse

Ad forhold 1

Efter det fremkomne finder retten det ikke bevist, at det er tiltalte, der har udøvet hærværk mod de omhandlede køretøjet. Tiltalte frifindes derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 2

Efter bevisførelsen finder retten det ikke med den for en domfældelse fornødne sikkerhed godtgjort, at de ytringer, som tiltalte fremkom med under episoden i Brugsen, var egnet til hos ... at fremkalde alvorlig frygt for dennes ellers dennes hustrus liv. Tiltalte frifindes derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 3

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig i dette forhold. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i dette forhold.

Ad forhold 4

Efter bevisførelsen, herunder tiltaltes egen forklaring, finder retten det ikke med den for en domfældelse fornødne sikkerhed godtgjort, at tiltalte havde forsæt til at tilegne sig rammen med dåseøl. Tiltalte frifindes derfor for denne del af tiltalen.

Ad forhold 5

Efter bevisførelsen finder retten det ikke med den for en domfældelse fornødne sikkerhed godtgjort, at det er tiltalte, der har ødelagt de omhandlede effekter. Tiltalte frifindes derfor for den under dette forhold rejste tiltale.

Ad forhold 6 og 7

Ved bevisførelsen, herunder de af vidnerne Hansen og ... afgivne præcise, troværdige og overensstemmende forklaringer, der støttes i de objektive fund i den vedrørende Hansen udarbejdede politiattest, finder retten det mod tiltaltes nægtelse bevist, at tiltalte på det i forhold 7 nævnte tidspunkt indfandt sig på stien lige udenfor Hansens have, hvorfra han truede med at pudse sin hund på Hansen, samt overfor Hansen udtalte "Jeg slår dig ihjel" og "Hvis du ikke skruer ned for musikken, får du en kniv i maven" eller ord af denne betydning, hvorefter tiltalte på grænsen mellem stien og Hansens have med en køkkenkniv, som han bar uden anerkendelsesværdigt formål, flere gange stak ud efter Hansen, der blev ramt af kniven på sin højre hånd og venstre underarm og i maveregionen med flere snitsår til følge. Tiltalte findes på denne baggrund skyldig i den under forhold 6 og 7 rejste tiltale.

Straffen fastsættes til fængsel i 6 måneder, jf. straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, samt våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1.

Retten har lagt vægt på forholdenes aldeles alvorlige karakter samt på at tiltalte flere gange tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet.

Retten tager som følge af det anførte påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1.

Retten tager efter retsformandens bestemmelse den af ... nedlagte erstatningspåstand til følge som nedenfor bestemt. De øvrige erstatningspåstande henvises som følge af det ovenfor anførte til civile søgsmål.

Thi kendes for ret:

Tiltalte Martin ... skal straffes med fængsel i 6 måneder.

Hos tiltalte konfiskeres 1 stk. foldekniv og 2 stk. køkkenknive.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 18.750 kr. + moms i salær samt 1.717 kr. i godtgørelse for positive udlæg til den beskikkede forsvarer, advokat Peter B. Hjørne, samt 1.950 kr. + moms i salær til den tidligere beskikkede forsvarer advokat Peter Paldan Sørensen.

Tiltalte skal inden 14 dage til ..., Pedersker, 3720 Aakirkeby betale 2.380 kr. med tillæg af procesrente fra dommens dato.

Andreas Bøgsted-Møller
retsassessor

DOM

afsagt den 10. november 2010

Rettens nr. 1-537/2010

Politiets nr.

Anklagemyndigheden

mod

Rasmus cpr-nummer

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 8. oktober 2010.

Rasmus er tiltalt for overtrædelse af

1.

overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 81, stk. 1 og § 105, stk. 1, jf. § 106, stk. 2,
ved den 31. august 2010 ca. kl. 10.40 at have ført lille knallert ad Åkirkebyvej 57 i Rønne, uden at anvende fastspændt styrthjelm og uden at have tegnet lovpligtig ansvarsforsikring på køretøjet.

2.

overtrædelse af straffelovens § 266,
ved mellem den 1. juli 2010 og den 25. september 2010, adskillige gange både personligt og telefonisk, at have truet ...med at smadre eller slå ... ihjel samt truet med at han ville ommøblere ..s ansigt, hvilket var egnet til hos ... at fremkalde alvorlig frygt for eget og andres liv, helbred og velfærd.

3.

overtrædelse af straffelovens § 266,
ved den 25. september 2010 om aftenen under en telefonsamtale med ..., som befandt sig i ... i Rønne, at have truet med at slå ... ihjel, hvilket var egnet til hos .. at fremkalde alvorlig frygt for ..s liv, helbred og velfærd.

4.

overtrædelse af straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1,
ved den 25. september 2010 ca. kl. 20.30 uberettiget at have skaffet sig adgang til ...s bopæl, ... i Rønne, idet han sparkede en dør ind til huset.

5.

overtrædelse af straffelovens § 266,

ved den 25. september 2010 ca. kl. 20.30 på adressen, ... i Rønne, at have truet ... med at slå hende og ... ihjel, idet han råbte "hvor er hun – hun skal slås ihjel – vælger du mig eller hende? Vælger du hende slår jeg jer begge ihjel og skrider med .." eller lignende, hvilket var egnet til hos .. at fremkalde alvorlig frygt for eget og andres liv, helbred og velfærd.

6.

overtrædelse af straffelovens § 291, stk. 1,

ved den 25. september 2010 mellem ca. kl. 20.30 og ca. kl. 20.40 på adressen... i Rønne, at have sparket en dør ind, ødelagt diverse inventar i huset og forårsaget en bule på en parkeret bil udenfor, hvorved der skete skade på et endnu ikke opgjort beløb.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængsels- og bødestraf.

Tiltalte har erkendt sig skyldig i forhold 1 og 4, samt iøvrigt nægtet sig skyldig.

.. har nedlagt påstand om erstatning stor 10.578, 54 kr.

Tiltalte har taget bekræftende til genmæle overfor erstatningspåstanden.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og vidnerne .... Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen, jf. retsplejelovens § 218a, stk. 4, jf. § 711, stk. 1.

Tiltalte er tidligere straffet

ved Rønne rets betingede dom af 25. januar 2006 efter straffelovens § 293 a, § 285, stk. 1, jf. § 276, jf. § 23, samt færdselslovens § 117 d, jf. § 56, stk. 1 med en fællesstraf af fængsel i 20 dage, 2 års prøvetid samt 40 timers samfundstjeneste indenfor en længstetid på 6 måneder. Tilsyn i længstetiden. I medfør af færdselslovens § 118 a, stk. 4, idømt en bøde på 3.500 kr., for overtrædelse af færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. § 72, stk. 1. Det havde sit forblivende med den betingede dom af 18. oktober 2004, jf. straffelovens § 61, stk. 2, nr. 2, og

ved Rønne rets betingede dom af 11. april 2006 med en fællesstraf af fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 276, og § 293 a, jf. § 21. Straffen omfattede også den betingede straf i dommen af 25. januar 2006. Det havde sit forblivende med den betingede dom af 18. oktober 2004. 2 års prøvetid, 80 timers samfundstjeneste indenfor en længstetid på 8 måneder og tilsyn i længstetiden.

ved Rønne rets dom af 15. august 2006 efter straffelovens § 293, stk. 1, og færdselslovens § 117 d, jf. § 63 a, stk. 1, med en fællesstraf af fængsel i 60 dage. Løsladt 21. juni 2007.

ved Retten på Bornholms dom af 21. maj 2007 efter straffelovens § 293 a, delvis efter 2. pkt., jf. § 21, og færdselslovens § 117, jf. § 53, stk. 2, samt § 117 d, jf. § 53, stk. 1 og § 56, stk. 1 med fængsel i 3 måneder samt en tillæggsbøde på 75.500 kr. Førerretten frakendte betinget med en prøvetid på 3 år. Prøveløsladt den 24. december 2007 med 2 års prøvetid, heraf 1 år under tilsyn af Kriminalforsorgen. Reststraf 31 dage.

- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom af 20. juni 2007 efter straffelovens § 276, med 2 dagbøder á 150 kr.
- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom af 22. november 2007 efter straffelovens § 276, jf. § 287, stk. 1, med 4 dagbøder á 125 kr.
- ved den 10. januar 2008 i Retten på Bornholm at have vedtaget en bøde på 500 kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2.
- ved Retten på Bornholms udeblivelsesdom af 27. marts 2008 efter straffelovens § 121, med en bøde på 2.000 kr.
- ved Retten på Bornholms dom af 15. april 2008 efter færdselslovens § 117 d, jf. § 56, stk. 1, med fængsel i 7 dage, betinget. Prøvetid 1 år. Samfundstjeneste 30 timer. Tilsyn af kriminalforsorgen. Tillægsbøde 10.000 kr.
- ved Østre Landsrets ankedom af 23. april 2009 efter straffelovens § 276 og færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 8, jf. § 53, stk. 2, jf. § 56, stk. 1, jf. § 117 d, stk. 2, med fængsel i 6 måneder, heraf 3 måneder betinget med en prøvetid på 2 år. Førerretten frakendt 3 år og 6 måneder fra endelig dom.
- ved Rettens dom af 11. august 2009 efter straffelovens § 121 og § 119, stk. 1 og stk. 3 med fængsel i 40 dage.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Ad forhold 1 og 4

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig i den under disse forhold rejste tiltale. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i denne del af den rejste tiltale.

Ad forhold 2

Efter bevisførelsen, herunder de af tiltalte og vidnet ... afgivne forklaringer, må det lægges til grund, at tiltalte og ... i perioden fra 1. juli 2010 til 25. september 2010 fortsat var i et kærestelignende. Henset hertil finder retten det efter det fremkomne ikke med den for en domfældelse fornødne sikkerhed godtgjort, at de udsagn, som tiltalte efter det oplyste flere gange i perioden fremkom med overfor ..., hos .. har fremkaldt alvorlig frygt for dennes eller andres liv, helbred eller velfærd. Tiltalte frifindes derfor for denne del af den rejste tiltale.

Ad forhold 3

Ved de af vidnerne .. og .... afgivne forklaringer finder retten det bevist, at tiltalte på det i anklageskriftets forhold 3 anførte tidspunkt rettede telefonisk henvendelse til ..., samt at han under telefonsamtalen truede med at slå ... ihjel. Efter vidneforklaringerne, herunder forklaringerne om ... reaktion på den pågældende telefonsamtale, finder retten det bevist, at disse trusler hos .. har fremkaldt alvorlig frygt for ..s liv, helbred og velfærd. Tiltalte finder herefter skyldig i den under dette forhold rejste tiltale.

Ad forhold 5

Ved de af vidnerne ... og ... afgivne forklaringer finder retten det bevist, at tiltalte på det i anklageskriftets forhold 5 anførte tidspunkt efter uberettiget at have skaffet sig adgang til ...s bopæl ved at sparke døren til huset ind, overfor . udtalte de i anklageskriftets forhold 5 anførte udsagn eller sætninger af samme betydning, hvilket hos .. fremkaldte alvorlig frygt for hendes eget og andres liv, helbred og velfærd. Tiltalte findes herefter skyldig i den under forhold 5 rejste tiltale.

Ad forhold 6

Tiltalte har erkendt, at han skaffede sig adgang til huset ved at sparke døren ind, samt at han i huset kastede med sofabordet og flere andre indbøgenstande, og han i den forbindelse forårsagede en bule i en bil, der var parkeret udenfor. Retten finder herefter, desuagtet at enkelte af de omhandlede indboeffekter muligt tilhører tiltalte, at tiltalte herved har gjort sig skyldig i hærværk. Tiltalte findes herefter tillige skyldig i den under forhold 6 rejste tiltale.

Straffen fastsættes til fængsel i 2 måneder, jf. straffelovens § 264, stk. 1, nr. 1, § 266 og § 291, stk 1, samt færdselslovens § 118, jf. § 81, stk. 1, og § 105, stk. 1, jf. § 106, stk. 2.

Retten har lagt vægt på forholdenes alvorlige karakter, samt på at tiltalte flere gange tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet.

Som følge af det ovenfor anførte tages erstatningspåstanden efter retsformandens bestemmelse til følge som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Tiltalte Rasmus ... skal straffes med fængsel i 2 måneder.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 6.800 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat Peter Paldan Sørensen.

Tiltalte skal inden 14 dage til ... Rønne betale 10.578,54 kr. med tillæg af procesrente fra dommens dato.

Andreas Bøgsted-Møller
retsassessor

Udskrift af dombogen for Retten på Bornholm

DOM

afsagt den 2. september 2010

Retten nr. ...

Politiets nr. ...

Anklagemyndigheden

mod

cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 13. juli 2010.

....er tiltalt for

1.

socialbedrageri efter straffelovens § 289 a, subsidiært bedrageri efter straffelovens § 279, ved i forening med ...i perioden den 1. oktober 2008 til den 23. maj 2009 til brug for Bornholms Regionskommunes afgørelse af, om de var berettiget til at få udbetalt kontanthjælp svigagtigt at have undladt at oplyse Bornholms Regionskommunen, Landemærket 26 i Rønne, om at ..... havde arvet kr. 184.918,09, hvorved de uberettiget tilsammen fik udbetalt et tilsvarende beløb i perioden.

2.- 6.
Udskilt

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængsel i ikke under 5 måneder.

Anklagemyndigheden vil ikke udtale sig imod, at straffen gøres betinget eventuelt med vilkår om samfundstjeneste.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Bornholms Regionskommune har påstået, at tiltalte skal betale 202.217,50 kr. i erstatning.

Tiltalte har bestridt erstatningspligten.

Tiltalte har bestridt erstatningskravets størrelse.

Sagens oplysninger

Der blev afgivet forklaring af de tiltalte og .... Forklaringerne blev lydoptaget og er ikke gengivet, jf. retsplejelovens § 711, stk. 1.

Kriminalforsorgen har udarbejdet erklæring i medfør af retsplejelovens § 808. Af erklæringen fremgår blandt andet:

"Såfremt retten finder, at sagen kan afgøres med en betinget dom, findes ... egnet til at modtage en sådan afgørelse. Under hensyn til de personlige og sociale forhold, finder man ikke, at der er behov for tilsyn af Kriminalforsorgen."

Tiltalte ... er ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Tiltalte ... har om sine personlige forhold henholdt sig til det i erklæringen efter retsplejelovens § 808 anførte.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Efter det foreliggende og de afgivne forklaringer, herunder tiltaltes egen, hvorefter hun erkender at være gjort bekendt med oplysningspligten i medfør af ressikkerhedslovens § 11, i alt fald den 1. oktober 2008, finder retten det bevist, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte har modtaget arven på 184.918,09 kr. den 17. september 2008, og at der på det tidspunkt, hvor tiltalte anmoder regionskommunen om kontanthjælp den 1. oktober 2008, henstår godt 40.000 kr. på hendes konto. Retten har videre lagt vægt på, at arven er indbetalt på tiltaltes og mandens fælleskonto, og at tiltalte herefter har betalt henholdsvis banken og en privat kreditor og herudover disponeret over et beløb til afholdelse af ferie. Henset hertil og til det oplyste om, at de nævnte betalinger er sket i nær tilknytning til tiltaltes anmodning om udbetaling af kontanthjælp og at dette har været af væsentlig betydning for kommunens vurdering af, hvorvidt tiltalte var berettiget til kontanthjælp, og til at tiltalte ved vejledning om oplysningspligten burde have indset dette, finder retten, at tiltalte er skyldig i den rejste tiltale. Retten finder, at forholdet skal henføres under straffelovens § 289a.

Straffen fastsættes til fængsel i 5 måneder, jf. straffelovens § 289a.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2.

Efter retsformandens bestemmelse udskydes afgørelse om erstatning til eventuelt senere søgsmål, jf. retsplejelovens § 992.

Thi kendes for ret:

Tiltalte ... skal straffes med fængsel i 5 måneder.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder følgende betingelser:

1. Tiltalte må ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 6.800 kr. + moms i salær til den beskikkede forsvarer, advokat ....

Anna Helene Noer
dommerfuldmægtig

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten på Bornholm, den 7. oktober 2010

Signe Kjøller
Kontorfuldmægtig

